Amigoe

Uitgever : Uitgeverij Amigoe N.V.
Drukker : Rotaprint N.V.

Kantoren Aruba : Nassaustraat 110 tel. 4333
Bonaire : Entrejol 153A tel. 4222
Curaçao : Scherpenheuvel z/n tel. 672000

St. Maarten : Papergarden tel. 2283

STE JAARGANG — No. 251

ZATERDAG 10 SEPTEMBER 1977

ONTVOERDERS EISEN VRIJLATING BAADER-MEINHOF-GROEP

Advokaat bemiddelt voor leven Westduitse industrieel

Bonn in nauw na ontvoering

BONN. — De Westduitse regering heeft gisteren de Zwitserse advocaat Denis Payot aanvaard als contactpersoon tussen haar en de ontvoerders van de voorzitter van de Duitse werkgevers, Hanns-Martin Schleyer. De regering in Bonn deed hiervan gisteren via de radio aankondiging nadat rond het middaguur een ultimatum van de ontvoerders was verstreken voor het vrijlaten van de elf extremisten om het leven van Schleyer te sparen. Westduitse funktionarissen, die het ultimatum als onrealistisch van de hand wezen, zeiden dat zij instemden met een bemiddeling door Payot, advocaat in Geneve en voorzitter van de Zwitserse liga voor de mensenrechten. Payot is een van de twee personen die volgens de ontvoerders' elf vrij te laten linkse extremisten moeten vergezellen op hun vliegtocht naar een land van hun keuze. In de verklaring van de federale recherche in Wiesbaden, die via alle Westduitse radiostations werd verspreid, werd gezegd dat Payot zich in principe bereid heeft verklaard als contactpersoon op te treden. Later deelde de recherche mede dat de advocaat vanaf vrijdagavond beschikbaar zou zijn om verklaringen van de ontvoerders over te brengen en informatie aan hen door te geven. De reactie van de ontvoerders op de [illegible] van de autoriteiten is nog niet bekend.

De Westduitse regeling had al in een eerder stadium voorgesteld dat de ontvoerders van Schleyer zelf een contactpersoon zouden noemen. Ze heeft tot nu toe met de ontvoerders gecommuniceerd via radio en televisie, maar ze zei dat deze methode onpraktisch was gebleken. Funktionarissen in Bonn stelden dat verwarring over de jongste eisen van de ontvoerders de noodzaak onderstreepte tot meer direct contact met hen.

Brieven van de ontvoerders waarin het laatste ultimatum van vrijdagmiddag werd aangekondigd werden gisteren ontvangen door het dagblad Frankfurter Rundschau en het bureau van het Franse persbureau AFP in Bonn. Maar volgens de funktionarissen kon men niet aan inwilliging van de ultimatieve eis toekomen omdat deze te laat was ontvangen. De Frankfurter Rundschau maakte bekend dat de brief die was ontvangen donderdagavond laat was gepost in Mannheim en dat er twee tijdslimieten in werden gesteld.

Andere details uit de brieven werden niet openbaar gemaakt maar waarnemers in Bonn geloven dat een andere eis was dat een van de vrij te laten gevangenen in een directe televisie-uitzending zou aankondigen dat men bezig was met de laatste voorbereidingen van de vrijlating van de gevangenen. Aanvankelijk hadden de ontvoerders geeist dat een van hun kameraden woensdagmorgen op de televisie had moeten verschijnen en dat een paar uur later het toestel met de vrijgelaten extremisten van de luchthaven Frankfurt zou vertrekken. De regering zei dat ze die tijdslimiet niet kon halen.

De ontvoerders eisen dat de elf vrij te laten extremisten elk 100.000 mark ter hand wordt gesteld en dat ze op hun vlucht naar een onbekende bestemming moeten worden vergezeld van Payot en van ds Martin Niemoeller (85), oud-voorzitter van de wereldraad van kerken die tijdens de tweede wereldoorlog door de nazi's werd gevangengezet. Volgens de genoemde verklaring van de federale recherche in Wiesbaden moeten de ontvoerders hebben geweten dat de autoriteiten niet aan hun eisen konden voldoen binnen de tijdslimieten die zij hadden gesteld.

Het bureau van AFP in Bonn deelde mee dat het twee pakketjes had ontvangen die per expres in Mannheim waren gepost. Een van de pakketjes bevatte een getypte brief en een fotokopie van een brief die Schleyer aan zijn gezin stuurde. In het tweede zat een foto van de zakenman, met een bord om zijn nek waarop stond dat hij gevangene is van de Rote Armee Praktion (RAF). De politie ontving eerder deze week eenzelfde foto.

Payot (35) verklaarde gisteren tijdens een persconferentie in Geneve dat hij de rol van bemiddelaar tussen de regering in Bonn en de ontvoerders aanvaardt, conform het verzoek dat hem officieel door de Westduitse autoriteiten is gedaan. Hij zei nog geen enkel contact te hebben gehad met de ontvoerders. Wanneer hij naar Duitsland gaat kon hij nog niet zeggen. Mijn opdracht is op de een of andere wijze in contact te treden met de ontvoerders, zei hij. Hij zal in eerste instantie als enige bemiddelaar optreden maar hij sloot de mogelijkheid niet uit dat in een later stadium ook Martin Niemoeller zich als zodanig zal manifesteren.

TOKIO — Eind deze maand telt Japan 697 honderdjarigen, 122 mannen en 575 vrouwen. Oudste is de 112-jarige Sjigetsjiyo Izoemi, de enige die nog onder de feodale dynastie is geboren.

FRANKFURT (WEST-DUITSLAND) — Een Westduitser bekijkt op de foto het nummer van de Bunte Illustrierte dat een geillustreerd verhaal bracht over de ontsnapping van de oorlogsmisdadiger Herbert Kappler uit een Romeinse militaire gevangenis.

Volgens de Bunte werd voor de reportage 200.000 DM betaald.

Betico Croes niet tevreden, wel voorzichtig optimistisch

DEN HAAG — Betico Croes, de leider van de Arubaanse delegatie, die in Nederland de onafhankelijkheid van het eiland bepleit, is niet tevreden met het resultaat van de gesprekken, die de delegatie heeft gevoerd met de koninkrijksregering. Na afloop van het vierde en laatste gesprek zei hij vandaag in Den Haag: We hadden er meer van verwacht. Toch ben ik voorzichtig optimistisch maar dan zal Nederland zijn toezeggingen wel moeten nakomen.

De toezegging die de koninkrijksregering heeft gedaan is dat zij er bij de volgende regering op zal aandringen zo spoedig mogelijk de minister van Antilliaanse Zaken naar Curacao te sturen om met de centrale regering en de eilandsraad van Aruba de Arubaanse kwestie te bespreken.

Minister De Gaay Fortman (Antilliaanse Zaken) zei vandaag desgevraagd dat hij zeker niet wilde stellen dat Croes met lege handen naar huis teruggaat. Hij is nog nooit zo ver geweest, aldus de bewindsman. Croes vertelde dat hij had gehoopt dat hem de vorming van een koninkrijkscommissie zou worden toegezegd, voor de voorbereiding van de onafhankelijkheid van Aruba in 1981. Tijdens de gesprekken in Den Haag hebben de Arubanen minister de Gaay Fortman gevraagd er bij gouverneur Leito op aan te dringen formateur Rozendal opnieuw te laten beginnen met de formatie van een Antilliaanse regering. Daarin zouden niet de Arubaanse minderheidspartij PPA zitting moeten hebben, maar de veel grotere MEP van Betico Croes. De Nederlandse bewindsman vertelde dat hij de Arubanen had laten weten dat zoiets niet mogelijk is omdat hij zich niet kan bemoeien met de binnenlandse aangelegenheden van de Nederlandse Antillen.

De Arubaanse delegatieleider zei het een pluspunt te vinden dat de koninkrijksregering artikel 26 van de Eilandenregeling zo heeft geinterpreteerd dat het beroep erop van Aruba zich niet beperkte tot het aanhoren van de delegatie maar dat er een dialoog is geweest. In het artikel staat dat een eiland de bevoegdheid heeft zijn belangen aan de orde te stellen bij ondermeer de koninkrijksregering.

(Nederlandse regering plus gevolmachtigde minister). Minister De Gaay Fortman zei dat het de eerste keer was dat een eiland een beroep op het artikel had gedaan.

Als er een vervolg komt op de besprekingen van de afgelopen week met daarbij de Antilliaanse regering zullen dezelfde onderwerpen aan de orde komen". Dat zijn de onafhankelijkheid van Aruba, deelneming van de meerderheidsvertegenwoordiging van Aruba in het kabinet van de Nederlandse Antillen en waarborgen van de fundamentele menselijke rechten en vrijheden op de Nederlandse Antillen. De Arubaanse delegatie had vandaag een persconferentie willen houden maar heeft daarvan afgezien omdat ze nog wilde spreken met de PvdA en het CDA. Ze heeft het gesprek met de pers uitgesteld tot dinsdag.

In oeganda vijftien executies voltrokken

Amin wijst verzoek gratieverlening af

NAIROBI — Vijftien Oegandezen onder wie 13 die zouden hebben samengezworen om president Idi Amins regime omver te werpen, zijn vrijdag in Kampala terechtgesteld, zo hebben diplomaten in de Oegandese hoofdstad meegedeeld. De Oegandese regering heeft de terechtstelling niet officieel bevestigd, maar een ambtenaar van het ministerie van Voorlichting zei dat bij vrijdagmiddag een salvo van schoten had gehoord. De telefonisch benaderde diplomaten deelden mee dat de executies hadden plaats gehad.

In de uitzending van radio-Oeganda van vier uur werd in de verleden tijd gesproken, toen een waarschuwing van president Idi Amin tegen ondermijnende activiteit werd aangehaald en erbij werd gezegd dat het een commentaar van de president betrof ,,op de omstandigheden die leidden tot de berechting van de dertien personen die wegens verraad zijn terechtgesteld". ,,President-voor-het-leven Amin heeft gewaarschuwd dat eenieder die zich bezighoudt met subversie zij hij minister of hooggeplaatst ambtenaar, in feite zelfmoord begaat," aldus de radio. De executie heeft plaatsgehad temidden van speculaire over Amin zelf, van wie donderdag werd gezegd dat hij na een operatie in coma was geraakt. Sindsdien zijn geen officiele bulletins verstrekt. President Amin had een verzoek om gratie voor de veroordeelden van president William Tolbert van Liberia afgewezen. De motivering was dat hij zich had neer te leggen bij het eenstemmige vonnis van de opperste defensie-raad. Op [illegible] andere verzoeken om gratie [illegible]an o.a. president Bongo van Gabon, voorzitter-bij-toerbeurt van de organisatie van Afrikaanse eenheid, is in Kampala niet officieel ingegaan. Wat de ziekte van Amin betreft: er zijn diplomaten in Kampala die aan de berichten daarover twijfelen. Donderdagavond toonde de televisie beelden van de lichte operatie die een Sovjet Russische chirurg heeft uitgevoerd voor de verwijdering van een uitwasje aan Amins nek. In Londen zei de vroegere Oegandese minister van Gezondheid Henry Kyemba, dat hij geloofde dat het bericht over Amins ziekte ,,een van die stomme grappen uit Kampala is waaraan men moet wennen." Hij zei dat men de vermeende ziekte had laten samenvallen met de terechtstellingen, zodat Amin later zou kunnen zeggen dat hij in coma lag en geen gratie had kunnen verlenen.

Autosleutels in bezit min Croes

WILLEMSTAD — Minister Max Croes van Financien heeft momenteel de sleutels van zeven nieuwe wagens van de overheid in handen. Over deze wagens was gisteren in de vergadering van de Raad van Ministers een woordenwisseling tussen de ministers Papa Godett van Sociale Zaken en Leo Chance van Justitie.

Een paar maanden geleden is door minister Godett opdracht gegeven voor de aanschaf van zeven nieuwe wagens voor een totaal bedrag van ruim zestigduizend gulden. Deze wagens zouden in de plaats moeten komen van de Volkswagens die tot dan toe gebruikt werden. Minister Godett zou al bepaald hebben wie de mensen waren die in aanmerking zouden komen voor deze Volkswagens en ook voor welke prijs zij de auto's konden kopen.

Naar de Amigoe verneemt is deze auto-handel gegaan met medeweten en medewerking van Jan Schoop, waarnemend directeur van het departement van Sociale zaken. In de Raad van Ministers is geopperd dat mr Schoop een reprimande gegeven zou worden, maar minister Godett verzette zich fel hiertegen. De minister van Financien heeft momenteel wel de autosleutels in zijn bezit maar kan niets meer doen aan de aanschaf van de auto's die zijn gekocht bij de firma Yrausquin. De nieuwe dienstauto's zijn nog niet betaald.

Cooperatie

DE BELANGSTELLING voor het cooperativisme, de cooperatieve beweging groeit tegenwoordig weer. Op zich is dat een verheugend verschijnsel omdat er uit op te maken valt dat de mens zijn afhankelijkheid erkent van zijn medemensen.

Eerder dit jaar werd op een vakbondscongres uitvoerig aandacht besteed aan de cooperatieve beweging, gisteren gebeurde dit door drs J.W. Curiel in zijn Diesrede bij de opening van het academisch jaar van de Antilliaanse hogeschool. Het werd een diesrede welke een boekwerkje vult, maar van de andere kant zo duidelijk en van een dergelijk niveau, dat het een hogeschool als de onze waardig is. Reeds bij een eerdere gelegenheid hebben wij er op gewezen dat een van de voordelen van een dergelijke vorm van hoger wetenschappelijk onderwijs juist het eigen wetenschappelijk onderzoek is. Het kan dan nog wel eens gebeuren, dat een dergelijke rede voor de niet ingewijden een taaie beweging wordt, maar in dit geval verdient de diesrede door zijn duidelijkheid en helderheid vertaald te worden in het Papiamento de verspreiding ervan onder een groter deel van de bevolking te bevorderen, waarbij wij denken aan het gebruik van deze diesrede juist bij de reeds bestaande cooperatieven zoals credit unions.

Zo gezien is deze rede op het juiste ogenblik gekomen. Er wordt de laatste jaren regelmatig gesproken over het oprichten van productiecooperatieven. Er zijn er al enkelen , maar men hoort er niet zoveel van. Nog onlangs gaf een Nederlandse deskundige te kennen dat hij van mening was dat er op Curacao een landbouw-cooperatie echt wel van de grond kan komen. Er wordt gepraat over een visserscooperatie. Zo zullen er nog wel meer mogelijkheden zijn. Uit de rede van drs Curiel bleek - de ervaring heeft het helaas met een aantal credit unions ook duidelijk bewezen. — dat de vorming van de deelnemers aan een cooperatie voorop moet staan. Pas wanneer dit gebeurt heeft een cooperatie kans van slagen. Ook op dit gebied geldt dat vlugbloeiers doodbloeiers zijn. Een cooperatie kan snel van de grond komen maar bij gebrek aan behoorlijk kader en van goed gevormde leden kan hij ook weer snel als een zeepbel uit elkaar klappen. Die vorming blijkt eveneens een eenvoudige zaak, maar is het in feite niet. Om gevormd te willen worden moet degene die deelneemt ook gemotiveerd zijn en een van de grote kwalen op dit ogenblik is het ontbreken van motivatie, tenzij men bv het zo snel mogelijk bezitten van een auto

(Men leze verder op pag. 3)

Vandaag

MR. O.MARTINA
...tuchtcollege...

AGENDA CURAÇAO

Scherpenheuvel z/n
Postbus 577
Telefoon 672000
Giro 44000

WEEKEIND—DIENST EILANDSGENEESKUNDIGEN 10 september 1977 van 14.00 uur - 12 september 1977 om 06.00 uur.
STADS — EN 2DE DISTRIKT OOST: dokter J.W. Rauchbaar, Landhuis "Rust en Vrede", Sta. Rosaweg 34, tel.: 35849; spreekuren 10.00-11.00/16.00-17.00 uur.

STADS- EN 2DE DISTRIKT WEST: dokter H.W.A. Devid, Dokterswoning Brievengat, tel.: 79277.
IN HET 3DE DISTRIKT dokter J.H. Arendzen, Gezondheidscentrum Barber, Spreekuren: 10.00-12.00 uur: voor spoedgevallen bereikbaar op Landhuis Dokterstuin, tel.: 88484.

VERLOF BEGRAFENIS
ZAT: de heer P.L. Martijn Saturnusstraat 6B.
ZON:
de heer E.R. van der Horst, Kanarieweg 3.

WIT GELE KRUIS
kantoor Santa Maria nr. 17, tel.: 82947; kantoor geopend van 07.30 tot 12.00 uur en van 13.30-17.00 uur Zuster van der Loo neemt waar van 06.00-07.30 uur tel.: 53746; weekeindewacht heeft zuster Tweeboom, tel.: 53775.

BOTICA BANDABAO
geopend van maandag t/m vrijdag van 08.00-19.00 uur en zaterdag van 09.00-16.30 uur.

BOTICA'S (nachtdienst)
ZAT:
OTRABANDA: Curacao, tel.: 23575
PUNDA: Bolivar, tel.: 13929
ZON:
OTRABANDA: Coromoto, tel.: 23241
PUNDA: del Pueblo, tel.: 12444.

POMPSTATION
(openingstijden van 08.00-15.30 uur).
Winkel - Handelsplein; Frederik - Salinja; de Lanoi - Santa Rosa; Maduro - Biesheuvel; Cas Chiquito; Scheidelaar - Mundo Nobo; Isa - Planterszust.

CINE — TRUCK
Zaterdagavond te Barber, zondagavond geen voorstelling en maandagavond te Abrahams.

DIVERSEN
KATH. MILITAIRTEHUIS
19.30 top-pop studio sport

MAANDAG
DIVERSEN
TENTOONSTELLING GALLERY RG
(Keukenstraat 20-B) open van maandag t/m zaterdag van 10.00-12.00/16.00-17.30 uur; donderdag de gehele dag gesloten.

MOBIELE BANK
09.00-09.45 te Mundu Nobo t/h Coromotokerk; 10.15-10.45 te St. Willibrodus t/h Gouv. kantoor; 11.00-11.45 de weg naar St. Cruz t/h publiek telefoon; 11.45-12.30 te Santa Martha/Rio Magdalena; 14.00-15.45 Soto t/h BC.

JEUGDBIBLIOTHEEK
open maandag, woensdag en vrijdag van 10.00-12.00/14.00-18.00 uur; dinsdag van 14.00-18.00 uur, donderdag gesloten en zaterdag open van 09.00-12.00 uur.

UITLEEN BIBLIOTHEEK EN STUDIEZAAL
maandag, woensdag en vrijdag open van 10.00-12.00/14.00-20.00 uur; dinsdag van 14.00-20.00 uur; donderdag gesloten voor het publiek en zaterdag open van 09.00-12.00 uur.

WETENSCHAPPELIJKE BIBLIOTHEEK
openingstijden: maandag, dinsdag, woensdag en vrijdag van 09.00-12.00/14.00-18.00 uur; donderdag van 09.00-12.00/14.00-20.00 uur; zaterdag van 09.00-12.00 uur.

DOCUMENTATIE CENTRUM VOLKSKUNST "ZIKINZA"
geopend op werkdagen van 08.00-11.30/14.00-16.30 uur Roodeweg 7-A.

BUR. VOOR LEVENS EN GEZINSMOEILIJKHEDEN
(Pietermaai 23 tel.: 12368 en 13473) openingstijden maandag t/m vrijdag van 07.30-12.00/13.00-17.00 uur.

OPENBARE BIBLIOTHEEK BARBER
open dinsdag, woensdag en vrijdag van 15.00-20.00 uur voor lezerspubliek.

ZATERDAG
TELECURACAO
16.00 Tele Fiesta; 17.10 Waldoo the Kitty; 17.40 family at war; 18.35 Harold-Lloyd's world of comedy; 18.55 buletin tele-8; 19.30 the explorers; 20.00 notisiero tele 8; 20.45 Doc; 21.10 ABC close up; 22.10 Mash; 23.00 estreno; 24.30 ultimo ora.

ZONDAG
TELECURACAO
15.00 days of discovery; 15.30 deportes tele 8; 18.10 the big blue marble; 18.45 augustinus boekhandel; 18.55 buletin tele 8; 19.00 the wonderful world of Disney; 20.00 notisiero tele 8; 20.30 wolfman Jack show; 21.00 police story; 22.15 show di gala; 23.05 ultimo ora.

PROTESTANTSE KERKDIENSTEN
VERENIGDE PROTESTANTSE GEMEENTE

Fortkerk: 09.00 ds Kerssies; 19.00 ds Snow.

Emmakerk: 09.30 ds. van Melle; 19.30 geen dienst.
Ebenezer Church: 10.15 ds. Snow (Doop); 19.00 ds. Kerssies.
In de Fortkerk en Emmakerk is er crèche in de ochtenddiensten.

GEREFORMEERDE KERK
te Mundo Nobo 09.30 ds J. Jonkman.
Tijdens dienst crèche.

GEREFORMEERDE KERK (vrijgemaakt)
Arowakenweg 28: 09.00 ds Vreugdenhill; 17.00 ds Schrender.

KERKDIENSTEN
KLOOSTER ALVERNA (Gouv. van Lansbergweg): zondag 10 uur hoogmis (Ned); BARBER (H. Joseph): zondag 05.30, 09.00 uur; BRIEVENGAT: zat. 18.30 (Ned), zondag 08.00, 12.00 en 18.00; BUENA VISTA (Birgen Milagrosa): zat. 19.00, zondag 09.00 en 19.00; CHARO (O.L. Vrouw van Coromoto): zat. 19.00, zondag 06.00, 08.00, 17.00 en 19.00; GROOT KWARTIER (O.L. Vrouw v.d. Carmen): zat. 19.30, zondag 07.00, 09.00 (Ned), 18.00; JANDORET (O.L. Vrouw van Goede Raad): zondag 10 en 18 uur; hulpkerk Boca San Michel: zat. 18 uur, zondag 08.00 uur; JANWE (H. Hart van Jesus): zat. 19 uur, zondag 6, 8.30, 12 en 19 uur (Ned); KORAAL SPECHT (Goede Herder): zaterdag 18.30, zondag 11 en 18 uur; MONTAGNE (H. Dominicus): zondag 5.15, 8.30 en 19 uur; Hulpkerk Seru Grandi (Fuik): zondag 17 uur; OTRABANDA: (Santa Anna): zaterdag 19.30, zondag 8.00 uur en 19 uur; PIETERMAAI (Kathedraal): zaterdag 19.00, zondag 6, 9 (hoogmis) en 19 uur; SANTA MARIA: zaterdag 19 uur (Ned), zondag 7, 9 en 19 uur; SANTA FAMIA: zaterdag 19 uur, zondag 6, 9, 11 (Engels) en 19 uur; SANTA ROSA: zaterdag 18.30, zondag 7.30, 9 en 18.30; SAN WILLIBRORDO: zaterdag 19 uur, zondag 8 uur; SOTO: zaterdag 19 uur, zondag 9 uur; STEENRIJK (O.L. Vrouw van Altagracia): zaterdag 19 uur, zondag 8, 10 en 18 uur; SUFFISANT (O.L. Vrouw van Fatima): zaterdag 18 en 19 uur, zondag 6, 9, 18 (Portugees) en 19 uur; WESTPUNT (H. Petrus): zondag 6 en 8.30 uur; hulpkerk Lagoen (R. Johannes EV): zondag 10 uur; WISHI (H. Theresia): zaterdag 19 uur, zondag 8 en 18 uur; ZUID BONAM (H. Judas Thadeus): zaterdag 18.30 uur, zondag 8.30 en 17.30 uur.

Marvel Tromp chaperonneert MTI-kandidaten

KRALENDIJK — Mevrouw Marvel Tromp die op Bonaire altijd zeer actief is geweest op het gebied van de Miss Teenage verkiezingen en veel ervaring heeft in het "chaperonneren" werd door de MTI-organisatie uitgenodigd om als chaperonne te komen fungeren tijdens de Miss Teenage Intercontinental-verkiezing op Aruba. Mevrouw Tromp krijgt onder haar hoede missen uit o.a. Canada, Chili, Malta, Guam en Costa Rica. Mevrouw Tromp is afgelopen dinsdag vertrokken en zal de 18e van deze maand weer op Bonaire terug zijn.

Agenda Bonaire

CORRESPONDENTE: Mevr. Jolanda Croes, Entrejol tel.: 4220.
BEZORGING: Entrejol 153-A, tel. 4222
HOSPITAAL: 8000
TAXICENTRALE: 8845
POLITIE: 8900

WEEKEINDE—DIENST
Geneeskundige van 10/9 t/m 12/9 om 07.00 uur dokter Welvaart.

MAANDAG
DIVERSEN
BON. MUSEUM
(oude politiewacht) openingstijden maandag, woensdag en vrijdag van 08.00-12.00 uur en zaterdag van 09.00-13.00 uur.

SPEELTUIN
maandag t/m vrijdag van 16.30-18.00 uur geopend voor kinderen van 4-12 jaar.

BIBLIOBUS
te Beatrixschool

OPENBARE BIBLIOTHEEK
van maandag t/m vrijdag open van 08.00-12.00/15.00-18.00 uur.

LUCHTPOSTSLUITING
09.00 uur voor aangetekende stukken; 09.15 uur voor gewone stukken voor Curacao; 15.00 voor aangetekende stukken; 15.15 uur voor gewone stukken voor Curacaó en Aruba postkantoor Kralendijk (N.B. alle post bestemd voor het buitenland gaat via Curacao).

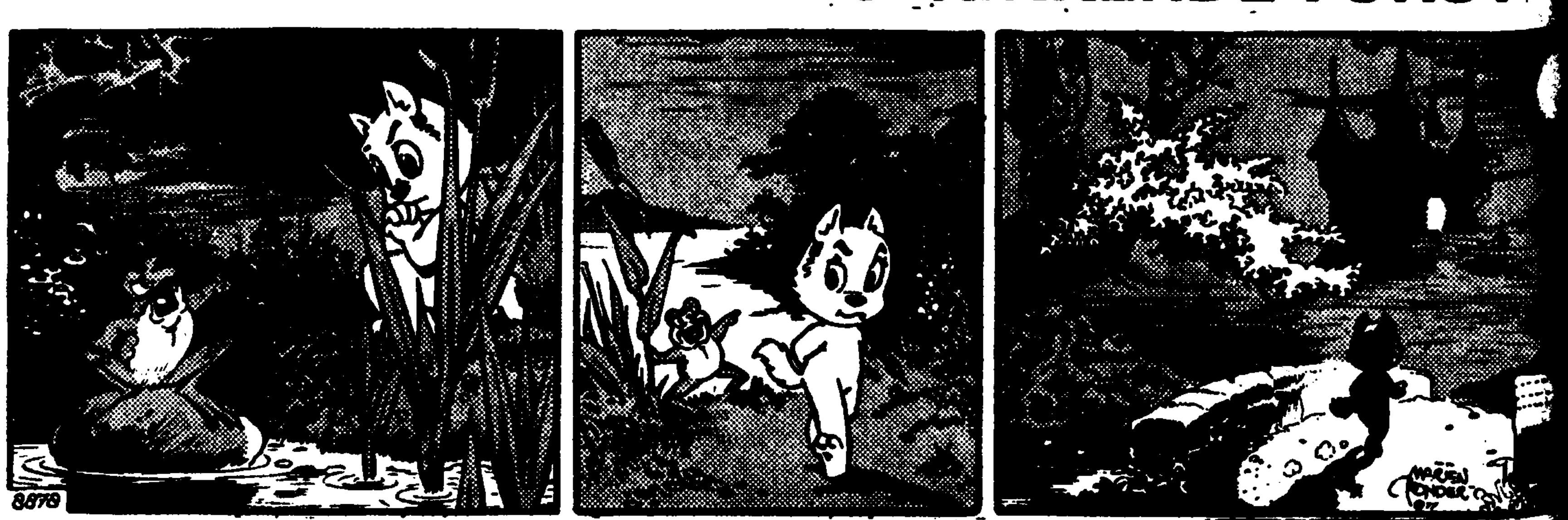
KERKDIENSTEN
ZONDAG
KRALENDIJK: 08.30 en 16.30
ENTREJOL: 06.00 09.00 en 19.00
RINCON: 08.00, 09.00 en 18.00

DOOR DE WEEK
KRALENDIJK: 19.00 behalve donderdag.
ENTREJOL: 19.00
RINCON: 19.00.

SINT MAARTEN NOG IN BIJ AM. TOERISTEN

PHILIPSBURG — Uit de verschenen statistische gegevens van de Amerikaanse Immigratiedienst blijkt, dat Sint Maarten zich nog steeds mag verheugen over grote toeristische Amerikaanse belangstelling. Verleden jaar nam het Amerikaanse bezoek met niet minder dan veertig procent toe. Sint Maarten staat ook vrij hoog genoteerd, wat het hotelkamers-aanbod betreft. Hierbij volgen enige cijfers: de Bahamas hebben zesduizend hotelkamers, Jamaica heeft er negenduizend, de Dominicaanse Republiek tweeduizend, Sint Maarten is vijfde met vijftienhonderd hotelkamers. In de eerste vijf maanden van dit jaar is het Amerikaanse bezoek met 3,5 procent gedaald in het Caribische gebied. Met de Dominicaanse Republiek was Sint Maarten het enige Caribische gebied dat meer Amerikaans bezoek kreeg; op Sint Maarten steeg dit met 5,5 procent.

HEER BOMMEL EN DE GEKIKKERDE VORST

8878 — "Jij weet niet wat er in de wereld omgaat, he?" riep de kikker honend. "Ik ben prins Krokko van Krokanje, waarover de kranten vol hebben gestaan. Maar om democratische redenen heb ik mijn titel verruild voor die van voorzitter. De een is niet meer dan de ander, al zit de een meer vooraan dan de ander. Papa Krokko; zo werd ik door mijn trouwe achterzitters genoemd. Ach ja, dat was voor de betovering....."

Hij zuchtte en staarde somber voor zich uit.

"Die betovering," hernam hij mompelend. "Het waren zwarte krachten, die ik weiger te beschrijven; ze zijn te ongekikkerd."

"Hm," zei Tom Poes. "Ik zal wel eens zien."

Hij stond op en terwijl hij peinzend wegliep, sprong de kikvors op de oever om hem na te kijken.

"Zien, he? riep hij gallig. "Je bent een sufferd. Maar ik [...] de gaten. Alles wat jij gaat doen is [...] uitlachen; achter [...] Lachen is alles wat jullie kunnen."

Maar Tom Poes lachte niet.

"Een ernstige zaak, net als ik dacht," sprak hij tot zich[...] geeft me te denken. Ik moet een goeie atlas hebben om [...] op te zoeken, en wat boeken, die er over gaan. Heer Ollie [...] mooie bibliotheek van zijn goede vader gekregen. Als h[...] maar wakker is."

Zo denkende kreeg hij slot Bommelstein in het oog, e[...] genoegen zag hij, dat een van de vensters in het duistere b[...] nog verlicht was.

CCB pakt de bieb-reorganisatie aan

KRALENDIJK — Het Cultureel Centrum Bonaire (CCB) gaf gisteren tijdens een persconferentie een uiteenzetting over haar komende werkzaamheden en activiteiten op cultureel gebied. Voorzitter Shon Ma Carolina stelde, na eerst iedereen welkom geheten te hebben, de nieuwe medewerkers van het CCB aan de pers voor.

Uit Nederland is door de Sticusa uitgezonden mevrouw Koolen-Stel, bibliothecaresse Mevrouw Koolen komt het CCB helpen bij de opzet en reorganisatie van de bibliotheek. Zij heeft een jarenlange ervaring op dit gebied en ook tropische ervaring van enkele jaren Suriname. Het CCB heeft altijd de behoefte gevoeld beroepsmensen voor de bibliotheek aan te trekken om de zaak op een meer professionelere wijze op te zetten. De twee dames die momenteel in de "Bib" werken, zullen stage lopen bij mevrouw Koolen en er zullen nog twee andere meisjes in dienst genomen worden, waarvan een ervan uit Rincon afkomstig is, zo vertelt de heer Carolina, daar Rincon altijd verstoken is geweest van leesmateriaal.

De andere medewerker is de heer Rudy Domacasse die met ingang van september van dit jaar als administrateur werkzaam is bij het CCB. Rudy zal dagelijks van 10 uur 's morgens tot 1 uur 's middags op kantoor zijn om de belangen van het CCB te behartigen. Alle contacten kunnen nu via de heer Domacasse lopen. De derde aanwinst voor het CCB is de heer N.J. Schermij, die echter nog uit Nederland moet komen. De heer Schermij is ook door de Sticusa op een éénjarig-contract naar Bonaire uitgezonden om te komen tot het vormen van kader bij het jeugdwerk. Hij is vormingswerker. Hij zal allereerst contacten leggen met de besturen van de verschillende buurtcentra en de leiding van de verschillende jeugdorganisaties begeleiden. De heer Schermij die in eerste instantie per 1 september zou beginnen, komt door onvoorziene omstandigheden de 17e september op Bonaire aan.

De activiteiten van deze week werden ook besproken; o.a. de shows van grupo Nos Antillas, presentatie gedichtenbundel van mevrouw Evertsz. Dit had op 7 augustus plaats moeten vinden, maar door ziekte van de moeder van mevrouw Evertsz werd het uitgesteld. Tegelijkertijd met deze bundel "Cosecha [illegible]" zal ook de tweede bundel uitgegeven worden. De gedichtenbundels van mevrouw Evertsz zullen ook in de boekhandels van Curacao en Aruba verkocht worden.

De balletlessen zijn weer van start gegaan. Dit keer onder leiding van Shirley van Heyningen, die alleen maar op woensdagmiddag naar Bonaire kan komen. Ze geeft klassiek zowel als jazz ballet voor jongens en meisjes. Ook geeft ze jazz en gymnastiek voor volwassenen. Er bestaat nog ruimte voor belangstellenden.

Een andere activiteit die onder auspicien van het CCB is geschied was de opname van twee platen met folkloristische muziek van de folkloristische groep uit Rincon Los Diagonales op Curacao. Het schijnt dat het dit keer gaat om typisch Bonaireaanse muziek. De laatste vier maanden hebben de heren Felipa en Colina het theoretische gedeelte van de muzieklessen op Bonaire gegeven. Het is de bedoeling dat men nu gaat beginnen met de praktische kant van de muziek te beoefenen.

Volgens voorzitter Carolina is de opkomst bij culturele programma's nog steeds erg teleurstellend. Desondanks wordt binnenkort op Bonaire opgevoerd het toneelstuk "Ciao" uit Curacao. Gevraagd werd voor presentat[...] tiesten zoals Ellis J[...] bij het Bonairiaanse [...] zeer in de smaak [...] Probleem blijft nog [...] genoeg belangstel[...] vinden voor cultu[...] teiten. Geopperd we[...] reclamebord op een s[...] plaats te plaatsen m[...] teiten van het CCB [...] het Carib er een heeft. [...] nog de vraag of he[...] niet weer ten proo[...] vandalisme.

Ook de folkloristisc[...] werden besproken. D[...] nl gegeven in het Jeu[...] het CCB en er zijn no[...] 20 jongeren over die [...] weer onder leiding [...] Ricardo en N. Brun[...] beginnen (de z.g. C[...] Tijdens de persconfe[...] ren aanwezig van he[...] voorzitter Shon Ma[...] sekretaris H. Toré [...] meester George Curi[...] de leden de heren [...] Boeboei Cicilia, Er[...] Lea Bernabela.

Hogeschool-rector dr E. Monte

Gebruik van video-tape voor studenten Aruba in studie

WILLEMSTAD — Het onderzoek naar de mogelijkheid om een opleiding in de Bestuurskunde aan de Antilliaanse hogeschool te verbinden, met medewerking van prof. H.A. Brasz uit Amsterdam, is vlot verlopen. Van Antilliaanse zijde was daarbij een commissie betrokken, welke bestond uit dr. R.A. Romer, drs W.J. Curiel, mr. C.E. Dip en de heer S.L. Goeloe.

Het gisteren begonnen academisch jaar betekent ook de start van de colleges voor bestuurskunde-opleiding. Daarbij zal aan de studenten die deze richting hebben gekozen de nodige kennis bijgebracht worden voor de bekleding van een leidinggevende functie bij de overheid.. Zo stelde Hogeschool-rector dr. E. Monte vast in zijn overzicht van het voorbije academische jaar van deze hogeschool.

De rector memoreerde onder meer het eerste lustrum van de Hogeschool en de opening van nieuwe perspectieven doordat de ontwerplandsverordening Universiteit van de Nederlandse Antillen bij de staten is ingediend. Een ander belangrijk feit noemde hij de vergadering op Curacao van de Association of Caribbean universiteits and research institutes (Unicv).

Bij de Hogeschool staan op het ogenblik 128 studenten in de rechten en 74 in de bedrijfskunde ingeschreven, inclusief de studenten van Aruba. Er studeren momenteel 33 lands- en eilandsbursalen aan deze instelling van hoger onderwijs. De resultaten aldus dr. Monte zijn gunstig te noemen, op Curacao en op Aruba. Het bleek wederom ondoenlijk voor de op Aruba wonende studenten om regelmatig de op Curacao gegevens colleges te volgen. Een commissie — de docenten mr E.N. Henriquez en J.M. Saleh en mevrouw mr. M.G.W. Robbers-van der Borg — is bezig de mogelijkheid te bestuderen van het gebruik van video tape.
Een beslissing hieromtrent is spoedig te verwachten.

Dr Monte noemde de publicatie door dr. J. van Soest, van Olie als water, welke publicatie door de Hogeschool werd verzorgd, belangrijk. Binnenkort zal begonnen worden met de uitgave van een nieuw rechtskundig periodiek, getiteld Tijdschrift voor Antilliaans recht.
De bedoeling daarvan is om regelmatig Antilliaanse jurisprudentie, artikelen, boekbesprekingen en andere onderwerpen te publiceren. De Hogeschool-rector maakte ook melding van de gestadige groei van de bibliotheek door schenkingen van particulieren en instellingen. De goede relaties met de universiteiten in het Caribische gebied en Nederland en dan in het bijzonder die van Groningen en Nijmegen zijn ook in het afgelopen jaar gecontinueerd. Op het ogenblik zijn besprekingen gaande om de samenwerking tussen de medische faculteit van Groningen en de Antilliaanse hogeschool te versterken... Aldus de samenvatting van het overzicht van dr E. Monte bij de opening van het Academische jaar van de Antilliaanse hogeschool.

Struikbrand eist veel doden in Zuid-Afrika

JOHANNESBURG — Bij een brand in struikgewas in het landbouwdistrict Piet Retief in het oosten van Transvaal zijn vrijdag minstens tien negers omgekomen die probeerden het vuur in bedwang te houden. Vermoed wordt dat er nog meer slachtoffers zijn.

Het vuur werd aangewakkerd door storm. Vermoedelijk zijn 20 negers in de vlammen omgekomen. Veel land- en bosarbeiders liepen brandwonden op. Het vuur sloeg over een breedte van meer dan 25km over op de totaal uitgedroogde denneboesen, waar de vlammen tot 100 meter hoog oplaaiden. Tien boerderijen, verscheidene plantages een veel dorpshutten zijn vernield en hele kuddes vee zijn verbrand.

[G]ezaghebber in zijn toespraak tot perskongres:

[A]anbevelingswaardig is [e]en eigen Tuchtcollege

[W]ILLEMSTAD — Mr Or[lan]do Martina, gezaghebber [va]n Curacao, zei in zijn re[de]voering vanmorgen dat ook [vo]or de journalisten een soort [Tu]chtcollege zou moeten komen. [Di]t college kan uitspraken doen [ove]r kwesties die niet gedekt [wo]rden door de strafwetten en [zi]ch baseren op een journalis[tie]ke ere-code. De medici [he]bben hun Tuchtcollege en de [ad]vocaten hebben een Raad van Toezicht.

Gezaghebber Martina opende vanmorgen het zesde perskongres dat dit jaar is georganiseerd door de Curacaose journalisten-vereniging SOPEC. De gezaghebber zei in zijn toespraak tot de deelnemers aan het kongres dat de journalist een grote verantwoordelijkheid draagt in de gemeenschap. ,,De vrijheid van meningsuiting ligt verankerd in onze grondwet" zei mr Martina.

BEPERKING

,,Tegelijkertijd heeft de journalist ook zijn verantwoordelijkheid en juist daarin ligt meteen de beperking van die vrijheid. Nu beschermt ons staatsbestel de mensen door onze strafwetgeving, maar dat is alleen in manifeste gevallen als bij laster en ophitsing. Maar vóór die duidelijke lijn ligt nog een groot veld van mogelijkheden dat alleen wordt gedekt door de professionele verantwoordelijkheid", vervolgde mr Martina.

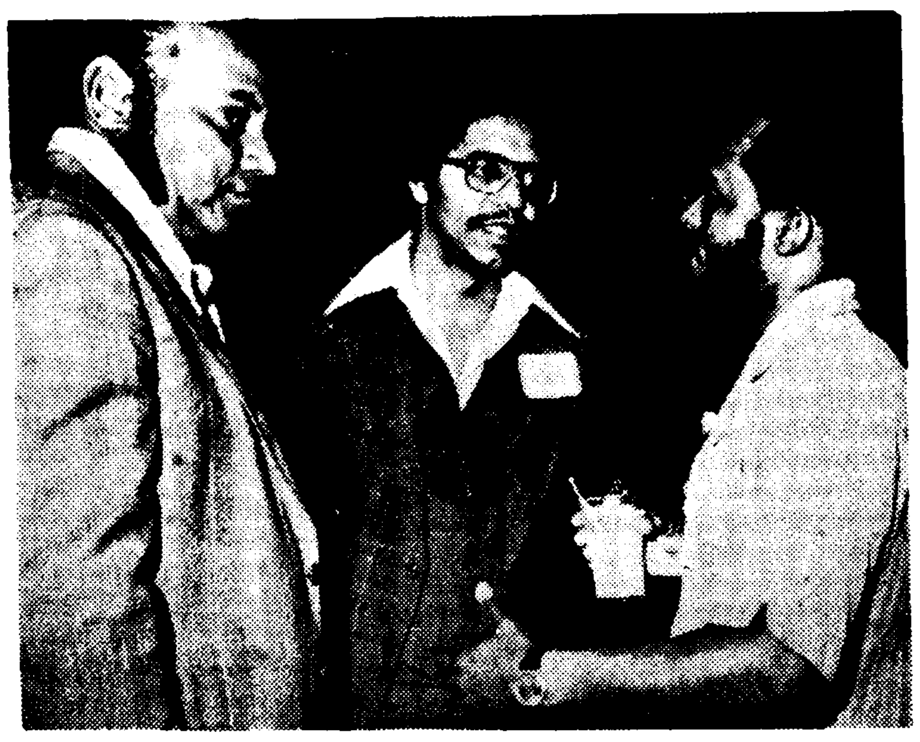
,,Het belang van de vrijheden en de verantwoordelijkheid worden duidelijk wanneer gewezen wordt op de grote afhankelijkheid en verbondenheid van de gemeenschap met de nieuwsmedia. Dit blijkt duidelijk uit de ergernis wanneer een krant niet wordt bezorgd of wanneer een nieuwsprogramma om de een of andere manier niet doorgaat". De gezaghebber zei vanmorgen dat elke luisteraar en lezer recht heeft op een goed gebalanceerde informatie.

ERECODE

Mr Martina vraagt zich af langs welke weg dat gevoel van verantwoordelijkheid kan worden aangekweekt bij de journalisten. Het antwoord hierop geeft hij zelf: door vorming, gezamenlijke vergaderingen, door een eigen erecode en gedragsregels.

Zoals in interne vergaderingen van SOPEC ook al diverse malen is geopperd, zou het te bevelen zijn te komen tot de oprichting van een Tuchtraad die zich bezig houdt met handelingen die de waardigheid van de journalisten schaadt. Mr Martina stelt zich voor dat dit college bestaat uit mensen uit de journalistieke wereld, vertegenwoordigers van de bevolking en uit mensen die de wetgeving goed kennen. De uitspraken van een dergelijke raad kunnen gaan van een afkeur over een publicatie tot een verzoek aan een onderneming een collega - journalist te ontslaan.

,,Ik begrijp dat oprichting van een Tuchtraad veel zelfdiscipline vereist, maar dat zal tegelijkertijd een rijpheid tonen die toe te juichen is. ,,Tot slot zei de gezaghebber dat naast de taak van de grondrechten de journalisten ook een erecode moet hebben en zijn eigen manier om deze te eerbiedigen.

WILLEMSTAD — Tijdens de cocktail-party aangeboden door de centrale regering gisterenavond in Holiday Inn maakten de journalisten van de diverse eilanden gebruik van de mogelijkheid elkaars ervaringen uit te wisselen. Op bijgaande foto hebben de heren Herbert Pietersz, vice-voorzitter SOPEC, en Orlando Cuales, voorzitter SOPEC, een onderhoud met de heer Joseph Lake jr. (rechts) van de Windward Islands Press Association.

Wie roept Staten bijeen?

WILLEMSTAD — Uitvoerig wordt in politieke kringen gespeculeerd over de vraag wie de nieuwe staten op 30 september bijeen moet roepen. Normaal gesproken is dat de oud-voorzitter (in casu de heer Amos Nita van Frente) wanneer, die terug komt in het parlement. Zo niet, dan doet dat de oud-vice-voorzitter (in casu de heer Osbaldo Croes van PPA) wanneer hij terug komt in het parlement.

Beide volksvertegenwoordigers komen echter niet terug in de nieuwe samenstelling van de staten Dan is volgens ons staatsrecht het prerogatief aan het oudste lid van de staten om een vergadering van het college bijeen te roepen. In dit geval is het dus aan de heer Boy Werleman van de politieke partij MEP!

Omdat de kans klein is dat een MEP-statenlid een vergadering bijeen zal roepen onder de huidige omstandigheden, is de verwachting dat gouverneur drs. B.M. Leito genoodzaakt zal zijn het parlement bijeen te roepen voor een buitengewone vergadering.

De opmerking die de Amigoe kreeg bij navorsing van enkele feiten in deze kwestie was: "dit bewijst dat de gouverneur toch nog een belangrijke functie bekleedt in ons staatsbestel......"

WILLEMSTAD — Minister [M]ax Croes van Financien [o]nderhield zich gisterenavond [g]eruime tijd met verscheidene [p]ersvertegenwoordigers. Op [d]eze foto minister Croes geflan[k]eerd door APC-voorzitter Jos [v]an de Schoot (links) en de heer [T]uyo Prins APC penningmeester.

ALACODE-voorzitter Gabriel Ortiz:

Huidige opleidingen zijn ons opgelegd

WILLEMSTAD — De journalistieke opleidingen zijn **in landen van de Derde Wereld gekomen naar de normen van de geindustrialiseerde landen. Aldus de heer Gabriel Ortiz, voorzitter van ALACODE, een Latijnsamerikaanse organisatie van journalisten. De heer Ortiz was de eerste gastspreker op het zesde perscongres dat dit weekeinde gehouden wordt in Holiday Inn. De heer Ortiz wees op het belang van journalistieke opleidingen die overeenkomen met onze eigen behoeften en mogelijkheden.**

Volgens de ALACODE-voorzitter zijn de meeste scholen in het Caribisch gebied en in Latijns-Amerika opgezet volgens de systemen zoals die gelden in de meer ontwikkelde landen. "Ze zijn ons opgelegd. Die landen verkochten ons als een product dat goed was voor hen, maar voor ons verderfelijk", zei de heer Ortiz. De meeste journalisten in de Derde Wereld hebben via de praktijk het vak geleerd. Sommigen met de echte wil bewust journalistiek werk te leveren, anderen met het eigenbelang voor ogen.

"Hadden zij geluk dan kregen zij een tikmachine, zo niet dan moesten ze wachten tot één van de ouderen een machine aan hen afstond. Zo kwamen zij in het beroep en verder zijn ze ook niet gekomen. Want de krantenbazen vermeden de opleiding voor de journalisten en wilden van hen liever robotten maken, de zogenaamde objectieve journalisten", aldus Gabriel Ortiz.

Dat de scholen die sinds 1960 zijn opgericht in de Derde Wereld meer gericht zijn op volgens normen uit ontwikkelde landen, leidt de heer Ortiz af uit het feit dat voor toelating minimaal middelbare school vereist is. "In onze landen zijn er maar weinig journalisten die een dergelijke middelbare opleiding hebben gevolgd". De voorzitter van ALACODE raadt aan workshops te beginnen voor journalistiek. De overheid moet opdraaien voor de kosten hiervan omdat privé-instituten meer uit zijn op het maken van winst. De cursussen moeten ook meer gericht zijn op de beroepspraktijk. De begeleiding hiervan moet in handen zijn van competente journalisten. Dit geldt voor zowel de schrijvende pers als de journalisten die werkzaam zijn bij audio-visuele media.

De student-journalist moet bekend worden gemaakt met de sociaal, economische en politieke ontwikkelingen, waarover hij later durfte te publiceren in het openbaar. "Op die manier maken we een einde aan de image die er heerst over de journalist als van stenografist, de manipulator en van iemand die achter gesloten deuren staat af te luisteren". Tot zover de heer Gabriel Ortiz.

Gewapend kinderklasje

WILLEMSTAD — Minister-president Juancho Evertsz zal maandag gaan onderzoeken hoe de kwestie van de aanschaf van nieuwe dienstwagens en de ruzie daarover in de Raad van Ministers precies in elkaar zit. De demissionaire ministerpresident zei dat de ministers elkaar moeten respecteren en tevens kan niet zomaar alles wat in de vergaderingen gezegd wordt bekend gemaakt worden via de media. Desgevraagd zei de premier Evertsz dat dit niet een fout van de media is geweest, maar van diegene die de informatie heeft laten uitlekken. De premier zei dat het niet zo moet zijn dat zodra hij er niet is de vergadering van de Raad van Ministers verandert in een kinderklasje.

De Amigoe heeft vanuit zeer betrouwbare bronnen vernomen dat verschillende ministers de vergaderingen bewapend met een revolver bijwonen. Zo zouden zowel minister Godett en als min. Chance gisteren gewapend zijn geweest tijdens de vergadering.

Ondertussen heeft dit demissionaire kabinet nog maar enkele weken voor de boeg. Minister-president Evertsz, die herstellende is van een griep, zei als reactie hierop dat hij in elk geval niet gewapend rond loopt. Ook is vernomen dat niet gewapenden te kennen hebben gegeven in deze toestand de vergaderingen niet meer te willen bijwonen.

MADRID — In de Spaanse hoofdstad Madrid hebben naar schatting 100.000 mensen betoogd tegen de stijgende kosten van het levensonderhoud. De demonstratie was georganiseerd door linkse partijen en vrouwenbewegingen.

Joseph Lake van Bovenwinden:

Censuur op de pers door autoriteiten

WILLEMSTAD — **De voorzitters van de vier Antilliaanse pers-organisaties hebben in hun toespraken vanmorgen op het zesde perskongres het belang van de persvrijheid benadrukt. De heer Joseph Lake van de Windward Islands Press Association wees op de grote moeilijkheden waarmee de pers op de Bovenwinden gekonfronteerd wordt. Overheidsinstanties boycotten de pers wat de heer Lake omschreef als censuur.**

De heer Niki Tromp van de Bonaireaanse pers club zei dat de bevolking op zijn eiland getoond heeft vertrouwen te hebben in de persmedia en deze ook te erkennen. Hij zei dat aan het slot van de kongres enkele zeer belangrijke resoluties behandeld zouden worden over de manier van werken van de journalisten.

De heer Joseph Lake zei dat op de Bovenwinden de overheidsinstanties over de journalisten uitmaken wat nieuws is. De journalisten zijn daar niet vrij in hun nieuwsgaring, omdat de overheidsinstanties hen kunnen boycotten. Diverse malen is dit al gebeurd op de Bovenwindse eilanden. De heer Lake kon deze praktijken van de autoriteiten niet anders omschrijven als censuur opgelegd door de overheid.

De heer Orlando Cuales van de SOPEC zei dat er op de Antillen nog altijd pogingen worden ondernomen door sommige krachten de persvrijheid te beknotten". Het is daarom zaak, aldus de heer Cuales, dat wij alert blijven voor dit soort pogingen opdat zij niet zullen lukken. De persvrijheid is een recht van de hele gemeenschap"

De SOPEC-voorzitter keurde ten zeerste af de ontwikkelingen zoals de laatste tijd op Aruba waar de Amigoe en NOBO diverse malen doelwit zijn geweest van acties. Zo noemde hij de molotov-cocktail die onlangs nog bij het kantoor van de Amigoe naar binnen is gegooid. "Het is jammer, zei de heer Cuales, dat dit soort dingen nog voorkomen in 1977 op de Antillen" Voor de toespraak van de voorzitter van de Aruba Press Club verwijzen we naar pagina 5.

Commentaar

Pijnlijk

VELEN MET ONS zullen zich afgelopen maandag weer voor het tv toestel opgesteld hebben om getuige te zijn van het vervolg van de discussie tussen Boelie van Leeuwen en de beide priesters Brenneker en Romer. We zijn niet teleurgesteld naar bed gegaan daarna, hoewel het gesprek zich heel anders ontwikkelde dan we hadden verwacht. Hierbij willen we het niet over de inhoud van het gesprek hebben, maar over enige - laten we zeggen - oneffenheden rond deze uitzending.

We hebben begrepen dat het geen directe uitzending was, maar dat een en ander op videotape was opgenomen. Als dit werkelijk zo is, dan begrijpen we helemaal niet meer waarom aan het einde van de eerste aflevering bv Pater Romer min of meer midden in een zin moest worden afgekapt. Al eerder was het toen ook al gebeurd bij Boelie van Leeuwen dachten we, omdat er plotseling reclame moest verschijnen. Zelfs bij een directe uitzending, wanneer men de zaak niet zo in de handen heeft, lijkt het ons absoluut, onnodig om op een dergelijke manier een discussie te onderbreken. Ook als nu alle programma's van TeleCuracao precies op tijd worden afgewerkt, ja dan zou het toch nog anders zijn.

Voor het afkappen van pater Romer kan men naar onze mening ook niet aanvoeren, wat de discussieleider Oswin Behilia afgelopen maandag naar voren bracht-compleet na de play back zelfs- dat deze spreker iets ten nadele van een andere godsdienst of in het voordeel van zijn eigen godsdienst zei. Hij haalde inderdaad een voorbeeld aan van iemand die protestants was en die kennelijk katholiek wilde worden. Nu ging het hem niet om dat katholiek worden- voor hetzelfde geld had hij een ander voorbeeld kunnen geven van iemand die katholiek was en bv Adventist wordt. Het ging hem om de beweegreden. Wat we uit het betoog van pater Romer begrepen was, dat die beweegreden, het motief in feite helemaal niet relevant was, dat het in feite om een gevoelskwestie ging of iets in die orde. Om dan daar niet verder op in te gaan omdat het ,,propaganda" was of hoe men dit ook wil noemen, dat gaat ons echt wel te ver.

PRETORIA — Premier John Vorster verkeert in een zeer bevredigende algemene gezondheidstoestand, zo is in Pretoria bekendgemaakt.

Voorbeeld

GOEDE EIGEN TV-programma's komen er niet veel voor op Curacao-Tapara musical met Ced Ride willen we er ook toe rekenen, hoewel een dergelijk wekelijks programma eigenlijk roofbouw plegen is op een artiste. Vandaar dat deze gehele commentaar-kolom aan het laatste Tele Patria-programma gewijd is. Want hoewel iets goed is, kan het altijd nog beter worden, zijn er altijd nog punten welke te verbeteren zijn. Iets wat ons heel pijnlijk heeft getroffen-en ik geloof dat velen het zelfde gevoel hebben gehad, was het uitvallen van het geluid op sommige ogenblikken. Het meest pijnlijk vonden we dit toen Boelie van Leeuwen in het kort zijn getuigenis van Christus aan het geven was. Hij deed het kort en krachtig, de beide priesters deden er iets langer over, en juist tijdens dit korte getuigenis viel het geluid uit. We dachten eerlijk dat het een technische fout was. Uit een andere krant begrepen wij, dat de programmaleider -in samenspraak met de betrokkene- dit geluid had weggemoffeld. Kennelijk om te voorkomen, dat een kijker geschokt zou worden. Geschokt worden is soms een goede zaak, heilige huisjes kunnen er bv niet tegen, maar die moeten ook afgebroken worden. Dit soort censuur-om dit zware woord te gebruiken- is naar onze mening een aanfluiting van de kijkers. Zo vonden we de opmerking van Boelie dat als Christus op Curacao zou komen hij naar Campo zou gaan omdat ook prostituees in zijn ogen mensen zijn, een goede opmerking. Deze werd gelukkig niet weggemoffeld. Waarom dan andere opmerking wel weggemoffeld moesten worden, weten we bij benadering niet. Vooral door de laatste ingreep werd het gehele programma schade berokkend. Het kreeg geen behoorlijk einde.

Credo II

DE TWEEDE AFLEVERING van TelePatria met als onderwerp Christus is evenals de eerste aflevering een boeiend programma geworden. Het thema van gesprek was ergens iets anders geworden Van de geloofsbelijdenis de dogma's en de doctrine werd afgestapt en op een gegeven ogenblik kwam eigenlijk het priesterschap aan de orde, als gevolg van Boelies klacht dat de priesters tegenwoordig meer sociale werker zijn dan eigenlijk priester. De beide andere deelnemers hadden daarover hun eigen opvatting, waarbij die van pater Romer persoonlijk meer in onze lijn lag. Het was echter opmerkelijk hoe in dit programma plotseling oude termen weer boven water kwamen: de alter Christus (andere Christus) die de priester is en de bewering dat een priester toch hoe dan ook, een hogere functie heeft of een belangrijkere taak. Eerlijk gezegd keken we daarvan toch wel op.

We dachten dat de tijd van hogere en lagere functies-religieus zijn is belangrijker dan bv gehuwd zijn - voorbij was. Ieder mens heeft een roeping, welke die ook is. Een priester is een functionaris inderdaad gezalfd voor deze taak, een bedienaar van de sacramenten. De discussie lag dus bij elkaar toch op een heel ander vlak dan de week daarvoor. Zo kwam plotseling ook de advocatuur ter sprake, waarvan Boelie van Leeuwen generaliserend zei, dat die steeds in het negatieve opereert (hij zei het wel wat anders) zodat warempel pater Romer nog bijna in de verdediging kwam voor de advocatuur. Of dit anders discussieren ook het gevolg was van het meer ingrijpen van de heer Behilia zouden we echt niet kunnen zeggen. Wel moet het ons van het hart dat hij in het eerste deel wijzer gehandeld heeft dus meer zijn mond heeft gehouden dan in de tweede aflevering.

[C]ooperatie

([V]ervolg van pag. 1)

[...] als een motivatie zou willen [...]en.

[D]e cooperatie kiest duidelijk [vo]or de lange weg, hij wil niet [al]leen onmiddellijk tastbaar re[s]ultaat zien. Het gaat om meer [da]n alleen maar centen, het is [e]cht een samenwerken, [sa]mendenken met elkaar. Het [co]operativisme betekent ook [da]t men een sprong waagt, dat [m]en risico's neemt, maar het [g]evaar daarvan wordt minder [al]s juist de vorming de hem [to]egekomen plaats krijgt. Wij [a]chten dat drs Curiel als [v]oorzitter van de afdeling [b]edrijfskunde van de [H]ogeschool een waardevolle [b]ijdrage heeft geleverd aan de [b]ezinning op het ideaal dat [c]ooperativisme heet. Hij zelf is [er]van overtuigd, dat het meer [d]an een ideaal is, dat het iets is, [d]at te verwerkelijken is. In het [v]oordeel van de gehele [A]ntilliaanse gemeenschap.

Uitstel Haagse kabinetsformstie

DEN HAAG — Kernenergie, defensie, volkshuisvesting en onderwijs zijn thans nog de moeilijkste problemen bij de kabinetsformatie. Gisteravond hebben de informateurs Den Uyl en Veringa ruim vier uren overleg gevoerd met de fractievoorzitters Van Thijn (PvdA), Van Agt (CDA) en Terlouw (D66).

In tegenstelling tot het aanvankelijk voornemen zal dit overleg niet vandaag worden voortgezet, maar maandag 12 september. Tot dit uitstel werd besloten om de beide informateurs meer tijd te geven voor het opstellen van de voorlopige conclusies over de nog te bespreken onderwerpen.

Doble R Utrechtse jaarbeurs

WILLEMSTAD — Zoals bekend nemen de Nederlandse Antillen dit jaar aan de vakantiebeurs in Utrecht deel. Na de zeer succesvolle vakantiebeurs die dit jaar eind januari werd gehouden, heeft de Utrechtse jaarbeurs-directie gemeend dit grandioos evenement te moeten herhalen en wel van 23 tot en met 27 september. Zoals eerder bekendgemaakt nemen de Nederlandse Antillen ook aan vakantie 2 deel. Naast de gebruikelijke promotie en voorlichtingsactiviteiten zal het kabinet van de gevolmachtigde minister — dat de Antillenstand volledig verzorgt — voor een extra attractie zorgen. Op zondagmiddag 25 september zal de meest populaire band van de Antillen (en één van de beste van Latijns-Amerika) Doble R Super Special Stars onder auspicien van het Antillenhuis op het podium van de Julianahal in het Jaarbeurscomplex optreden. Voor dit evenement verwacht men dat minstens 10 duizend man de muziek van deze fantastische groep zal genieten. Jammer is dat er geen gelegenheid tot dansen bestaat. Aldus een RVD-bericht.

Economisch kort

Het was voor het eerst dat het aandeel van de import boven de vijftig procent kwam. In de eerste acht maanden van dit jaar bedroeg de verkoop 960.915 stuks (waarvan 44,5 procent import) tegen 934.164 (36,14 procent import) in de overeenkomstige periode vorig jaar.

— In Groot-Brittannie zijn in augustus 200.310 nieuwe personenautos verkocht. Hiervan was 50,76 procent geimporteerd.

— Italie heeft 500 miljoen dollar terugbetaald van een lening van twee miljard dollar die in 1974 door WestDuitsland is verstrekt. Onlangs loste Italie 800 miljoen dollar af van zijn schuld bij het internationale monetaire fonds (IMF). De buitenlandse schulden van Italie bedragen nu nog zo'n twintig miljard dollar, waarvan zeven miljard aan kort lopende leningen bij banken.

Het Hoofd van de Telefoondienst vestigt hierbij de aandacht van telefoon abonnees dat de telefoonrekeningen over de maanden juli en augustus 1977 uiterlijk vóór de 14de SEPTEMBER 1977 betaald moeten worden.

Op 14 SEPTEMBER 1977 zullen alle telefoonnummers waarvan de rekeningen nog niet betaald zijn, worden afgesloten.

Hoofd Telefoondienst

BEKENDMAKING

Het Departement van Economische Zaken maakt bekend dat het kantoor van de afdeling "IJKWEZEN" nu gevestigd is aan de Zoutmanstraat no. 27A te Oranjestad op Aruba. Telefoon: 2888.

De volgende afdelingen van de ARUBA TRADING COMPANY ZULLEN GESLOTEN ZIJN op 13 september voor de viering van ROSH HASHANA en 22 september voor de viering van YOM KIPPUR:

ORANJESTAD STORE
AFDELING GARAGE
AFDELING WHOLESALE
SHERATON SHOP
LE GOURMET
KANTOREN

aruba trading company

VERSCHENEN E PASOBRANAN 3

Leynan laboral.

— Sociale wetgeving in het Papiaments

Auteur: H. Th. Lopez
Prijs: f. 3,50

Verkrijgbaar bij de Boekhandel
Uitgeverij: DE WIT STORES

AGENDA ARUBA

se nummers van de Amigoe Aruba zijn dagelijks verkrijgbaar in Oranjestad bij Tresqueria van Zepp Wever, rid, La Fama, La Popular en Soda Fountain. Edwins ve-In te Savaneta, Nicolas re, De Wit Store in Dividivi, nchebo, Sheraton-hotel en uba Caribbeanhotel. Van p Americana Aruba-hotel en liday Inn Drugstore.

ntoor: Nassaustraat 110.
ntooruren: werkdagen 08.15-00/14.00-17.30; zaterdag 15-10.00.

efoonnummers
e afdelingen: 3-4334-4335.

kantooruren voor spoedvallen: tel.: 0-2950-2316.

icentrale
Uur per dag, tel.: 2116 of 4.

itie: 4555.

ANJESTAD
Veer: 20.30 en 24.00 Midway
) b
Veer: 20.30 en 24.00 Midway); Rialto: 20.30 El Macho america (18jr); 22.30 The end of bruce lee (18jr); LASHI: Drive inn: 20.30 en 00 St. Ives (18jr); N NICOLAAS. Principal: 30 Portrait of the dragon jr); 24.00 Als tiroles stoeien in de alpen gloeien (18jr).

TGELE KRUIS:
njestad: tel.: 3168; Noord: .: 3425; Sta Cruz en radera: tel.: 8288; Savaneta Brazil: tel.: 7020; San colaas: tel.: 5906; Dakota, tiastraat 27 tel.: 4444.

TICA'S
njestad: Oduber, tel.: 1780; Nicolaas; San Lucas, tel.: 19.

ACHTREGELING
KTOREN
anjestad, Sta Cruz, Paradera n Noord: dokter J.C. rederiks, tel.: 4484; San icolaas en Savaneta: dokter L.Ponse, tel.: 7224.

VERSEN

NTOONSTELLING
.00-22.00 olieverfschilderijen n Venezolaanse kunstenares licia Briceño - Cas di Cultura.

IS INTERCONTINENTAL
OGR:
.00-21.30 dinner - Aruba ribbean hotel; 22.00-02.00 sentatiebal - georganiseerd or de Jaycees.

ZONDAG
OSCOPEN
ANJESTAD
Veer; 18.00 en 20.30 Midway); Rialto; 18.00 They call n amen (all); 20.30 El macho america (18jr); BALASHI: ive inn: 19.00 Robin hood en n schelmen (all); 21.00 St s (18jr); SAN NICOLAAS: ncipal 18.00 The bad news ars (all); 20.30 Portrait of the agon (18jr).

VERSEN
NTOONSTELLING
20.00-22.00 van olieverfschilderijen van Venezolaanse nstenares Alicia Briceño - s di Cultura.

SS TEENAGE INT.
30-11.30 brunch - Tamarijn ch hotel; 13.00-15.00 ditionele parade met alwagen (start: oude ocadero rest. naar uasquinplein) 20.30 - 23.00 eptie - ten gezaghebbers-ze.

ORT
EMVER: DOLPHIJNEN emwedstrijden en waterskishow Savaneta.

MAANDAG
VERSEN
EL
BLIOBUS
00 te Cacique Macuarima-hool, Macuarima; 09.30 te St. aschool Kadushi Largo; 00 te Kibrahachaschool LO), Piedra Plat.

Van der Schoot bij opening Perscongres:

Ook voor radio, tv vrije nieuwsgaring

WILLEMSTAD — Tijdens de opening van het zesde Antilliaanse perscongres in Holiday Inn Curacao heeft de voorzitter van de Aruba Pressclub (APC), Jos van der Schoot, in zijn openingstoespraak erop gewezen, dat ten spoedigste de nivelering oftewel de gelijkstelling van de nieuwsgaring en het redactioneel beleid ten aanzien van radio en televisie zal moeten komen. De APC heeft deze kwestie reeds op Aruba ter kennis gebracht van de politieke partijen, waar - gezien de ervaringen op dit gebied de afgelopen weken -- alle medewerking verwacht wordt. Hij kondigde aan, dat de Aruba Pressclub tijdens het congres met een motie hierover zal komen.

In zijn toespraak herdacht de heer Van der Schoot het enige maanden geleden overleden lid van de club, Cay van Blarcum, die de afgelopen vijf jaren met zijn gezin alle congressen bijwoonde en erg gemist wordt.

Spreker wees erop, dat wanneer de balans van de vijf afgelopen congressen wordt opgemaakt, niet zozeer de nadruk dient te worden gelegd op de 23 moties, die werden aangenomen, waarvan er nog maar drie in behandeling zijn, maar vooral op het feit dat de goede banden die tussen de Antilliaanse persmensen gegroeid zijn. Wij hebben deze vriendschap en samenwerking nodig om juist in deze moeilijke tijden tezamen voor onze belangen en ons streven op te komen.

In dit verband merkte hij op, dat „journalist zijn" op de Antillen geen gemakkelijke taak is, zeker niet wanneer men met beide benen op de grond wil blijven staan en zich aan geen enkele groepering wil binden, doch op verantwoordelijke wijze een optimale nieuwsgaring en voorlichting wil geven. Ondanks het feit dat enige van ons bedreigd werden, persoonlijk of met pamfletten, ja zelfs met een Molotov cocktail, zal het vrije woord blijven zegevieren.

Immers zij die dreigen weten zelf dat zij dit doen om eigen falen of optreden te verdoezelen. Sprekende over zaken, die tijdens dit congres aan de orde dienen te worden gesteld, wees de heer Van der Schoot erop, dat onder meer het gebrek aan openheid zal moeten worden besproken. Als recent voorbeeld noemde hij de kabinetsformatie, waarover zelfs de pers niet op de hoogte werd gesteld.

SAN NICOLAS — De kandidaten en organisatoren van Miss Teenage Intercontinental waren donderdagavond de gasten van de familie Wong van Astoria hotel en restaurant tijdens een gezellige avond, waarbij een zeer smaakvolle diner de hoofdschotel vormde. Op de foto enige kandidaten aan tafel (boven), en op de onderste foto de familie Wong met twee continent-genoten, Miss Malaysia en Miss Singapore.

ORANJESTAD — Bij het Tamarijn beach hotel werd de heer Abraham Escalona bevorderd tot sous chef. De heer Escalona die in 1972 bij het Divi Divi beach hotel zijn loopbaan begon heeft uitstekend werk geleverd tot volle tevredenheid van de directie.

Semi-finale van volleybal begint maandag

ORANJESTAD — De semifinale wedstrijden van Aruba volleyball association gaan op maandag 12 september van start op de baan van het Centro di Barrio Noord.

In de eerste wedstrijd om kwart voor acht 's avonds komen Centro di Barrio Noord en Gregory Ice Cream (heren B) tegen elkaar uit, gevolgd om kwart voor negen met de strijd tussen Rapid Red Omega en Skol Stars (dames A).

Op woensdag 14 september, in het Sportcentrum Savaneta: Connie Francis club tegen Rapid Stars (dames B), en in de tweede wedstrijd Brazil tegen Dakota (heren A). Vrijdag 16 september, eveneens in het Savaneta Sport Centrum: Airkem Noord volleymasters tegen Vulcanus Volkswagen (dames A), en Arusino tegen Rapid I (heren A) Gespeeld wordt volgens het best out of drie systeem, waarna de twee hooggeplaatsten in alle vier afdelingen, naar de finale gaan.

Commentaar

MTI

MET EEN GERECHTVAARDIGDE trots herdenkt het Miss Teenage Intercontinental (MTI) dit jaar haar eerste lustrum. Er is alle reden voor om trots te zijn. Vijf jaar geleden werd met een tiental kandidaten begonnen aan deze verkiezing en dit jaar zijn er reeds meer dan vijftig landen vertegenwoordigd. Daarbij nog rechtstreekse internationale televisie-uitzendingen terwijl de nodige videotape-opnamen worden gemaakt om overal ter wereld deze uitverkiezing op Aruba te kunnen vertonen. Eenieder zal het er over eens zijn, dat dit een onbetaalbare reclame voor de naam van Aruba is.

Daarom past aan de vooravond van dit eerste lustrum zeker een woord van gelukwens aan het comite, dat de afgelopen jaren deze verkiezing op een niveau heeft gebracht, waardoor Aruba wederom voor het internationale voetlicht komt. Het zijn geen gemakkelijke jaren geweest. Niet alleen werd er hard gewerkt, doch daarnaast had het comite vooral in de beginjaren de nodige financiele zorgen. De eerste verkiezing werd achterdochtig bekeken," alweer een missverkiezing om geld te maken", zo luidde het commentaar. Nu vijf jaren later, blijkt dat de MTI een internationaal gebeuren is geworden, dat klinkt als een klok. Steeds meer wordt daadwerkelijk medewerking verleend. Wij hopen van harte dat ook deze MTI verkiezing weer mag slagen en dat zij, die hiervoor zo gewerkt hebben het genoegen hiervan blijven genieten opdat ook in komende jaren de MTI keuze-blijft - uitgroeien. Niet alleen het MTI-comite maar geheel Aruba is daarmede gediend.

Vertrekpas

ER IS NOG AL wat te doen geweest over de zogenaamde „vertrekpas" die nu ineens door de minister van Financien is uitgesteld tot begin volgend jaar.

Op Aruba had men weinig problemen met het invoeren van de vertrekpas, terwijl ook de financiele resultaten bijzonder goed te noemen waren. Er werden reeds enige "vissen" gevangen, die anders door de mazen van het belastingnet (zonder vertrekpas) waren gekomen. Ofschoon de bewindsman van Financien de waarnemend inspecteur der belastingen -- die zich verzekerde van de steun van de waarnemend eilandsontvanger - - voor het televisie-scherm liet komen om de telekijkers te vertellen dat de vertrekpas verplicht was, blijkt nu ineens dat dit niet het geval is. Er kan gewacht worden tot begin van volgend jaar. Ongetwijfeld zullen zij, die de afgelopen weken een vertrekpas hebben gehaald alsmede de ambtenaren, die daaraan hun tijd besteedden, zich genomen voelen nu ineens blijkt dat zij iets gehaald hebben of afgegeven, dat in feite niet juist was. Het kan verkeren.

GRAND NATIONAL CONTEST WITH AWARD OF N.A. f. 10.000,-

1. The objective of this contest is to come to an official text for the national anthem of the Netherlands Antilles. For the text the Government of the Netherlands Antilles grants an award of N.A. f. 10.000,—.

2. A text for the national anthem of the Netherlands Antilles must be based on the official melody which can be heard every night before signing off on TeleCuraçao, TeleAruba, West Indian Television Network in St. Maarten and Radio Hoyer I.

3. a. The text should consist of two verses, the first in Papiamento and the second in English.
   b. Each verse should cover the complete melody.

4. Inhabitants of the Netherlands Antilles as well as the Netherlands Antilleans abroad, can participate in this contest.
   Excluded from participation are:
   Members of the Legislative Council
   Members of the Council of Ministers
   Members of the "Board for the evaluation of the text for the National Anthem of the Netherlands Antilles.

5. Entries with the text must be written or typewritten on one paper-sheet bearing at the bottom a motto or pseudonym instead of the participant's name. The motto or pseudonym shall be the only identification of the text. The text should be accompanied by a closed envelope upon which should be written the motto/psuedonym this envelope shall contain the first name, surname, date and place of birth and the address of the participant. All this must be put in a second envelope directed as stated under 6.

6. a. Envelopes should be addressed as follows:
   "Chairman of the Board for the Evaluation of the Text for the National Anthem of the Netherlands Antilles.
   c/o Raad van Advies
   Fort Amsterdam, Willemstad,
   Curaçao".
   b. In the same manner as mentioned under 5, a copy of the text must be sent to:
   "The Secretary of the Legislative Council of the Netherlands Antilles
   Wilhelminaplein 4, Willemstad
   Curaçao".

7. The board reserves the right to divide the award on N.A. f. 10.000,— if for instance the winner of the Papiamento verse is not the same person as the winner of the English verse.

8. The closing date of the contest will be December 31st, 1977.

9. Copyright on the winning text will be reserved to the Government of the Netherlands Antilles.

THE BOARD.

BUREAU VOOR LEVENS — EN GEZINSMOEILIJKHEDEN
(Zuidstraat 1A), tel.: 3145 open maandag t/m vrijdag van 07.30-12.00/13.30-17.00 uur.

VRACHTSCHIP
Belen - vert. KNSM

TELEARUBA
ZATERDAG
17.00 The big blue marble; 17.30 The up and down man color; 17.45 specials; 18.45 Eng News; 19.00 weekjournaal; 19.15 specials; 19.30 specials; 20.30 telenoticias; 21.00 Planet of the apes; 22.00 Teleteatro (The Ordeal)

ZONDAG
15.30 baseball; 17.30 Wonders of the wild; 17.50 Family at war; 18.45 Eng nieuws; 19.00 13 Musical; 19.15 specials; 19.30 specials; 20.00 Musical espectacular; 20.30 telenoticias; 21.00 the explorers; 22.00 the Phil Donahueshow; 23.00 special branch: Round the clock.

KERKDIENSTEN
BRAZIL: 08.00, 11.00 en 19.00
DAKOTA (zat. 19.00) 08.00 en 19.00
EMANUELKAPEL: 07.30 (hoogmis).

ORANJESTAD (zat.: 19.00), 06.30, 10.00, 17.00 en 19.00
PARADERA (zat 19.00), 07.00 11.30 en 17.30; POS CHIQUITO (zat 19.00) en 17.00 (hoogmis).
SANTA CRUZ (zat 19.00), 06.30 09.00 en 17.30
SAVANETA: (zat.: 19.00), 09.00 en 17.30 TANKI LEENDERT (Monte Calvario) 09.00.

PROTESTANTSE KERKDIENSTEN
ORANJESTAD: 10.00 dr. Geurs (zondagsschool en creche).
PIEDRA PLAT: 19.00 ds H. Hessen
SAN NICOLAS: 09.00 ds H. Hessen.

Lago huldigt werkers met 30 dienstjaren

SEROE COLORADO — Bij Lago werden deze week 26 werknemers gehuldigd die hun 30 dienstjaren volmaakten. Bij deze gelegenheid kregen zij het embleem en dienst-certificaat toegereikt door Lago's vice-president J.R. Gibbs.

De dertigjarigen zijn: L. Cotarelo-Idigoras, Tirso Felix, Alberto Figaroa, Antonio Geerman, Anselmo Semeleer, Juan Kelly, Roberto Rasmijn, Juan Werleman, Joseph Lioe-A-Tjam, John Arrindell, Jorge Brion, Jose Cicilia, Herman Maduro, Jose Martis, Ignacio Boekhoudt, Lindoro Hernandez, Theodoor Lattig, Faustino Clark, Felix Maduro, Andresito Croes, Juan Jarzagaray, Raymundo Farro, Mario Zarraga, Pedro Arends, Raymundo Nicolaas, en Jan Werleman.

ORANJESTAD — Op de Gezondheidsdienst werd gistermorgen afscheid genomen van oogarts dr L.M. Haverbeke, die binnenkort naar Nederland repatrieert. Dr Haverbeke zal zich verder gaan specialiseren en verwacht in de toekomst jaarlijks voor enige dagen naar Aruba te komen voor het verrichten van operaties. Tijdens het afscheid werd het woord gevoerd door het wnd hoofd Gezondheidsdienst, dr. T. Lin.

Op deze afscheidsfoto, vlnr dr Lin, mevrouw Haverbeke en dr Haverbeke.

Mensenetende leeuwin gedood

DAR ES SALAAM — Een leeuwin die de laatste drie maanden acht mensen had gedood is vrijdag opgespoord en doodgeschoten. Naar het dier was tien dagen lang grootscheeps gezocht door ongeveer duizend mensen, soldaten, politie, jachtopzieners en volksmilitie. Sinds mei had de leeuwin het gebied van Kibaha in Tanzanie geterroriseerd, vier boeren gewond en acht gedood.

Toen het dier tenslotte bij het dorp Kikongo, 50km ten westen van Dar Es Salaam, werd neergelegd, bleek dat het slechts drie poten had. Het is normaal dat leeuwen die tot aanvallen op mensen overgaan een of andere misvorming of verwonding blijken te hebben die het hun onmogelijk maakt hun prooidieren te bemachtigen.

De politie zei dat de boeren die bij de opsporingsactie hadden meegeholpen het enkele dagen geleden lieten afweten omdat zij ervan overtuigd waren dat de leeuwin in feite een vrouw was, die naar een tovenaar gegaan was voor een liefdesdrank waarmee zij haar echtgenoot zou kunnen terugwinnen. Zij zou de verkeerde drank gekregen hebben en daardoor in een leeuwin zijn veranderd.

J. Holland collectief niet uit de verf

Subt komt arbitrale dreun te boven: 3-2

EEN „HAPPY END": De winstpunten gingen tenslotte toch naar de beste ploeg.

VREDENBERG — Met opvallend "gemak" heeft SUBT/ABN zich gisteravond weten te ontdoen (3-2) van Jong Holland/Kentucky-Xerox in de eerste wedstrijd om het kampioenschap van de Fedeprof. Een geweldige prestatie, zeker tegen de achtergrond van een zeer aanvechtbaar JH-doelpunt dat de baricasgeel na amper twee minuten in de eerste helft een fikse dreun bezorgde. Dat SUBT desondanks wist te winnen getuigde van een ijzeren wilskracht en een niet aflatend vertrouwen in eigen kunnen.

Het duel van gisteravond — gespeeld voor een bomvol stadion — kende een turbulent begin. Op gegeven moment moeten de Jonghollanders Goeloe en Faneyt geheid "offside" hebben gestaan, waarvoor grensrechter Stanley Eduarda in eerste instantie vlagde. De "pass" vanuit het middenveld verraste genoemd tweetal dat in de veronderstelling dat Rudy Mozes zou fluiten voor buitenspel, aanvankelijk geen raad wist met het leer. Goeloe keerde als eerste naar de realiteit terug; hij schoof door naar Faneyt die na de keeper omspeeld te hebben, op de schoen plaatste van Tremus (ook buitenspel). Laatsgenoemde had het maar voor het intikken.

VERWARRING

De verwarring werd nog groter toen Mozes Lakoniek naar de stip op het middenveld wees; doelpunt dus. Of hij voor honderd procent hierachter stond is een vraag, want aan het toekennen van deze omstreden goal ging eerst beraad met grensman Eduarda vooral die al eerder zijn vlagbeweging gecorrigeerd had. Het bleef dus 1-0 voor Jong Holland.

PROTEST

Het duurde ruim twintig minuten eer het spel kon worden hervat, want SUBT nam dit niet. Trainer Canword gedroeg zich als een rebel en wilde uit protest zijn hele ploeg van het veld halen, althans daar had het de schijn naar. Met veel gepraat, van o.m. SUBT-voorzitter Petrus v.d. Veen, het bestuurslid Robby Visser en Fedeprofpraeses Deri.derio de Windt, konden de baricasgeel weer naar hun posities op het veld gedirigeerd worden.

SUBT ontketende direct na dit oponthoud een furieus offensief en gooide met alle risico's vandien alles op de gelijkmaker. Een oerhard schot van "Indio" Arias dwong Pieternella (later in de wedstrijd vervangen door Kiki Stacie) bijna tot capitulatie, maar de JH-goalie dook de bal prachtig uit de linkerhoek. Regales kreeg ook een kans maar raakte de bal half. Jong Holland dat zich de weelde van een vroeg doelpunt nauwelijks had kunnen indenken en de tegenstander practisch knockout waande, trof tot zijn grote schrik een SUBT dat als een geoliede machine draaide en met snelle acties paniek zaaide. Weliswaar waren de tricoloren individueel sterker, maar als collectief kwam maar bitter weinig van de grond. De gelijkmaker liet niet lang op zich wachten, en het was „good-old" Adel Toppenberg die in de 20e minuut schitterend uit een vrije schop doelpuntte. Via de vuisten van doelman Pieternella en de linkerstaander sloeg de bal tegen het net.

MENTALE OPKIKKER

Een mentale OPKIKKER voor **SUBT dat zijn dadendrang even later weer beloond zag. Het** tweede doelpunt was typerend voor het talent dat in de gebroeders Toppenberg schuilt. Nu was het Riley die in een individuele actie eerst verdediger Raymond Lucas doldraaide en aanrande de JH-goalie met een lage schuiver het nakijken gaf: 2-1.

2E HELFT

Jong Holland moest in de tweede helft komen, of het wilde of niet, maar het leek alsof de tricoloren al hun kruit verschoten hadden. SUBT kreeg in de 32e minuut een penalty nadat Wever in het doelgebied was „neergelegd" door Sonny Martina. Ons inziens een zware straf voor Jong Holland, maar dat was gisteravond met de onzekere leiding van Rudi Mozes wel te voorzien. Frencell Calmes voltrok het vonnis feilloos. Met een 3-1 voorsprong kon SUBT niets gebeuren en Jong Holland was helemaal van de kook. De Baricasgeel schakelden na hun derde goal een versnelling terug en met name in de defensie werd nonchalant gespeeld. Dit was de directe aanleiding voor doelpunt no. 2 van Jong Holland, die door Godfried 8 minuten voor het einde keihard werd ingeknald.

De ploegen verschenen in de volgende opstellingen: JONG HOLLAND: Kiki Pieternella (Kiki Stacie)/ Raymond Schotborg, Sonny Martina, Raymundo Passial/Raymond Lucas, Rignald Clemencia, Arsenio Tremus (Wilbert Martijn) Norwin Goeloe, Panfino Faneyt, Evaristo Rozal, Erwin Godfried.

SUBT... Eddie Zinhagel/Raymond Sophia, Erik Oleana, Omar Arias, Janin Andrade/Rudsel Calmes, Frencell Calmes, Eric Wever/Adel Toppenberg, Riley Toppenberg (Giovanni Toppenberg), Charles Regales.

J. HOLLAND krijgt de genadeslag: Frencell Calmes schiet vanaf de elfmeterstip zuiver in.

VERHITTE GEMOEDEREN: Voor Petrus v.d. Veen en Robby Visser is de maat vol. „Het is steeds Subt, dat - n.b. in eigen huis - als pispaal gebruikt wordt", proberen zij bestuursleden van de Fedeprof aan het verstand te brengen.

"Sigaret Larry" Ronny Schotborg (rechts) wacht zijn beurt af.........

Stevenson weer beter

HAVANA — De Olympische kampioen boksen in het zwaargewicht de Cubaan Stevenson heeft zaterdag het ziekenhuis in Havan verlaten. Stevenson die eind augustus brandwonden opliep toen zich in zijn woning een ontploffing voordeed is volgens een woordvoerder van het ziekenhuis volledig hersteld. De 25-jarige Olympische kampioen werd afgehaald door de atleet Juantorena die in Montreal voor Cuba twee gouden medailles won, op de 400 en 800 meter.

Ongeluk tijdens training Monza

MONZA — De Franse autocoureur Patrick Tambay is zaterdagmorgen aan de dood ontsnapt toen zijn formule 1 wagen tijdens een trainingsrit plotseling de baan verliet en in de vangrails terecht kwam. Tamby kon voor het ongeluk geen enkele verklaring geven. Nadat hij door toegesnelde baancommissarissen uit zijn vernielde wagen was gehaald zei hij., Mijn snelheid was ongeveer 200 kilometer per uur., De wagen ging opeens slingeren en ik vloog de baan af. Ik ben blij dat het zo is afgelopen. Patrick Tambay had zich gisteren met zijn ensigh verzekerd van een elfde startpositie voor de Grand Prix van Italie die morgen op Monza wordt gehouden. Volgens de mecanicies moet het mogelijk zijn de vernielde ensign op tijd klaar te krijgen.

Juantorena op 1500 m.

HAVANA — De Olympische kampioen op de 400 en 800 meter de Cubaan Juantorena heeft zijn oog laten vallen op de 1500 meter. Bij zijn terugkeer in Cuba na een zeer succesvolle tournee in Europa. waar hij ondermeer in Dusseldorp de 400 en 800 meter won, verklaarde Juantorena dit tijdens een bezoek aan premier Castro. Juantorena:, Ik vind dat ik mij voor de Olympische Spelen, die in 1980 in Moskou worden gehouden moet gaan concentreren op de middenafstanden. Daarom kies ik de 800 en 1500 meter. Daarbij wordt d de concurrentie op de 400 meter zo groot dat ik me niet kan voorstellen dat ik in 1980 nog met succes mijn Olympische titel op de 400 meter kan verdedigen.

Voorlopig en zeker het eerst komende seizoen zal Juantorena nog uitkomen op de 400 meter. Na drie dagen rust komt hij dit weekeinde uit op de 400 en 800 meter tijdens internationale wedstrijden in Havana.

Evert verslaat Stoeve

Hewitt/Mc Millan dubbelkampioenen

De twee tennisveteranen uit Zuid Afrika Bob Hewitt (37) en Frew MC Millan (35) hebben op Forest Hills de titel in het herendubbelspel gewonnen. In een weinig sensationele finale versloegen zij de Mexicaan Paul Ramirez en de Amerikaan Brian Gottfried met 7-6, 6-0.

Vooral in de eerste set hebben Ramirez en Gottfried nog redelijk partij kunnen geven. Echter toen Gottfried zijn service verloor en daarmee de eerste set was het met de weerstand in de tweede set snel gebeurd. Voor Bob Hewitt die in 1964 van Australie naar Zuid Afrika emigreerde was dit zijn tweede grote titel. In 1962 won Hewitt samen met zijn landgenoot Fred Stolle de dubbelspeltitel op Wimbledon.

De Nederlandse Betty Stoeve die zich vrijdag eerder op de dag met de Tsjechnische Navratilova in de finale van het damesdubbelspeelde haalde met haar partner Frew MC Millan de halve finale in het gemengd dubbelspel. Met enige moeite wonnen ze van het Amerikaanse dubbel May Teacher met 7-5 en 6-2. Andere uitslagen gemengd dubbelspel., Stevens ZAF) Hewitt (ZAF) Russel (VS) MC Nair (VS) 6-4, 6-0. King (VS) Gerulaitis (VS) Guerrant (VS) Case (Aust) 4-6, 7-5, 6-3.

De Australische Wendy Turnbull heeft, nadat zij in de kwartfinales afrekende met Wimbledonkampioene Virginia Wade, nu de Tsjechische Martina Navratilova de weg naar de finale versperd. Turnbull, die wordt getraind door Marty Riessen, versloeg Navratilova in drie sets: 2-6, 7-5, 6-4. In de finale komt Turnbull uit tegen Chris Evert.

Chris Evert plaatste zich voor de finale van Forest Hills door. In een partij voor de halve finales de Nederlandse Betty Stoeve met 6-3, 7-5 te verslaan.

N.A.-kampioenschap:

Curacao boekt 2 overwinningen

AMELIA/RIC ...eerste zege...

WILLEMSTAD — Rick Phelipa zette gisteren de eerste stap naar prolongatie van de enkelspeltitel in de Antilliaanse kampioenschappen met een zege over zijn Bonaireaanse tegenstander. Voor zondagmiddag 16.00 uur is het duel geprogrammeerd tussen Phelipa en Eddie Ras uit Aruba (Ras speelt vanmiddag tegen Domacassé).

Slechts twee partijen die gisteren werden gespeeld waren geldig voor de kampioenschappen. De enkelspelwedstrijd tussen Phelipa en Domacassé en de gemengddubbelwedstrijd tussen Ernst Mohammed/Leny v. Eyck en Phelipa/Amelia Salas.

Beide waren het aanzien ten volle waard aangezien de partijen aan elkaar gewaagd waren. Phelipa rekende in twee sets af met Domacassé maar de setstanden (6-3 en 7-5) laten toch duidelijk zien dat de Bonaireaanse kampioen zich niet zonder slag of stoot gewonnen heeft gegeven. Hetzelfde geldt min of meer voor de gemengddubbel wedstrijd die over drie sets ging.

Phelipa en Salas wonnen de eerste (6-4) en laatste set (6-2) terwijl het koppel Mohammed/v. Eyck (Aruba) de tussenin gelegen set voor zich opeiste (6-3). In een partij die niet voor de kampioenschappen meetelde versloeg Corva Lourens Lilian de Geus (Bonaire) met tweemaal 6-0 en eindigde een damesdubbel wedstrijd tussen Lourens/Detje van Eps — De Geus/Giselle Nicolaas (Bon.) met 6-1, 6-1 voor de eerstgenoemden. Voorts bleven Ernst Mohammed en Eddie Ras (Aruba) met 6-3 en 6-4 aan de goede kant van de score tegen Michael Obersie/Chuy Gonzalez (Bon.)

In de vertegenwoordigingen van zowel Curacao als Aruba hebben wijzigingen plaatsgevonden. Curacaos subkampioene Jerelyn Bryan kan wegens ziekte niet deelnemen en wordt vervangen door Corva Lourens; in de dubbelwedstrijden speelt Lourens samen met Detje van Eps. Wat Aruba betreft is Hans Henriquez ditmaal niet van de partij.

Sapporo opteert voor '84

SAPPORO — De Japanse stad Sapporo, waar in 1972 de Olympische winterspelen werden gehouden en Ard Schenk drie gouden medailles won heeft zich kandidaat gesteld voor de Olympische winterspelen in 1984. Dit verklaarde de burgemeester van de stad Takeshi zaterdag in Sapporo. Voordat de officiele kandidaatstelling naar het Internationale Olympisch Comite gaat moet de Japanse regering eerst haar fiat geven aan deze plannen.

Lauda snelste

MONZA — De Oostenrijker Niki Lauda heeft vrijdag bij de training voor de Grote Prijs van Italie die zondag op het circuit van Monza wordt gehouden, de snelste tijd gemaakt. Lauda maakte in zijn Ferrari een snelste ronde van 1.38.97, wat een gemiddelde van 210.973 kmu betekent. Tweede werd zijn stalgenoot de Argentijn Carlos Reutemann. De uitslag van de eerste training is: 1. Niki Lauda (Oos) Ferrari 1.38.97; 2. Carlos Reutemann (Arg) Ferrari 1.39.18; 3. Mario Andretti (VST) Lotus 1.39.20; 4. John Watson (Gbr) Braham 1.39.21; 5. Jody Scheckter (ZAF) Wolf-Ford.

BARBER MET EEN BEEN IN 1e DIVISIE

WILLEMSTAD — De hoop van Banda'bao op een vervanger in de eerste divisie voor het gedegradeerde Undeba is groter geworden. Reden hiervoor; een 2-1 overwinning welke Centro Barber gisteravond behaalde op Vesta uit Sta. Maria. Barber pakte de volle winst in de eindfase van het treffen toen Vesta's mankracht gereduceerd werd tot negen spelers als gevolg van verwijdering van Edsel en Sydney Maria.

Het begon al heel onfortuinlijk voor de formatie uit Sta. Maria. Mede door een wijziging van het laatste moment in de opstelling (C. Moesquit in plaats van Ronnie Zimmerman) had Vesta zich nog niet naar behoren georganiseerd toen Barber aftrapte. Barber trok in één ruk naar voren en opende meteen middels Adel Meulens de score.

Vesta, dat na lange tijd weer gebruik maakte van de diensten van Edsel Maria (vanwege zijn ervaring, zijn fysieke conditie liet echter veel te wensen over) herstelde zich direct. Het publiek dat vroeg was opgekomen voor de grote clash tussen SUBT en Jong Holland kreeg een beweeglijke en qua spelpeil vrij redelijke strijd te zien. Vesta's kracht lag weer in het middenveld waar Mau Maria opereerde, terwijl Barber als geheel een hoger tempo ontwikkelde.

NONCHALANT

Vesta liet verschillende kansen liggen voordat Anibal Martijn in de 25ste minuut met een keurige kopbal een hoge inzet van Mau Maria (uit een vrije trap) verzilverde; 1-1. Trouwens ook Barber sprong nonchalant om met zijn kansen. In de 19de minuut bijvoorbeeld kon Norman Lucas na een onverklaarbare terugspeelbal van Edsel Maria (vanaf de middencirkel!) alleen naar voren rushen maar zijn schot was zo tam dat keeper Wendel de la Paz zonder al te veel moeite de bal uit zijn doel kon houden.

MEER PEP

Na de rust — althans het eerste kwartier — draaide Barber duidelijk met meer pep dan de tegenpartij. Vesta legde het kalmer aan en probeerde zoveel mogelijk precisie te leggen in zijn combinaties. De kracht van de Sta. Mariaformatie werd echter geheel gebroken toen halverwege de tweede helft zowel Edsel Maria (wegens natrappen) als Sydney Maria (vermoedelijk vanwege een minder nette opmerking aan het adres van de scheidsrechter) van referee Brouwer de rode kaart kregen.

Vesta moest zwaar gehandicapt verder voetballen en dit heeft hen de zege gekost. Barber kreeg meer speelruimte en ofschoon Vesta zicg fel verweerde, kon een tweede Barbergoal niet voorkomen worden. Godfried Martina sloot in de 25ste minuut een mooi uitgevoerde aanvalsactie over de rechtervleugel af met een rake schuiver: 2-1. De play-off wordt volgende week vrijdag voortgezet.

Eintracht klimt vier plaatsen op

DEN BREMEN — Eintracht Frankfurt heeft vrijdagavond in de vooruitgespeelde ontmoeting voor de Bundesliga tegen MSV Duisburg de grootste winst geboekt. Niet alleen wonnen de Frankforters met 3-1 en bezorgden Duisburg daarmee de eerste nederlaag, maar ook klom Eindtracht vier plaatsen op de ranglijst, een succesje dat zaterdag wanneer de andere ploegen spelen wel te niet gedaan zal worden. Binnen twintig minuten leidde Frankfurt in het Waldstadion reeds met 2-0, dank zij treffers van Wenzel en de Joegoslavier Stepanovic. Kort voor rust bracht de Oostenrijkse international Jara met een afstandsschot de stand op 2-1. De bezoekers hadden in de tweede helft pech. Uit een schot van Buecker stuitte de bal tegen de paal en Kees Bregman had nog minder geluk toen de door hem afgevuurde knal achtereenvolgens via de binnenkant van beide doelpalen weer in het veld terugsprong. De 23000 toeschouwers konden een zucht van verlichting slaken toen de stand op 3-1 werd gebracht, doordat MSV-verdediger Jakobs de bal in eigen doel gleed, bij een poging een treffer te verhinderen. In de tweede Bundeslida wedstrijd van vrijdagavond speelden Werder Bremen en Saarbruecken in Bremen gelijk met 1-1. Roeber scoorde voor Werder en Eickels voor Saarbruecken. Beiden deden dit voor rust. Beide ploegen hebben zich in de middenmoot gevestigd door dit resultaat.

Gewichthefwedstrijd

Afscheid voor Dammers

WILLEMSTAD — In Club Deportivo Sta Rosa vindt vanavond een gewichthefwedstrijd plaats als afscheid van Edgar Dammers die eerstdaags naar Nederland vertrekt. Het contest begint om acht uur. Om 19.00 uur worden de deelnemers naar hun gewicht in diverse klassen verdeeld.

Hirasingh voelt zich beledigd

PARAMARIBO — "Ik ben beledigd door de VHP. Men moet mij rehabiliteren. Dit moet recht getrokken worden". Aldus dr. Harry Hirasingh naar aanleiding van het feit dat zonder zijn toestemming hij op de kandidatenlijst van de VHP is geplaatst.

"Niet omdat men mij de 16e plaats heeft gegeven op de E.V.-lijst, maar omdat ik mijn zegje niet heb kunnen doen en omdat men mij ondermijnd heeft", zo voegde hij eraan toe.

De heer Hirasingh zegt, dat hij kieskring 1, Paramaribo, heeft georganiseerd. "Ik heb het bedje gespreid in de stad voor allemaal die er op gaan liggen", zo zei hij.

Met nadruk verklaarde dokter Hirasingh zich beledigd te voelen, omdat hij als mandaathebber van Paramaribo niet heeft kunnen praten en niet heeft bewilligd in zijn kandidatuur.

Ten slotte wees de oud-parlementarier er op, dat politiek niet betekent parlementarier zijn, politiek betekent een zodanige, hetzij via de partij, hetzij via personen of via allerlei geoorloofde middelen de structuur van de maatschappij te wijzigen in een zin die overeenkomt met de eigen visie, aldus dr. Hiransingh.

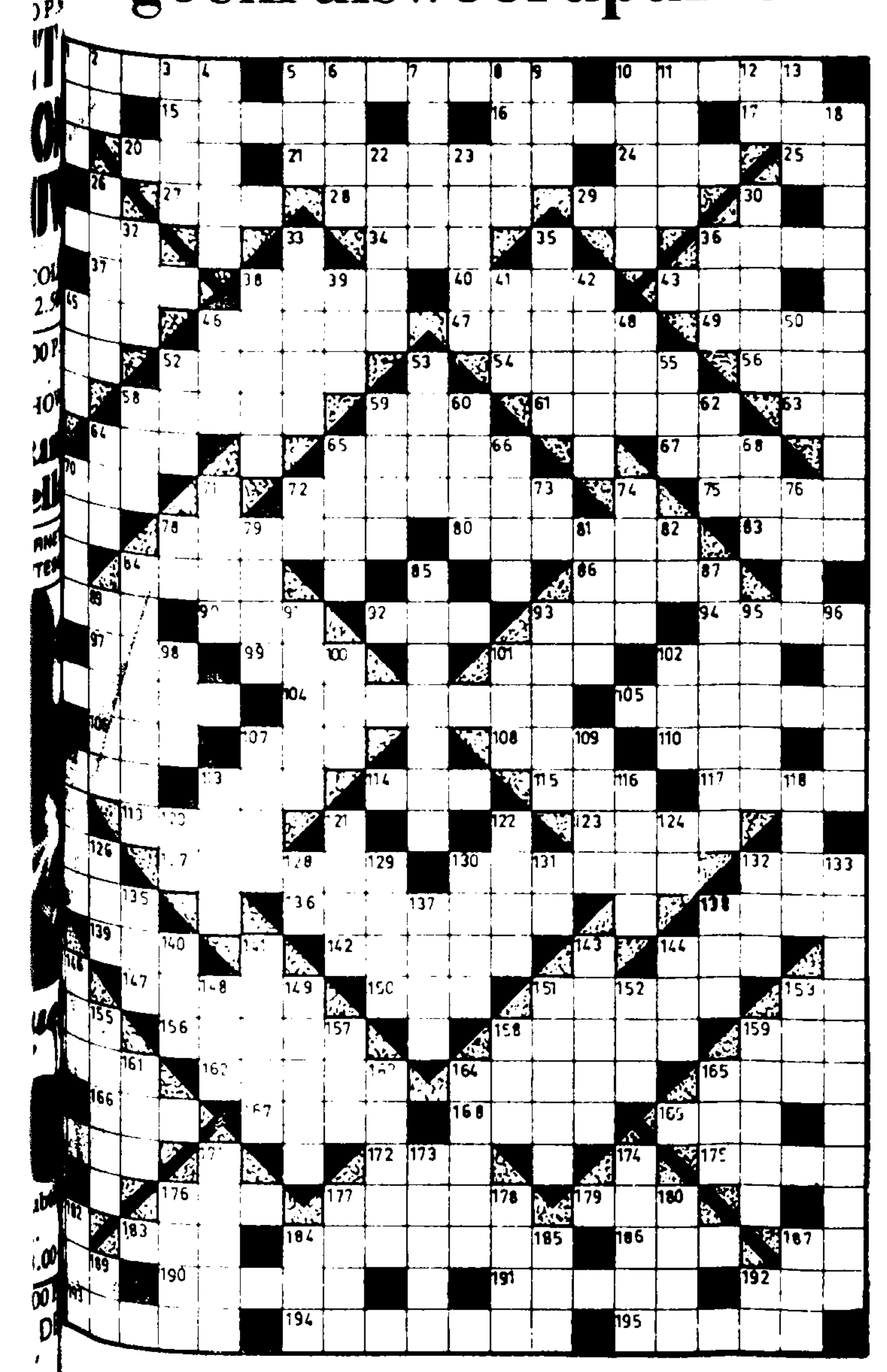
Walther Pengel mishandeld

PARAMARIBO — Op de NPS-partijraadsvergadering van afgelopen woensdagavond is het zo fel toegegaan, dat er zelfs gevochten is. De NPSer Walther Pengel, die sommige Paranen gaarne als een vertegenwoordiger in het nieuwe parlement zagen, stond op het podium te praten met partijraadsvoorzitter Olton van Genderen, toen hij werd aangevallen door zijn partijgenoot Roel Dissels. Pengel werd afgeranseld en liep als gevolg hiervan een ernstige verwonding op aan het linker oog. Walther zal het voorlopig zonder zijn bril moeten stellen, want ook die werd kapot geslagen tijdens de mishandeling. De heer Pengel heeft bij de politie een klacht ingediend, wegens mishandeling.

PARAMARIBO — De socialistische jongeren organisatie, "[illegible]" [illegible] "Vonk [illegible]", heeft protest aangetekend tegen de Braziliaanse industriële expositie, die deze week in Paramaribo te bezichtigen is.

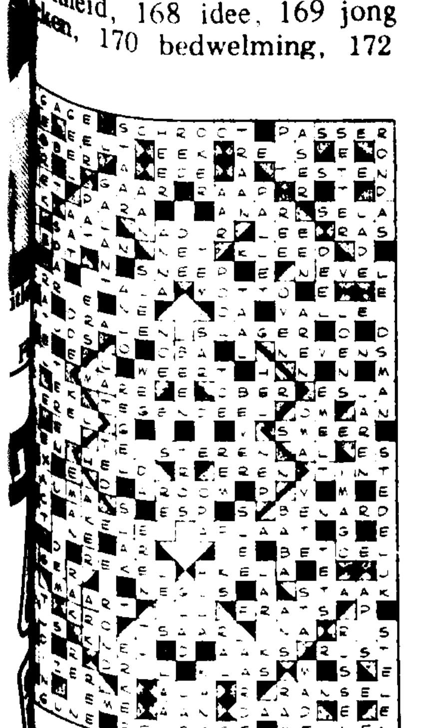
Zij vindt dat het Braziliaanse bewind fascistisch is en dat de Surinaamse regering een land Brazilie niet in staat moet stellen propaganda te maken voor haar industrie.

migoekruiswoordpuzzel

RIZONTAAL:
bijwoord; 5. misdeel; 10. ai; 14. muil; 15. oefenstuk; soepel; 17. zeehond; 19. woord; 20. familielid; 21 , 24 troefkaart, 25 iekn̄oot, 27 plaats in tenrijk, 28 verhaal, 29 esmiddel, 31 azijn, 34 er vocht, 36 honingdrank, mannelijk dier, 38 oepvereniging, 40 wild n, 43 kerel, 44 watervlakte, det, 47 rivier in Spanje, 49 51 grondsoort, 52 trische eenheid, 54 eiland bij ekenland, 56 gard, 56 deel de bijbel, 58 harde tenkant, 59 dorpje in rijssel, 61 persoon van adel, reemde munt, 64 vernis, 65 ts in N-Brabant, 67 nschip, 69 hetzelfde 72 n, 75 lol, 77 beroep, 78 etwapen, 80 vervangingsdel, 83 nauw, 84 wending, gemalen graan, 88 plaats in and, 90 haarkrul, 92 tuk, ogenblik, andicht, 97 oneffenheid, wig, 101 roem, 102 ik, 103 t geel van een ei, 104 rabat, 5 van spaken voorzien, 106 aats in Gelderland, 107 bezit n.w., 108 paardje, 110 een kere, 111 garenweefsel, 113 eiwijze, 114 drank, 115 stuk f, 117 telwoord, 119 kleur, 3 jongensnaam, 125 eschors, 127 bederven, 130 organg, 132 durf, 134 staat in e, 136 verkeerd, 138 part, soort, 142 jongensnaam, danskoor, 145 getij, 147 gbouwwerk, 150 papegaai, ontvangkamer, 153 nbool voor Argentum, 154 l van de hals, 156 ildersgerei, 158 hoofddeksel, lofzang, 161 eerste mens, de maat nemen, 164 vangst, 165 oormerk, 166 eelgoed, 167 goederenheid, 168 idee, 169 jong ken, 170 bedwelming, 172 filmplaatje, 175 rivier in Spanje, 176 staatsbedrijf, 177 muziekinstrument, 179 boom, 181 te, 183 vragend v.n.w., 184 rijtuigje, 186 ijle stof, 187 onmeetbaar getal, 188 waagstuk, 190 rechtsgeding, 191 schaakstuk, 192 vermoeid, 193 nevens, 194 aanzienlijk, 195 Duits kaartspel.

VERTICAAL:
1. telwoord, 2 geloofsovertuiging, 3 honingbij, 4 proeftijd, 5 plaats in Gelderland, 6 vrucht, 7 bedrag, 8 geestdrift, 9 deel van het oor, 10 streep, 11 stekelvarken, 12 daar, 13 gevangenis, 14 monnik uit een bedelorde, 18 verhindering, 22 tamelijk, 23 plaats in Duitsland, 26 isolatiemateriaal, 30 zangstem, 32 vismand, 33 korting, 35 bloem, 36 schaakterm, 38 koning, 39 redaktie, 41 ton, 42 plaats in Drente, 45 bevel, 46 dwaas, 48 Noach, 50 eveneens, 52 hond, 53 tegen, 55 groente, 58 toiletartikel, 59 bijbelse figuur, 60 plaats in Zeeland, 62 hevig, 64 vocht doorlatend, 65 soort van palm, 66 bladader, 68 vrouwennaam, 70 weefsel, 71 kleur, 72 dieregeluid, 73 de lezer heil, 74 paar, 76 kleurling, 78 pers v.n.w., 79 hart, 81 water in N-Brabant, 82 pers v.n.w., 84 meelballetje, 85 pak, 87 randschrift, 88 vertegenwoordiger, 89 hemelgeest, 91 erwt, 93 platte steen, 95 kaartspel, 96 prosit, 98 wortel, 100 plakmiddel, 101 bouwland, 102 plaats in Gelderland, 107 wrok, 109 jongensnaam, 112 melkklier, 113 plant, 116 lol, 118 denkbeeld, 120 titel, 121 baby, 122 muziekstuk voor twee personen, 124 ter plaatse, 125 zonderling, 126 voertuig, 128 symbool voor Tantalium, 129 knorring mens, 130 rivier in Joegoslavie, 131 nanofarad, 132 gesteente, 133 zelfkastijding, 135 vochtig, 137 vlug, 138 naaldboom, 140 zeepwater, 141 belegering, 143 gesponnen draad, 144 bedorven, 146 slaapplaats, 148 mannelijk dier, 149 plant, 151 plaats in Spanje, 152 Europeaan, 153 groet, 155 vlinder, 157 samentrekking van te en er, 158 speelgoed, 159 inzameling, 161 sporeplantje, 163 dichterbij, 164 strookhout, 165 aanw. v.n.w., 171 loopstok, 173 plaats in Turkije, 174 schrijfkosten, 176 lusteloos, 177 meisjesnaam, 178 gekheid, 180 wandelplaats, 182 kloosterlinge, 184 deel van het gelaat, 185 pret, 187 vaatwek, 189 vogel, 192 moeder.

MIGOE KRUISWOORD-PUZZEL

prijswinnaars van de Amigoe Kruiswoordpuzzel d.d. 3 september 1977 zijn:

Eerste prijs: Vera Henriquez, Kroonvlag (Aruba), Aruba 10,—);
Tweede prijs: Zr. M Ludovic. Sta Cruz 37, Aruba (fl 7.50).
Derde prijs: Zr. Anita, Huize gelegen, Curacao (fl. 5,-).

De winnaars kunnen hun prijs halen bij de kantoren van de Amigoe, Curacao-Scherpenheuvel z/n Aruba - Nassaustraat 10 op Bonaire-Entrejol tel.: 20.

De oplossing van deze week moet voor 15 september 1977 in het bezit te zijn van de Redaktie. Deelnemers aan de Kruiswoordpuzzel op Aruba en Bonaire dienen hun oplossing voor woensdag 14 september 1977 in te dienen en op de enveloppe duidelijk vermelden KRUISWOORDPUZZEL.

Papia un, papia dos

Un bon idea

DEN UN PRESENTASHON ku el a hasi e siman aki na radio, Oscar Semerel, e secretario general di Horecaf, además di a ilustrá e misterioso deportashon di kwal e tabata viktima di dje na Sto. Domingo, a lansa un proposishon ku nos ta simpatisá mashá ku ne. E lider sindikalista a observá, manera un bon yu di Korsow, ku un parti ku antes tabata animá y yen di bida di nos ciudat — ku ta Brionplein of "Awasa" — awor ta morto, espesialmente anochi. Si no ta pa poko aktividat dilanti West-End promé ku su funshonnan. Awasa ta un lugar ku no ta parse na nada loke e tabata promé ku 30 di Mei 1969.

Semerel ta proponé, y nos ta kompletamente di akwerdo, pa na unda antes tabata Hotel Americano, bini un otro hotel, ku no solamente lo mester ta un "low-cost hotel" sino tambe un ku su atrakshon prinsipal lo mester ta un veranda grandi for di unda e huespednan por sinta — manera nan tabata hasi antes den balkon di Americano — y gosa di e entrada y salida di barku y bapornan. Pero no esei só, sino tambe di e hopi hendenan ku ta di spera lo bolbe kuminsa keiru riba Awasa na pia poko paresido manera antes nan taba hasié hopi.

Awor natural nos sá ku tempu a kambia. Hoy en dia "keirumentu" ta tuma lugar más tantu na auto, y poko ta esnan ku ta hasié na pia. Awasa no tá y no por bira más tampoko e punta di salida pa busnan, y lugar di para pa autonan di huur. Tur eseinan tabata pone ku kasi henter ora tabatin "bida" na e lugar.

Pero si no tá manera antes, tog lo por bini muchu más animashon riba Awasa si, manera Semerel a proponé un hotel ser konstrui na unda Americano tabata. E proposishon pa e ta un "low-cost hotel" tambe ta importante na ora di konstrui, eventualmente, tal hotel. Nos a mira varios plan pa a konstrui hotelnan di prijs abow, kai na nada, y prijsnan di nos hotelnan ta sigi ta más altu ku na mayoria di otro islanan den Caribe. Tabatin biaha ku hotelnan a ser traha ku e intenshon pa nan a sirbi komo low-cost hotel, pero despues a resultá ku e hotelnan ei a bira mes karo ku e "otronan".

Pesei, si mester bini un hotel na Awasa, ku e atrakshon ku e lo tin di e bista riba e vay-ven den nos entrada di haaf, lo mester insisti pa e ta un hotel na prijs ku lo hasié más abow ku e otronan.

Un hotel asina lo atrae pa kuminsá más turista for di Venezuela, y tambe di e islanan di den Caribe nos lo por bai hayando más bishitantenan ku awor ta e kaso. No mester lubida ku na Cuba nan tin di e hotelnan ei kaba, y ta di intenshon pa traha más aserka, y ya kaba Sto. Domingo ta yen di hotelnan di prijs muchu más abow ku esnan di nos mientras ku pa e turista riku tambe Sto. Domingo a traha den ultimo dos anjanan hotelnan masha luhoso, e ultimo siendo "Hotel Santo Domingo", ku su interior disenjá pa e famoso Oscar de la Renta.

Haiti tambe tin hopi hotel ku prijsnan más favorable ku nos, teniendo nan tambe hotelnan di luho, manera ta esnan ariba na Petionville. Konsiderando tur esaki, nos ta ripiti nos sosten total na e plan di Oscar Semerel pa Awasa, kaminda a keda mayormente manifestá e rebelion di pueblo di 1969, lanta un hotel, ku lo mester albergá e turista di klase trahador ku ta bishitá nos isla.

Te otro siman,
AMILCAR.

Veronica-Top-veertig via Radio Korsou FM

WILLEMSTAD — Na onderhandelingen die meer dan een jaar hebben geduurd, is het gelukt de Nederlandse Top-veertig, zoals die in Nederland wordt samengesteld door de Stichting top-40 (Radio Veronica) naar Curacao te krijgen. Deze Nederlandse Top-veertig wordt zorgvuldig samengesteld door de verkoopcijfers van de veertig grootste Nederlandse platenzaken te vergelijken met steekproeven die men doet in discotheques en jukeboxen. Een computer rekent dan de juiste stand van zaken uit. De Nederlandse Top-veertig bestaat al bijna dertien jaar en is vermoedelijk de oudste, op deze serieuze basis samengestelde, Top-veertig ter wereld.

Radio Veronica moest drie jaar geleden de zeezender sluiten, waardoor de Top-veertig in het gedrang kwam. De omroepvereniging TROS ontfermde zich over het programma, maar toen Veronica als legale zender terugkwam, gaf de TROS de top-veertig terug.

Veronica beschikt echter over te weinig zendtijd, waardoor slechts een klein gedeelte van de Top-veertig kan worden uitgezonden.

Daardoor doet zich het toch wel merkwaardige feit voor, dat Radio Korsou FM de enige zender ter wereld is, die de Veronica Top veertig in zijn geheel en in dezelfde week van verschijnen kan uitzenden.

Elke zaterdagmiddag 16.30-19.00 uur Veronica Top-veertig via Radio Korsou FM 93,9 MHz. STEREO. Discjockey: Joost Maas. De eerste uitzending is zaterdag 10 september (vandaag)

PHILIPSBURG — Waar vroeger de Carnival-village jaarlijks werd opgericht is men nu panden aan het bouwen, welke bestemd zijn voor zaken. Waar men voortaan de Carnavalsstad zal gaan oprichten is nog niet bekend. Er deden geruchten de ronde als zou men dit jaarlijkse vermaakcentrum in de toekomst gaan oprichten op de plaats waar nu het vuilnis wordt gestort. Op het ogenblik is men daar aan het bijvullen van de zoutpannen. Bij de foto: de achterkant van het Carnavalspodium, waarop dit jaar onder meer het statenlid Claude Wathey een opvoering gaf, is nog steeds intact. Het stelt het gebouw voor, waarin het Postkantoor en het gerechts gebouw ondergebracht zijn.

De muisjes doen hun best

DE MUISJES DOEN HUN BEST

"HE, WAT RUIKT daar zo lekker?" De zestien ondeugdende muizekinderen van Mama Muis keken elkaar met glanzende oogjes aan. "Kaas!" snuffelde de oudste. "Het is kaas". En hij had gelijk, want daar kwam Moene Muis aan getrippeld. Met een groot stuk kaas in zijn bek.

"Hé, hoe kon je daar aan? Geef ons een stukje!" piepten de muisjes. "Niets hoor", lachte Moene Muis. "Ik eet het lekker helemaal alleen op. De kaboutertjes hebben het me gegeven, omdat ik hen heb geholpen met het opruimen van hun schuur en omdat ik een vlieg uit een spinneweb heb gered". En tevreden trippelde hij verder.

"HE, WAT ZOU ik er graag van geproefd hebben", zuchtte het kleinste muisje. "Laten we ook een stukje aan de kaboutertjes vragen", stelde een van de anderen voor. "Maar we hebben helemaal niet geholpen", zei de grootste. "En gisteren was kabouter Brr nog boos op ons, omdat we Langbeen de Spin geplaagd hadden". Maar de oudste wist raad; "We gaan ook iemand redden", zei hij. "En als er niemand is om te redden gaan we iemand helpen. Als de kaboutertjes dan horen, hoe lief en aardig we geworden zijn, geven ze ons vast en zeker ook een stukje kaas". Dat vonden de muisjes een goed idee en luid piepend stoven ze de mondi in.

DAAR ZAGEN ZE twee vogeltjes een nestje bouwen. Ze vlogen af en aan met takjes en grassprietjes. "He mogen we helpen? We kunnen een heleboel takjes voor jullie zoeken", schreeuwde het grootste muisje. Maar de vogels maakten verschrikt piepend dat ze weg kwamen. "De zestien ondeugende muize kinderen! kwetterden ze. "Wat zijn ze nu weer aan het uitspoken!" "Jammer" zuchten de muisjes. Maar toen zag het kleinste muisje Zeurpiet de schildpad lopen. "Ach wat komt hij langzaam vooruit", piepte hij. "Kom mee, dan zullen we hem duwen". Verschrikt keek Zeurpiet naar de zestien muisjes, die luid piepend op hem af kwamen. "Ga weg!" zei hij angstig. "Ai daar komen ze me weer plagen. Heeft een arme schildpad dan nooit rust!"

"NEE NEE, WE PLAGEN je vandaag helemaal niet", piepte het oudste muisje gauw. "We willen je juist helpen. Zeg maar waar je heen moet". "Helpen helpen, het zou wat", bromde Zeurpiet. "Jullie hebben nog nooit iemand geholpen. Bah, voor galg en rad groeien jullie op! En ga nu eens uit de weg. Ik moet nog naar de kaboutertjes en dat is voor ons, arme schildpaden, nog een heel eind". "Naar de kaboutertjes! Komt dat even goed uit. Dan zien ze gelijk, hoe goed we geholpen hebben", fluisterden de muisjes blij. Ze verdrongen zich om de schildpad en begonnen hem te duwen.

"HE, LAAT DAT" riep Zeurpiet boos. "We helpen alleen maar" hijgde de grootste, "Zodat je fijn heel gauw bij de kaboutertjes bent. Vooruit jongens, duw nog een beetje harder. We gaan nog lang niet snel genoeg". En de muisjes duwden zo hard ze konden. "Help!" gilde Zeurpiet. "Help, ik val!" Hij struikelde over zijn eigen pootjes en viel met zijn neus in het zand. Maar net op dat ogenblik gaven de muisjes hem weer een flinke duw. En... daar lag de arme Zeurpiet op zijn rug te spartelen. Met zijn pootjes in de lucht. "Ai ai ai!" kreunde hij, "Ik ga dood. Ai, genade lieve muisjes.
Help me astublieft overeind".

VERSLAGEN KEKEN de muisjes elkaar aan. Zo hadden ze het echt niet bedoeld. "We moeten hem weer omdraaien", piepte de kleinste. Maar de grootste had een beter idee. "We duwen hem op zijn rug naar kabouter Brr", lachte hij. "Dat gaat veel beter. Vooruit jongens duwen!" En daar gleed de schildpad al door de mondi. Op zijn rug, schreeuwend en spartelend, maar wel heel snel. In een wip hadden de muisjes hem tot voor het kabouterhuisje geduwd en hem daar weer op zijn pootjes gezet.

DE KABOUTERTJES, die net binnen zaten te eten, renden verschrikt naar buiten. "Wat is er aan de hand?" vroegen ze, "Wie schreeuwt daar zo? En wat is er met Zeurpiet gebeurd? "We hebben hem geholpen", zei de grootste muisje trots. "Geholpen" gilde Zeurpiet. "Ze hadden me op mijn rug door de mondi gesleept. Een schande is het!" "Zonder ons was hij nooit zo snel hier geweest", piepte het kleinste muisje. "Oef, wat ben ik moe. Krijgen we nu ook een stukje kaas, Poetsje? Net als Moene Muis? We hebben reuze ons best gedaan. "Eh ja natuurlijk", lachte Poetsje en gaf kabouter Brr een knipoogje. "Dat hebben jullie wel verdiend. En Zeurpiet zal ik ook maar een stukje geven he? Voor de schrik". "Graag", zuchtte de schildpad, "Ai, ik hoop, dat ik nooit van mijn leven meer geholpen word!"

NEL BASILIO

Jeugdige messentrekker

WILLEMSTAD — De vijftienjarige jongen J.A. heeft een leeftijdsgenoot tijdens een ruzie met een mes in diens schouderblad gestoken. A is aan de Kinder-en zeden-politie overgegeven voor verder onderzoek.

Inbraak in bar

WILLEMSTAD — In een bar aan de Rooseveltweg is ingebroken. De buit bestond uit een paar flessen sterke drank en sloffen sigaretten.

In een societeit aan de Penstraat is ook ingebroken. Daar heeft men nog niet kunnen vaststellen wat er allemaal vermist werd. Men kwam binnen na het forceren van een raam.

Oplichter ingerekend

WILLEMSTAD — Een patrouille van het Riffort heeft donderdagmorgen de 24-jarige O.A. aangehouden toen hij bezig was een cheque te verzilveren, welke van diefstal afkomstig bleek te zijn. De verdachte zou de cheque ook vervalst hebben om zo in één klap vier mille rijker te worden. Hij is aan de recherche doorgegeven voor nader onderzoek.

PARAMARIBO — Sedert 22 augustus jl is de heer Gerardus Jan ten Broek zoek. De 66-jarige Nederlander verliet op die dag zijn woning aan de Broodboomstraat te Paramaribo en is sedertdien niet meer terug gezien. De heer Ten Broek is gepensioneerd leraar.

De verdwenen man is uit Den Haag afkomstig.

Met droefheid maken wij het overlijden bekend van onze echtgenote, moeder en grootmoeder

Mevr. Norbertha Eugenia Minguel

De begrafenis vindt plaats zondag 11 september des namiddags om half vijf vanuit Posada El Tributo Otrabanda naar de R.K. begraafplaats aan de Roodeweg.
Gelegenheid tot rouwbeklag vanaf 11.00 uur 's morgens.

Namens echtgenoot: Agustin Minguel
Kinderen:
Cesar Minguel - van der Weert en fam.
Viola Goeloe - Minguel en fam.
Ivan Minguel - Bernadina en fam.
Idelia Maurera - Minguel en fam.
Otis Minguel en fam.
Fernando Minguel - Sluer en fam.
Bertha Minguel
Carla Lauf - Minguel en fam.
en kleinkinderen

Langs deze weg betuigen wij onze oprechte dank aan allen, die op enigerlei wijze van hun medeleven hebben blijk gegeven bij het overlijden van onze geliefde en onvergetelijke moeder, schoonmoeder en grootmoeder

Mevr. Carmen T. Romero Urdaneta

Zij ruste in vrede.

Wij willen onze speciale dank betuigen aan Dr. Hewitt, Zr. Jucksin Chak en de Zeer Eerwaarde Pastoor Guillermo Arias.

Dhr. Leon Prince Jr. en familie
Dhr. Renato Serrano en familie
Dhr. Chon Hollander en familie

Curaçao, september 1977.

Bomterreur neemt toe

Verzet in Portugal tegen landhervorming

LISSABON — Een golf van bomaanslagen tegen landbouwhervormingscentra in Portugese steden is gisteren verder toegenomen. Dit hield kennelijk verband met het feit dat de nog steeds niet afgekondigde omstreden wet op de landhervorming op het ogenblik wordt bestudeerd door de grondwetscommissie.

Deze wet voorziet in de teruggave van grotere delen dan tot dusverre van indertijd van de grote landeigenaren ten behoeve van collectieve landbouwbedrijven afgenomen gronden en een vergoedingsregeling voor de rest van de ingenomen gronden. Op vijf plaatsen deden zich vrijwel tegelijkertijd bomontploffingen voor, in Santarem, Beja, Alcacer do sal (Alentejo), Setubal en in Lissabon zelf zonder dat iemand de verantwoordelijkheid opeiste.

Er werd niet alleen grote materiele schade aangericht, maar in Santarem raakten ook vier personen gewond, onder wie een meisje ernstig. In het weekeinde waren op verschillende plaatsen in het land ook bomaanslagen gepleegd, maar nu werden krachtiger bommen gebruikt. Krachtig verzet tegen de wet is gekomen van de kant van de landarbeiders in de Alentejo, waar een dag of tien geleden bij gevechten met de politie tijdens een poging een landbouwbedrijf aan de voormalige eigenaar terug te geven in Evora 70 mensen gewond raakten. De communisten eisen opschorting van de uitvoering van landhervorming, waar de gisteren aangevallen centra zich in het bijzonder mee bezighouden. Zij stellen dat de nieuwe wet Portugals grote landeigenaren helpt ten koste van de collectieve bedrijven naar Sovjet-voorbeeld.

[G]ESPREK MET SONIA GARMERS OVER "ORKAAN"

Kinderen krampachtig naar de kiko-school

Sonia Garmers: „Schrijven moet een heerlijk raadsel zijn".

[E]en muur van vrolijkheid

[Or]kaan hieId ervan om de ...zelf te zoeken. Maar de ...e keer, dat hij iets zelf ...zocht, liep het helemaal ... Toen hij zijn les zat te leren ...de bruiloft in Kanaän - ...p bij Chaya in de keuken - ...: "Ik wou dat ik ook water ...ijn kon veranderen. Dan ...k gauw rijk."

...was bezig lekkere gele ...ade in te schenken voor de ...innen van zijn moeder. ...kon je maar water in ...ade veranderen dan was ik ...vreden. Alles is op en ik ...straks weer naar de toko." ...ek vanuit het keukenraam ...uiten, naar de stekende ...En ging toen zuchtend ...binnen met het blad vol ...limonade.

...aan had zijn les over ...zo goed geleerd dat hij ...nce twee lege flessen pakte ...mee naar de w.c. verdween. ...moet lukken ...het moet ...!" dacht hij intens. ...deed de w.c.-deur achter ...op slot. Voor wonderen ...t je altijd alleen zijn !"

...is de passage waar alle ...eren het over hebben, die ...aan" van Sonia Garmers ...en hebben. Is Sonia niet ...dat haar serieuze ...lingen verloren gaan door ...grappen die ze vertelt? ...kijkt me verbaasd aan. ...zet ze al die grappen erin ...en afweer tegen eventuele ...k?

...ist: "Ik ben niet bang ...aanvallen. Ik ben wel bang ...k serieus word. Dan wordt ...aai. Ik wil serieus zijn met ...grapje. En dat komt wel ... Mijn dochter zei toen ze ...kaan" uit had: "Mami, die ...heeft toch een goed ...". Ze had heus wel door ...het over ging."

...ia en ik zijn op de porch ...zitten. Ze draagt een lange ...ige jurk en neemt een ...chtende houding aan. De ...n binnen zijn geregeld. ...ik kwam stond er op de tv ...waaierig tienerprogramma ... Om zich verstaanbaar te ...en maken, zette Sonia het ...d zachter, wat aan haar ...te dochter hevige ...aten ontlokte. Resoluut ...de Sonia de tv uit. Na enig ...en weer gepraat kwam de ...oplossing: de tv mag aan, ...het geluid moet binnen ...ale proporties blijven.

...de bijna gewijde aandacht ...nee ze de vragen afwacht, ...ik gebruik om meer te ...n te komen van de ernstige ...

...daarover echte vrienden ...ernstig, ga ik dieper op ...gen in. Dat doe ik met ...niet. Waarom moeten ...in serieuze kant kennen? ...uw een soort muur van ...heid om me heen, die ...gevoeligheden moet ...ermen. Ik wil de mensen ...kans geven mij verdriet te ... Ik heb het gevoel dat de ...n er misbruik van gaan ...als ik mezelf helemaal ...en."

...komt er aarzelend uit. Sonia er liever niet over ... Daarom probeer ik het ...en omweg door te vragen ...boeken ze zelf leest.

...Harold Robbins. Sloan ...on...De laatste tijd heb ik ...werken gelezen van ...eline Suzan." Opeens ...usiast: "En de gedichten-...els van Pablo Neruda." ...staat op en haalt een ...l boeken. Vier bundels van ...da liggen bovenop. "Ik ...zo van gedichten. In "20 ...as de amor y una canción ...perada", dat vind ik zo ..., dat trieste..." Sonia zegt ...met grote, donker blinkende ... "Ja, ik ben serieus, ik heb ...ieze momenten. Niet zo ...geleden heb ik een boek ...Simone de Beauvoir ...en. Dat vond ik erg goed, ...meer van haar lezen. En de ...lliaanse literatuur natuur-lijk. Ik lees daarvan alles wat verschijnt." Welke Antillianen haar voorkeur hebben, vertelt ze liever niet: "Je raakt zo gauw gevoeligheden."

KRITIEK

Ondanks de muur van vrolijkheid die Sonia Garmers heeft opgetrokken, bevat "Orkaan" een flinke dosis kritiek op de Curacaose gang van zaken. Als ik daarover begin, slaat ze haar hand voor haar mond en zegt grinnikend: "Ik heb zo mijn best gedaan om een betere indruk van Curacao te geven dan ik in "Lieve Koningin" gedaan heb."

Een van de punten van kritiek is dat ouders hun kinderen vaak niet begeleiden.

"Jullie hebben nooit tijd voor hem. En is het dan zo erg dat hij met zijn moeilijkheden bij mij gekomen is? Ouders zijn vaak jaloers als kinderen iemand anders dan hun eigen ouders vertrouwen."

Zal Sonia niet het verwijt krijgen dat ze met haar boek de kinderen tegen hun ouders opstookt?

"Daar heb ik niet aan gedacht." Peinzend: "Zal een kind van twaalf jaar dat zo opvatten? Ik denk dat hij meer zal denken: die ouders van Orkaan zijn zo." Lachend en opeens beslist: "En mocht het zo zijn, misschien is het dan wel een aansporing voor de ouders om dat boek ook te lezen."

Een ander punt van kritiek in "Orkaan" is de heersende minachting voor handwerk. Eerst uit Sonia die nog vermengd met een grapje:

Orkaan tegen zijn ouders: "Ik wil leren om dingen te repareren. Je zegt zelf altijd dat er hier geen mensen zijn om kapotte dingen in huis te maken."

"Leren? Hoe?" Zijn vader is nog steeds verbaasd.

"Bij oom Chitu, no."

"Oom Chitu!" roept zijn moeder uit de hoogte. "In dat armoedige winkeltje van hem? Je wilt toch geen timmerman worden? Daarvoor sturen wij je niet naar de HAVO."

"Jozef was ook timmerman en in de bijbel staat nergens dat hij op de Havo is geweest. En toch kent iedereen hem".

Later ernstiger, als oom Chitu tegen Orkaans ouders zegt:

"Jullie zijn te trots. Met je handen werken is geen schande".

De vader van Orkaan betrapt hem als hij auto's wast. Dat hoort een jongen van zijn stand niet te doen.

Sonia hierover: "Als Orkaan met zijn handen had mogen werken, waren er helemaal geen moeilijkheden geweest. Maar de mensen hier zeggen: "Een vakantiejob! Mijn zoon bij een pompstation werken? Dat niet!" Ik hoop dat een heleboel ouders het werk zullen lezen en anders zullen gaan denken. De mensen moeten niet denken dat alleen een kantoorbaan belangrijk is. Ik vind ze wel leuk hoor, die mannetjes achter een bureau, maar ik stoor me er wel aan dat men een liever pakjes wegbrengt, dan dat men een vak gaat leren. Orkaan wil iets maken met zijn handen. Maar van zijn ouders moet hij naar de Havo. Dat vindt hij freak. Ik vond de school vroeger ook freak. Ik was de stoutste van de klas, ik had naar een school gewild waar ik niet altijd in de bank hoefde te zitten. En zo zijn er veel kinderen op Curacao. Maar ze moeten van hun ouders naar een Mavo-school of een kiko-school, terwijl die kinderen bij voorbeeld op een LTS veel gelukkiger zouden zijn".

Deze kritiek verbindt Sonia met andere kritiek die ze heeft: het verschil dat bij de opvoeding tussen jongens en meisjes gemaakt wordt. Oom Chitu zegt van Mayra zijn vijftienjarige dochter:

"Zij wordt de beste timmervrouw van Curacao. En politoeren kan ze ook nog. Er zijn maar twee mannen op het eiland die dat vak kennen en één van die mannen ben ik. Als ik later dood ben, heeft mijn dochter een vak in haar handen. Dan hoeft zij geen hap eten te bedelen bij familie. En dan hoeft zij ook niet gauw te trouwen om verzorgd te zijn. Dát is onafhankelijkheid!" Dat zegt oom Chitu tegen iedereen die met stomme opmerkingen over Mayra komt".

Sonia: "Ik heb er een hekel aan dat meisjes hier anders behandeld worden als jongens. Antillianen zeggen dan wel eens tegen me: "U bent gefrustreerd". Vind je dat nou leuk? Ik ben helemaal niet gefrustreerd op dat punt. Meisjes en jongens moeten gewoon op dezelfde manier grootgebracht worden.

Daarom laat ik Mayra ook timmervrouw worden. Ik dacht: voor dat meisje moet ik iemand hebben als Mayra van der Dijs. Toen heb ik dat meisje ook maar Mayra genoemd. Ik wil dat mijn dochters zo'n karakter hebben. Ik ben bezig met een vervolg op "Orkaan". Daarin komt Mayra meer naar buiten".

Heeft Sonia haar eigen dochters zelf laten kiezen naar welke school ze gingen?

"Ja, Jessica bijvoorbeeld, wilde naar de MTS. Daar heeft ze twee jaar werktuigbouwkunde gedaan. Ze vond het prachtig. Meisjes moeten dezelfde dingen kunnen doen als jongens. Ik pest de jongens daar in "Orkaan" ook een beetje mee. Het is leuk dat je dat op de achterkant van het boek gezet hebben:

"Voor Orkaans ogen gaat alles draaien. Mayra duwt hem zachtjes op het bed. "Orkaan geen grapjes! Als je hier flauwvalt, zeggen de mensen later dat ik jou verkracht heb".

Ik weet precies hoe jongens daarop reageren: "Wat, een vrouw mij verkrachten??" Sonia lacht. "Ik praat in het boek ook heel openlijk over sex. Kinderen weten het toch? Dan kun je er beter openlijk over praten. Oudere mensen doen veel te vaak aan struisvogelpolitiek".

Als Sonia een man was geweest, wat had ze dan willen worden? Kordaat: "Timmerman. Dan kon ikzelf mijn spullen maken. Daarom wordt Mayra ook een timmervrouw".

Opvallend is, dat het punt van ongelijke behandeling van jongens en meisjes juist in Sonia's Nederlandstalige boeken zo'n belangrijke plaats inneemt.

"De verklaring is heel eenvoudig", legt Sonia uit. "In mijn Papiamentse verhalen kon ik dat niet zeggen, omdat het allemaal hele korte verhalen zijn".

YAYA

"Orkaan en "Lieve Koningin" stellen dezelfde problemen, er komen soms bijna dezelfde mensen in voor. De kordate yaya bijvoorbeeld.

"Kijk de andere kant uit!" beveelt Chaya's grootmoeder. "Ik moet bukken". Orkaan kijkt toch en ziet het ouwe mensje een zware, ijzeren pan van de vloer tillen. Bijna valt ze om. "En een plank voor de pannen moet er ook komen", denkt Orkaan. "Zat ik maar op de LTS inplaats van op die stomme HAVO dan kon ik het allemaal zelf opknappen! "

Maar dankzij oom Chitu kan Orkaan later in het verhaal toch de pannenplank gaan maken. Daarvoor is het nodig dat hij yaya de maat neemt.

"In de keuken maakt hij zijn gereedschapskist open, pakt zijn duimstok en een potlood en legt zijn boor vast klaar. "Yaya, kom even kijken". Orkaan staat klaar met zijn duimstok om Yaya te meten, want zij moet bij de pannen kunnen komen op de planken, die hij tegen de houten muur gaat zetten. Yaya komt aanlopen en als ze Orkaan met de duimstok ziet, staat ze stokstijf stil. Geschrokken jammert ze: "Orkaan, ik ben nog niet dood! Alleen van dode mensen wordt de maat genomen en Yaya is nog niet dood".

Sonia: "Mijn yaya was erg leuk. Ze kon Nederlands wel verstaan, maar niet zo goed spreken. Op een dag kwam er een frater en die vroeg: "Yaya, is Sonia thuis?". Ze zei: "Nee, frater, Sonia niet thuis". De frater zei: "Maar haar auto staat voor". Yaya: "De auto is ziek".

Na een pauze waarin de lach op het gezicht van Sonia plaats maakt voor een starende uitdrukking: "Mijn yaya was een wijs mens. Een rots van een vrouw. Ik ben bang voor kritiek, weet je, dat doet pijn. Toen "Lieve Koningin" uitkwam, moest ik yaya eerst uitleggen wat een recensie is. Toen ze het begrepen had, zei ze: "Je moet eraan denken Sonia, dat het maar van een mens komt."

SCHRIJVEN

"Ik schrijf over wat ikzelf graag had willen zijn. Mijn opvoeding is anders geweest. Misschien dat ik het daarom in de jeugdboeken zoek. Ik kan zelf niet anders worden dan ik ben. (Terugdoelend op hele stukken van het gesprek die ze liever niet in de krant heeft, omdat "de mensen er zo gauw iets achter zoeken en denken dat je ze voor gek wilt zetten":) Een hoop dingen zeg ik liever niet, ook al staan ze wel in mijn boeken. Als ik praat, pas ik altijd op. Ik heb het idee dat je minder pijn doet als ze de dingen lezen. Daarom bewonder ik Mayra van der Dijs ook, die zegt wel straight wat ze denkt. Door mijn opvoeding kan ik het niet. Maar ik wil wel dat de jeugd anders opgevoed wordt, dat de jeugd het wel durft. Daarom schrijf ik nu graag voor kinderen. In "Orkaan" voor de leeftijdgroep van zeg tussen de tien en de zestien. Van het schrijven heb ik nu de smaak te pakken, ik kan het niet meer laten. Zelf alleen iets maken. En in het Nederlands omdat ik nu een groter publiek heb en van de hele rompslomp van het zelf verzorgen van het uitgeven af ben. "Lieve koningin" ging makkelijk. "Orkaan" was echt werken. Ik liep een jaar met het idee rond. En in drie weken heb ik het met pen en potlood geschreven, van 's morgens acht tot 's middags half twee. Ik heb veel hulp van Miep Diekmann gehad. Die zei: "Schrijven is geen inspiratie. Je moet elke dag proberen zoveel bladzijden te schrijven. Ze heeft me verteld waar de hoogtepunten moeten zitten en hoe ik het verder moest indelen.

Toen ik aan het schrijven begon, was het soms zo spannend voor me dat ik 's avonds vroeg naar bed ging, om te liggen denken hoe ik de volgende dag verder zou gaan. De dag dat ik het laatste zinnetje schreef, heb ik gehuild. Het was niet meer van mij, ik had afstand van "Orkaan" gedaan. Het was nu voor anderen."

Ze pakt de boeken van Pablo Neruda op en liefkoost ze. Dromerig: "Schrijven, het is een raadsel, o, heerlijk. Een raadsel moet het zijn."

Als ik weg ga, zegt ze bij het hek: "Heb je gelachen om "Orkaan"? Eigenlijk is het niet de bedoeling. Even later lachend:

"Ik ga een heel serieus boek schrijven."

B. JOS DE ROO

Orkaan

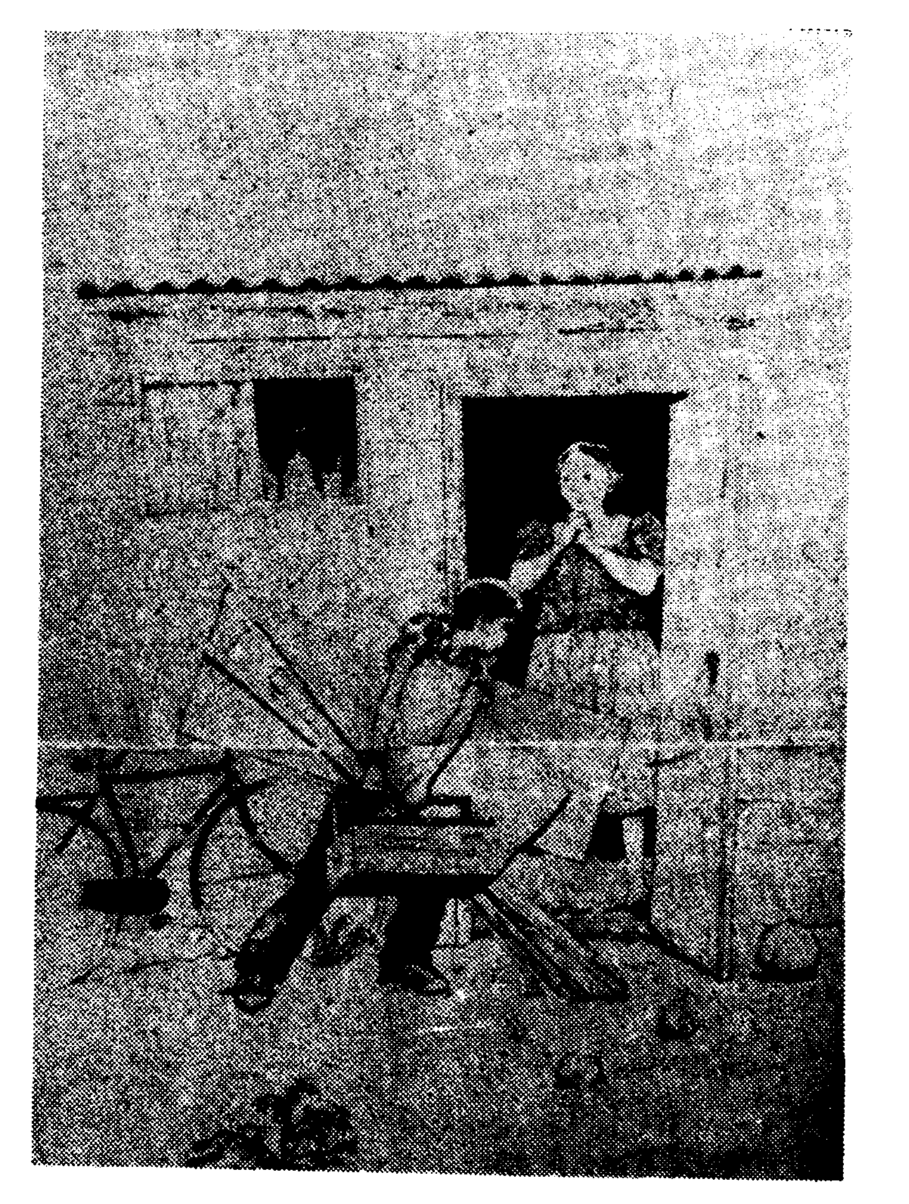
"Orkaan" van Sonia Garmers voorziet in de grote behoefte aan eigen Antilliaanse tienerliteratuur. Door de eenvoud van taal is het boek op de Antillen geschikt voor een grote leeftijdsgroep. Zowel kinderen van tien jaar als van vijftien jaar lazen "Orkaan" in één adem uit als ik hen het werk gaf ter beoordeling. De jongere kinderen vertelden vol plezier over de vele grappen die Sonia Garmers in "Orkaan" verwerkte, de oudere kinderen bleken meer geraakt te zijn door de vraag of Orkaan wel juist handelde. Allen vonden het zalig een boek te lezen waarin herkenbare situaties voorkwamen, waarbij niets verbloemd werd. In "Orkaan" bespeelt Sonia Garmers dezelfde thema's als in haar vorige werk "Lieve koningin hierbij stuur ik U mijn dochter". Dat was een best-seller op Curacao: meer dan tweeduizend exemplaren werden ervan verkocht. Vandaar dat de boekhandel hoge verwachtingen heeft van "Orkaan". Men heeft er meteen duizend van besteld. Ze zullen hun weg wel vinden, want "Orkaan" is minstens even onderhoudend als "Lieve Koningin" en een stuk spannender.

De hoofdfiguur Orkaan is er de oorzaak van dat geen enkel dienstmeisje het lang bij hem thuis uithoudt. Tot Chaya komt die hem op haar eigen wonderlijke manier begrijpt en zelfs helpt met zijn "hijswerk". Orkaans vreugde is maar van korte duur, want Chaya gaat terug naar d'r huis om haar zieke moeder te verplegen.

De keren dat Orkaan bij haar op bezoek gaat, valt het hem op in wat voor erbarmelijke staat Chaya's huisje verkeert. Hij besluit het voor haar op te knappen. Eerst gaat hij naar oom Chitu om te leren timmeren. Daarbij ontmoet hij Mayra, die voor Curacaose begrippen erg zelfstandig opgroeit. Als hij het timmervak voldoende onder de knie heeft, beginnen Orkaans problemen pas goed. Hoe komt hij aan geld voor het nodige materiaal? Hij kan het zijn ouders niet vragen, want die vinden dat een jongen van hun stand niet met zijn handen mag werken. Alle verwikkelingen die daaruit voortvloeien komen in stormachtige scènes tot een oplossing als Curacao door een orkaan getroffen wordt.

Sonia Garmers

Orkaan komt met zijn materiaal bij Chaya's huisje.

PUBLIEKE OPINIE

De redactie behoudt zich het recht voor ingezonden stukken verkort weer te geven. Voor publikatie in aanmerking komende stukken worden met de volledige naam van de inzender ondertekend. Opname van stukken in deze rubriek betekent niet dat de redactie het met de strekking van deze stukken eens is.

Offers voor eenheid van de Antillen II

Nederlandse Antillen zijn een zeer jonge natie. Sinds 1954 vormen wij een autonoom deel van het Koninkrijk der Nederlanden. Wij zijn nog geen hechte natie. Wij hebben meer tijd nodig om naar elkaar toe te groeien, ondanks onze eilandelijke mentaliteit en politieke tegenstellingen.

De heer Van Krimpen, eerste kamerlid van Nederland, schrijft dat er weinig kontakt is tussen de eilanden Aruba en Curacao en dat dit een van de redenen zou zijn die de afscheiding van Aruba zou rechtvaardigen. Deze heer vergeet een ding of is niet op de hoogte van het feit dat de eilandgebieden van de Nederlandse Antillen als konsekwentie van onze staatkundige konstellatie, gebaseerd op de Eilandenregeling, zeer zelfstandig zijn ten aanzien van de verzorging van eigen interne aangelegenheden. Gevolg hiervan is dat er op eilandelijk nivo weinig kontakt is tussen de eilandelijke vertegenwoordigers en bestuurders. Op landsnivo echter is er regelmatig kontakt tussen de vertegenwoordigers van de eilandgebied onderling en tussens de centrale regering en de eilandsbesturen. Tussen de bewoners van Aruba en Curacao is er meer kontakt dat men wel denkt. Er vinden sportontmoetingen plaats, muziek-, toneel- en dansgroepen van Aruba treden op op Curacao en omgekeerd, de vakbonden onderhouden regelmatige kontakten, er vindt handels-verkeer plaats tussen Aruba en Curacao, Arubaanse produkten worden op Curacao verkocht en omgekeerd.

Op Curacao wonen Arubanen en op Aruba wonen Curacaoenaars in goede onderlinge verstandhouding. De Antilliaanse Luchtvaartmaatschappij zorgt ervoor dat er goede Luchtverbindingen zijn tussen Aruba en Curacao. Dagelijks worden er zo'n zevental vluchtenn uitgevoerd. Ik zou meer punten kunnen aanvoeren om aan te tonen dat er meer kontakt bestaat tussen Aruba en Curacao dan tussen Groningen en Limburg. De omstandigheid dat er weinig kontakt bestaat tussen de Groningers en de Limburgers is toch geen sterk argument voor bijvoorbeeld de Limburgers om zich van de rest van Nederland af te scheiden? De heer Van Krimpen vindt dat Aruba zich kan afscheiden, omdat Aruba economisch op eigen benen kan staan. Het gaat er niet om of Aruba economisch op eigen benen kan staan, dat kunnen de Friezen en Rotterdammers ook, het gaat er om of wij gezamenlijk een betere toekomst kunnen opbouwen.

Men heeft het verder over de uitslag van een referendum en de laatste verkiezingen. Maar weet men in Nederland hoe het bij deze evenementen aan toe is gegaan? Is men op de hoogte hoe de "grote leider" het ene volk tegen het andere heeft uitgespeeld of opgehitst? Weet men hoe de leider de sentimenten van het Arubaanse volk heeft bespeeld?

In de recente Europese geschiedenis hebben de Europese volken kunnen konstateren hoe een Führer met woord en geweld zijn volk heeft opgezweept tot euveldaden tegen bepaalde bevolkingsgroepen en andere volken, die ieder rechtgeaard mens met afschuw hebben vervuld. Op deze manier wilde de Führer proberen zijn waandenkbeelden werkelijkheid te laten worden. Met vereende krachten hebben de geallieerden een einde moeten maken aan het rampzalig streven van de Duitse leider. Na de oorlog was iedereen blij dat men verlost was van de leider. Velen, ook in Duitsland zelf, hebben zich afgevraagd hoe het Duitse volk, blindelings zijn leider volgend, zich zo naar een afgrond van ellende en vernietiging had kunnen laten leiden. Er waren echter ook personen die de leider een halt hadden willen toeroepen of die lieten merken dat zij het niet eens waren met zijn denkbeelden. Zij die niet tijdig het land verlieten, werden met geweld, zonder een vorm van proces, uit de weg geruimd.

Ik vraag me af hoe bepaalde Nederlandse politici en journalisten die slechts een paar keren op de Antillen zijn geweest, kunnen beweren dat Aruba sterke argumenten heeft voor zijn onafhankelijkheidsstreven. Zelfs wij, de meerderheid van de bevolking van de Nederlandse Antillen, die alles van dichtbij hebben meegemaakt, weten niet wat de werkelijke motieven zijn van de leider om Aruba uit het Antilliaans staatsrechtelijk verband te willen losrukken. Laat staan de meerderheid van het Arubaanse volk die blindelings hun leider volgen. In een van mijn hierna volgende artikelen wil ik het hebben over de naar mijns inziens werkelijke motieven van de heer Betico Croes.

Voor deze keer wil ik het hierbij laten, maar niet nadat ik eerst heb uitgelegd waarom ik mijn artikelen onder het pseudoniem "een Antilliaan" heb laten verschijnen. Ik geloof in de Nederlandse Antillen als een natie, die zijn recht van bestaan heeft bewezen. Evenals de Surinamers, die voordat zij volledig onafhankelijk werden, zich ervan bewust waren ondanks verschillende raciale en politieke tegenstellingen dat zij een natie vormden, zo vormen ook wij, de bewoners van de Nederlandse Antillen een natie. De omstandigheid dat de Nederlandse Antillen zijn samengesteld uit verschillende eilanden is geen reden om het bestaan van de Nederlandse Antillen te ontkennen. Er zijn verschillende staten, waarvan hun grondgebied bestaat uit meerdere eilanden, zoals bijvoorbeeld Japan, de Philippijnen en Indonesia.

In den vreemde zal men duidelijker konstateren dat er een gemeenschappelijke band bestaat tussen de bewoners van de verschillende eilanden van de Nederlandse Antillen. Zij die de andere eilanden van de Nederlandse Antillen bezocht hebben zullen bemerkt hebben dat zij een beter ontwikkeld gevoel van het Antilliaan zijn bezitten, dan zij die nooit hun eiland hebben verlaten.

Men zal verwonderd opkijken zoveel Bovenwinders het papiamentu te horen spreken wanneer men een van de Bovenwindse Eilanden bezoekt.

De omstandigheid dat wij de nederlandse nationaliteit bezitten, belemmert gedeeltelijk de volledige bewustwording van onze Antilliaanse nationaliteit. Op het ogenblik dat wij volledig onafhankelijk zullen zijn geworden, zullen wij geen Nederlanders meer zijn, maar Antillianen. Wij hebben reeds een van de uiterlijke symbolen van een natie aanvaard, te weten een vlag, de Antilliaanse vlag. Aan het volkslied ontbreekt nog de tekst, maar ook hieraan wordt gewerkt. Aan onze nationale bewustzijn dient meer vorm en inhoud gegeven te worden. Op de eerste plaats is dit de taak van onze volksvertegenwoordigers en bestuurders, en verder van iedereen die deel uitmaakt van de Nederlandse Antillen. Velen zullen het zich niet realiseren, maar de Nederlandse Antillen zijn een niet meer weg te denken realiteit, net zo'n realiteit als de onmisbare lucht die wij inademen en niet kunnen zien.

EEN ANTILLIAAN

SUFFISANT — Onder grote publieke belangstelling vond gisteravond het derde Shell-zangfestival plaats. De eer ging ditmaal naar William Anthony die met ,,Sin Bo Amor" door de jury als de beste werd bevonden werd. Runnerup werd de populaire Robert Benschop en no 3 Erwin Ten Meer. Drie dames vielen onder de 10 prijswinnaars, nl Edline Cornelia (4e), Ethel Plantijn (5e) en Mercedes Joseph (10e). Op de foto, reikt Shell-,,general affairs manager" ir Gilbert Wawoe (rechts) de beker aan William Anthony.

WILLEMSTAD — In de politiewacht Riffort is vrijdag afscheid genomen van brigadecommandant hoofdagent Daal die met pensioen de politiedienst gaat verlaten. Hij heeft er dan ook de nodige politiejaren — ruim dertig — op zitten.
Bij zijn afscheid werd hem namens het personeel van deze actieve politiewacht een geschenk als herinnering aan zijn Riffort-jaren aangeboden.

WAT IS HET NUT VAN NATUURRESERVAAT?

Wat is 't nut van een natuurreservaat? Die vraag werd onlangs gesteld door een politicus uit Rincon, en terecht, een dergelijke vraag moet gesteld worden indien men overheidsgeld besteedt aan de aankoop en het in stand houden van een reservaat. Het idee van natuurbescherming ontstond ruim een halve eeuw geleden in West-Europa en Noord-Amerika, waar steeds meer natuurgebied verdween als gevolg van gemechaniseerde landbouw, intensieve houtkap, enz. In die tijd zagen een aantal natuurliefhebbers in Nederland tot hun ontsteltenis, dat het Naardermeer een vuilstortplaats van Amsterdam zou worden, en in Zuid-Florida zag men hoe alle Redwood-bossen weggekapt werden. De eerste actie van de natuurbeschermers uit die tijd was dan ook om zulke gebieden op te kopen, en ze met prikkeldraad te omgeven.

De laatste 25 jaar is er een duidelijke verandering in de opzet van natuurbescherming gekomen: de echte natuur wordt gezien als één van de "natuurlijke" rijkdommen van een land, en die rijkdommen mogen optimaal geexploiteerd worden. In industrie-gebieden betekent dat, dat voor de zo noodzakelijke "ruimtelijke ordening" de recreatiebehoeften van de plaatselijke bevolking heel belangrijk zijn bij de overweging, of een bepaald terrein tot natuur gebied bestemd moet worden.

Voor dun-bevolkte gebieden, zoals Bonaire, kunnen andere factoren van doorslaggevend belang zijn, al is dat inderdaad niet altijd voor iedereen zo maar duidelijk. Zo zullen velen op Bonaire zich afvragen of een speervis-verbod daar nu nog wel zinvol is: het rif van Bonaire krioelt van vis, en er zijn zelfs weinig plaatsen in het Caraibisch gebied te vinden waar zoveel vis bij elkaar te zien is. Maar dan vergeet men, dat Bonaire hiermee een heel belangrijke troef in handen heeft om toeristen aan te trekken: steeds meer wordt het bekend dat de riffen van Bonaire tot de mooiste en visrijkste ter wereld behoren, waar men zonder grote afstanden af te hoeven leggen, voor relatief weinig geld midden tussen de mooiste vissen zwemt, die niet schuw wegschieten bij het zien van een zwemmer. Hier heeft Bonaire dus één belangrijke troef in handen om zijn toerisme te bevorderen: het aantrekken van in de natuur geinteresseerde toeristen.

Een tweede troef t.o.v. deze groep toeristen zijn de flamingo's. Een derde troef vormt de natuur in de heuvels van Washington-Slagbaai-Brasiel: een gebied vol afwisseling, met schitterende panorama's, en enkele unieke aspecten: de voedselplaatsen van de flamingo, de rijkdom aan watervogels, de zoetwaterbronnetjes waar allerlei zangvogels komen drinken, de lora, enz. De Plantage Washington biedt in dit opzicht wel wat, maar eigenlijk net niet genoeg.

Dat wordt heel anders nu Slagbaai, inclusief Brandaris, het Gotomeer en de aangrenzende delen van Braziel samen met Washington tot één park worden verenigd: dat biedt een variatie van natuur, die een zeer grote trekpleister voor natuurminnende toeristen zal blijken te zijn. Dat betekent dus een grote aanwinst voor het pakket, dat Bonaire aan dit soort toeristen te bieden heeft. De toeristen-industrie behoort tot de meest arbeids-intensieve industrieen, en is dus van zeer groot belang voor de werkgelegenheid op Bonaire.

Waarom is het nut van een natuurreservaat niet beter duidelijk gemaakt aan de bevolking? Dit duidelijk te maken is één van de taken, die STINAPA zich gesteld heeft. Dat is ook de reden dat er binnenkort een aantal natuurfilms op onze eilanden gemaakt zullen worden, juist om de bevolking, en speciaal de jeugd, te laten zien welke natuurlijke hulpbron hier aanwezig is en hoe die hulpbron optimaal geexploiteerd moet worden. Dat is in het belang van de hele bevolking, inclusief die van Rincon. Stinapa hoopt nog dit jaar met het opnemen van deze films te kunnen starten. Dat worden geen pure natuurfilms, maar films waarin ook de plaatselijke bevolking zijn twijfels over het nut zal uitspreken, maar waarin zal worden aangetoond dat de nadelen voor de bevolking toch beslist niet opwegen tegen de voordelen van het instellen van zo een reservaat.

STINAPA

Blanke adviseur voor ds Sithole

JOHANNESBURG — Het Zuidafrikaanse blad The Citizen, meldt, dat een blanke zakenman van Amerikaanse afkomst de voornaamste raadgever is geworden van de gematigde Rhodesische nationalistische leider dominee Sithole bij diens pogingen zijn organisatie op te bouwen.

De raadsman is Neville Romain, die in Kaapstad werd geboren uit Amerikaanse ouders. Romain is directeur van een warenhuis in Salisbury. Hij maakte pas in juli kennis met Sithole bij diens terugkeer uit ballingschap en stelde Sithole voor hem te helpen bij het vergroten van zijn aanhang.

Arabieren doen beroep op VN

CAIRO — De Arabische landen hebben in de Egyptische hoofdstad Cairo besloten aan de Verenigde Naties te vragen een beroep te doen op haar lidstaten om hun militaire en economische hulp aan Israel te beeindigen. De Arabische ministers van buitenlandse Zaken, die vanaf zaterdag in Cairo bijeen waren, hebben hun verontrusting uitgesproken over de door Israel bezette gebieden. Vrede kan volgens hen alleen komen als Israel zich terugtrekt binnen de grenzen van vóór juni 1967. Ook dienen alle Palestijnse rechten gerespecteerd te worden. De oproep aan de VN zal eerst nog op 30 september worden besproken met Islamitische ministers van Buitenlandse Zaken in New York, en met de ministers van Buitenlandse Zaken van niet gebonden landen, drie dagen later in New York, alvorens het wordt doorgestuurd naar de Verenigde Naties.

De raad van de Arabische liga heeft besloten het mandaat van de Arabische vredesmacht in Libanon met een half jaar te verlengen, zo maakt het persbureau voor het Midden-Oosten bekend. Het derde mandaat gaat op 1 oktober in. De beslissing is genomen op verzoek van Libanon.

Russen schenden Japans luchtruim

TOKIO — De Japanse autoriteiten hebben laten weten dat twee Russische bommenwerpers woensdag het Japanse luchtruim hebben geschonden. De Japanse regering zal een protest indienen bij de regering van de Sovjet-Unie.

Een woordvoerder van het Japanse ministerie van Buitenlandse Zaken deelde mee dat twee Toe-95 bommenwerpers twee minuten lang boven de eilandengroep Goto hebben gevlogen. Deze groep eilanden ligt ten westen van Kioesjoe. Het zou de eerste schending zijn van het Japanse luchtruim nadat Japan zijn territoriale grenzen in juli tot 12 mijl uitbreidde.

Protestmars in Soweto verhinderd

JOHANNESBURG — Met enkele schoten in de lucht heeft de Zuidafrikaanse oproerpolitie in Soweto 500 jongeren verspreid die een protestmars wilden houden naar Johannesburg, een afstand van ca. 15 kilometer. De radio deelde niet mee of de verhinderde protestmars verband hield met de al maanden voortdurende aktie van zwarte scholieren tegen het onderwijssysteem dat volgens hen discriminatoir is en alleen opleidt tot slavernij.

AMERICA LATINA

MEXICOSTAD — Ongeveer zeventig procent van de Mexicaanse bevolking is slecht gevoed, terwijl de resterende dertig procent eigenlijk overvoed is. Zo heeft een vertegenwoordiger van het departement van Medische vorming verklaard. Het aantal kinderen dat beneden het gewicht geboren wordt neemt de laatste tijd toe als gevolg van het feit, dat de moeder van de baby ondervoed is, volgens de deskundigen is het grootste probleem vooral dat het dieet niet gebalanceerd is. Ondervoeding heeft voor het kind zeer ernstige gevolgen, omdat het de ontwikkeling van zijn intellectuele vermogens aantast, onder meer als gevolg van slechter gezichts vermogen.

MANAGUA — In verband met het opzetten van een visserij-project heeft een delegatie van de Intergouvernementele oceanografische commissie voor het Caribische gebied (IOCaribe) een bezoek gebracht aan Nicaragua. Dit gebeurde tegelijkertijd met het bezoek van een delegatie van de VN-organisatie FAO voor voedsel en landbouw. Over het resultaat van dit werkbezoek is nog niets bekend.

CARACAS — Een tripartiete commissie in Venezuela-met vertegenwoordigers van de overheid, de werkgevers en de werknemers - heeft besloten specifiek handenarbeid te laten invoeren in het land. Hieromtrent was advies uitgebracht door de Nationale raad voor menselijke hulpbronnen. De bedoeling is dat deze tak van bedrijvigheid verder gestimuleerd zal worden.

CALI — In de Colombiaanse stad Cali is onlangs een congres voor de zwarte cultuur van de America's gehouden. Eén van de conclusies daarvan was de regeringen van de landen in Noord en Zuid Amerika te verzoeken zich te onthouden van ondertekening van een Atlantisch verdrag, waarin Zuid Afrika wordt opgenomen en dat als doel heeft de verdediging van de VS en de westelijke wereld. Ook kwam het congres tot de vaststelling, dat in Latijns Amerika rassendiscriminatie bestaat zij het op een subtiele en bedekte wijze, maar ook openlijk.

Een ander besluit van het congres betrof het voorstel om in alle wetenschappelijke en opvoedkundige teksten op te nemen dat het negerelement op het Westelijk halfrond een werkelijke bijdrage heeft geleverd aan de opbouw van dit Amerikaans ontwikkeling.

BUENOS AIRES — Voor Argentinie zijn veel mogelijkheden weggelegd op het gebied van zijn maritieme rijkdommen. Bij een goede aanpak kan het gaan voorzien in zijn eigen behoefte aan vis-en visserijproducten en ook gaan exporteren. Zo heeft de directeur van de Nationale visserij verklaard. De laatste jaren heeft de visserij al meer geproduceerd dan voorheen.

LIMA — De belangstelling van de VS voor Peru en zijn ontwikkeling blijkt gaandeweg te groeien. De betrekkingen tussen beide landen zijn heel goed, zo verluidde het onlangs in Lima. Nog dit jaar verwacht men er bezoek van een delegatie van de Amerikaanse senaat. De verwachting is dat beide landen nauwer met elkaar gaan samenwerken op economisch gebied.

CARACAS — De Spaanse koning Juan Carlos heeft tijdens zijn bezoek aan Venezuela veel lof toegezwaaid aan Venezuela en zijn president Carlos Andres Perez voor de rol welke door venezuela gespeeld wordt op internationaal niveau.

Over en weer werden er door de koning en de president hoge onderscheidingen uitgereikt voor het borstbeeld van Simon Bolivar.

Voor het koninklijk bezoek bestond onder de bevolking grote belangstelling. Eigenlijk kon gezegd worden dat het het enige buitenlandse bezoek was, dat de bevolking echt aansprak, zo meldde het Spaanse persbureau EFE.

SAO PAOLO — Het inflatiecijfer 1,3 procent voor de maand augustus is het laagste van het nu lopende jaar voor Brazilie. Dit is van officiele zijde meegedeeld. Over de eerste acht maanden ... inflatie een hoogte van ... procent.

RIO DE JANEIRO — ... de Janeiro is de ... Jorge Jose de ... aangehouden door ... heidsdienst omdat ... betrekkingen zou ... onderhouden met de ... Emanicipatie van het ... riaat. Hij is ter be... gesteld van de militai... lijke instanties. De ... echter houdt zich ... bezig met mensen ... versieve activiteiten ... ontplooid. Ge... organisatie is verbod... zeven jaar geleden.

CULLIACAN — ... treffen tussen de M... politie en een bende d... laars zijn er van laatst... den zes om het leven ... Bij hun drughandel ... gebruik gemaakt van ... copter.

LIMA — Portugal ... tot een groter toena... komen ten aanzien va... Amerika zoals dit in ... tegenover de westelijk... al een feit is geworden. ... de minister van Bui... handel van Portugal ti... bezoek aan Peru ... Verleden jaar heeft h... bezoek gebracht aan ... dat hij geslaagd noemd...

MEXICOSTAD — ... verwachting in heeft ... Jose Lopez Portillo va... in zijn boodschap tot ... uitgesproken in het p... en direct via radio en ... zonden, geen wijziging ... kabinet op korte of ... termijn aangekondi... evenmin een wijziging ... buitenlandse politi... meeste nadruk kregen ... sche en politieke herv... zaken in zijn boodschap. ... De president leverde ... meer scherpe kritiek ... vlucht van Mexicaans... naar het buitenland. ... buitenlandse politiek ... sprak hij het meeste ... politiek in Latijns A... over de verhouding met ... Ten aanzien van het c... stond de gedachte cen... Mexico mee wil werken ... functionele eenheid om ... te kunnen vormen ... krachten buiten het co...

BRASILIA — Het pl... Brazilianen vanaf hun ... een nummer te geven ... baan. De actie van ... standers heeft ... geboekt. Men vondt ... ondermocratische ... omdat daardoor de ov... totale controle zou kri... elk individu.

QUITO — De m... bestaat dat Spanje ... geld gaat lenen voor ... opbouw van het land. ... zou dan een fi... maatschappij moeten ... opgericht met ont... doeleinden. Dit heeft ... teur van de Banco ex... Spanje meegedeeld

CARTAGENA — D... politie van Colombia ... subversief plan o... hebben, dat opgesteld ... studenten in de stad C... de Indias. Er zijn zev... ties verricht en ... hoeveelheid explosie... beslag genomen.

SAN PAULO — He... rijke blad Folha de ... heeft in een ... artikel geschreven ... motivering van ... generaal Ernesto Gei... naar Washington te ... de ondertekening ... Kanaal-akkoord ... overtuigend is. Geis... reden opgegeven ... aanwezigheid in het l... is in verband met de ... de nationale feestdag ... lie op 7 september. V... aldus dit dagblad had ... Voor Br... dit dagblad had het ... oogpunt van inte... prestige beter geweest ... wij op de dag dat ... onafhankelijkheid ... getuigen waren van ... fase in de onafhankeli... Panama.

MEXICOSTAD — ... neemt deel met zes ... aan het filmfestival ... maand Barcelona. O... presenteert men de f... de un crimen van Bu...

[Ti]enjarig coop. ontwikkelingsplan nodig

[D]rs W. Curiel in Diesrede bij opening academisch jaar:

[T]aak CU-liga begeleiding van [c]ooperaties, vorming leden

[WI]LLEMSTAD — Voor de [bevor]dering van de cooperatie [g]achten eventueel [...]dend in een cooperatie-[...]nie op de Nederlandse [Ant]illen is een aantal [maatr]egelen aan te bevelen, [die] opgenomen dienen te [wor]den in een tienjarige [ontw]ikkelingsplan dat [opge]steld moet worden door de [Liga] van credit union (CU). Zo [stel]de drs W.J. Curiel vast in [zijn] Diesrede bij de opening van [het] Academische jaar van de [Antil]liaanse hogeschool. Een [van] zijn aanbevelingen heeft [betre]kking op deze Liga, welke [gereorga]niseerd moet worden in [deze] zin, dat deze het [overkoe]pelend orgaan wordt [van a]lle cooperaties en niet meer [belast] wordt met de financiele [en adm]inistratieve aangelegen-[heden], maar wel met de [begele]iding van cooperaties en [de vor]ming der leden.

[De] Diesrede van drs Curiel, [die] op zich een boekwerk [is] van ruim zestig pagina's [han]delde over Cooperativisme: [mee]r dan een idealal. In deze [boei]ende rede ging de [lei]der van de afdeling [Bedr]ijfskunde en openbaar [bestu]ur van de Hogeschool [in] op het begrip Coopera-[tivis]me, dat op zich een [fenom]een is dat zo oud is als de [mens]heid. De mens is namelijk [afha]nkelijk van samenwerking [met] andere mensen. Coopera-[tivis]me is namelijk een [norm]atief maatschappelijk [mode]l, waarin de mens en de [same]nwerking tussen de [mens]en centraal staat. Hierbij [gaa]t het om het samen meer zijn [en n]iet zozeer om het indivi-[duee]l meer hebben. De [ontpl]ooiing van individuele [verl]angen vindt zijn begrenzing [in he]t op een hoger plan staande [gemee]nschapsbelang. Aldus drs [Curi]el. Het belang van de [gemee]nschap is, dat ieder mens [op do]elmatige wijze actief [deelne]emt aan de mede door [hem g]eschapen sociaal [ec]onomische orde, waarin op [gel]ijkwaardige wijze kan worden [ge]participeerd in eigendom en [beh]eer, en waarbij staats-[int]erventie tot een minimum [beperkt] kan worden.

[He]t Cooperativisme heeft een [lan]ge weg achter zich. In de [Ned]erlandse Antillen is het [ech]ter pas in de twintigste eeuw [op] gang gekomen. Aan het [beg]in ligt het werk van pater [va]n de Pavert die bv in 1905 [beg]on met een sandalen-[fab]riekje op cooperatieve basis. [Hie]ruit ontstond in 1908 de [coo]peratieve vereniging en [spaa]rheid, welke in de [volksm]ond "winkel di pader" [heet]te. In 1919 volgde de [opr]ichting van de RK [Volk]sbond door A.Pijpers. [Uit]eindelijk is het pater d[e] Romer geweest die de grote [stoo]t heeft gegeven aan de [opl]eving van het coopera-[tivis]me op de Antillen, hiertoe [ge]inspireerd door de coopera-[tie] [van] pater Sullivan S.J. In [19..] kwam er de Liga van credit [unio]ns als een centrale organi-[sati]e. Van de overheid heeft [zij] indertijd weinig steun [ont]vangen hetgeen mede te [wijt]en is aan de mentaliteit van [poli]tici, die wel voor het volk [wille]n, doch weinig door het volk [late]n doen, zoals drs Curiel [zei]de.

[Va]n deze Liga merkte hij op, [dat] de communicatie-afstand [tuss]en de centrale en de [deeln]emers te groot was; niet [alle] credit unions waren te [overt]uigen van het belang van [same]nwerking, terwijl zich ook [een] kadertekort bij de Liga [man]ifesteerde. De Liga moest [volg]ens de les leren, dat het in [een] tijd van economische [mala]ise niet verstandig is [onve]rdroten door te gaan met [het v]ertrekken van consump-[tiev]e kredieten. Zo stelde drs [Cu]riel vast in zijn Diesrede. [Hij] wees ook op de [ontw]ikkeling, dat de wijk credit [unio]ns in de loop der tijd [uitb]uitgingen, terwijl de [zogen]aamde professionele cu's [naar vor]en opkwamen. Binnen [tien] jaar tijd steeg het [aant]al van laatstgenoemden [van] vier tot zeventien waarvan [er] negen redelijk goed functio-[neer]den. Bij de wijk cu's was er [een] tegengestelde ontwikkeling; [het] aantal liep in die periode [terug] van 36 tot acht; van deze [fun]ctioneerde er slechts [een] bevredigend. Tot zover de [zeer] kort samengevatte [gesc]hiedenis van deze beweging [op] de Antillen.

[Ee]n belangrijke feit is, dat [ec]onomische systemen in

DRS. W. CURIEL

ontwikkelde landen veel meer gefixeerd zijn dan in minder ontwikkelde landen, waartoe de Antillen behoren. Dit brengt met zich mee, dat veranderingen in het systeem met minder moeite kunnen worden doorgevoerd dan in ontwikkelde landen. Voor de Antillen moet in dit verband wel het voorbehoud gemaakt worden dat de afhankelijkheid van externe factoren die het open economische systeem van deze mini samenleving kenmerkt de mogelijkheden aan een autonoom economische beleid beperkt. Aldus drs Curiel.

Wat de aanbevelingen betreft uit zijn Diesrede kan nog aangehaald worden nood-zakelijk de sanering van de thans noodlijdende cooperaties, al dan niet met overheidshulp en tegelijkertijd de vergroting van de deelname aan cooperaties, onder anderen door het weer stimuleren van de bariogedachte en het voor een vijftal jare toestaan van niet-leden-verkeer.

Verder bepleitte hij het op korte termijn op grotere schaal betreden van het gebied van de consumptie- en productie-cooperaties, waarbij meteen begonnen moet worden met eerstgenoemde categorie. Veel aandacht moet worden geschonken aan het ontwikkelen van leiders, waarbij mogelijkerwijs gebruik kan worden gemaakt van de op Antillen bestaande instellingen van hoger onderwijs. De verouderde Antilliaanse wetgeving moet volgens drs Curiel herzien worden. Er moet weer een cooperatieve bank opgericht worden, welke los moet staan van de Liga. Geleidelijk moet men overgaan tot het verstrekken van productief krediet voor de krediet-cooperaties, waardoor de financiele samenwerking beter dienstbaar wordt gemaakt aan het gemeenschapsblang. Op de eerste plaats dient men de activiteiten van de productie cooperaties te richten op landbouw en woningbouw, landbouwbeoefening zal op de Antillen het beste kunnen via cooperatieve vorming terwijl de woningschaarste en het probleem van de bouwkosten bekend zijn. Ook toonde drs Curiel zich voorstander van het beoefenen van cooperativisme in schoolverband, theoretisch en practisch. Er moet verder een cooperatieraad komen ter verbetering van de communicatie tussen overheid en cooperaties;deze cooperatieraad moet een permanent overleg-orgaan zijn met als belangrijkste functies de kanalisering van de contacten tussen de cooperatieve en overheid en het bevorderen van cooperatieve activiteiten. Drs Curiel is er ook voor de overheidsorganen te reactiveren welke belast zijn met de zorg voor het cooperativisme. De overheid moet een autonoom inspectie instellen welke een toezichthoudende functie vervult. Ook zou men een grotere samenwerking moeten nastreven tussen vakbonden en cooperaties. Tenslotte ziet hij het als een belangrijke zaak dat de apathie van intellectuelen jegens de cooperatieve beweging geelimineerd wordt. Het cooperativisme aldus drs daagt de mens uit om uit eigen beweging actie te ondernemen. Het hangt dus van ons allen af wat er van ons cooperativisme terecht komt. Aldus het slot van de Diesrede bij de opening van het Academische jaar van de Antilliaanse hogeschool. De Amigoe hoopt nader terug te kunnen komen op deze toespraak.

AMSTERDAM — Met spandoeken, Aruba hemden en het Arubaanse volkslied bereidde een groep in Nederland woonachtige Arubanen MEP leider Betico Croes en zijn delegatie een hartelijke ontvangst bij aankomst in Nederland. Op de foto Betico Croes met gebalde vuist, met op de achtergrond Eilandsraadslid Grace Bareño, terwijl het Arubaanse volkslied uit een recorder klinkt. (foto captal Press).

Nederlandse journalist zit achter moord Kennedy aan

WASHINGTON — De Nederlandse journalist William Oltmans, oud medewerker van de Amigoe, heeft verklaard, dat een Bulgaar, die later Amerikaans generaal werd en adjudant was van ten minste drie presidenten, weet wie opdracht heeft gegeven tot de moord op president John F. Kennedy op 22 november 1963.

In een vraaggesprek voor de American Broadcasting Company (ABC) noemde Oltmans in dit verband generaal Donald K. Donaldson, die als de Bulgaar Dico Dimitrov naar de Verenigde Staten kwam en die onder president Roosevelt Amerikaans burger en generaal in het Amerikaanse leger was geworden. Hij zou de senaats-commissie inzake de inlichtingendiensten in een brief van september 1975 inlichtingen hebben vestrekt over de moord op Kennedy. De toenmalige voorzitter van deze commissie, Frank Church, heeft echter verklaard dat hij zich de brief noch de naam van de generaal herinnerde.

Volgens de Nederlandse journalist had de bewuste generaal verklaard de naam te kennen van de man die opdracht tot de moord had gegeven. Hij wilde echter niet onthullen wat de generaal precies had gezegd, met het argument „Ik wil mezelf niet verder in gevaar brengen dan ik nu al doe". Afgelopen zaterdag had hij Dimitrov-Donaldson gevraagd zijn verhaal voor de Nederlandse televisie te doen, maar de generaal had gedreigd hem neer te schieten, als Oltmans verder zou gaan met zijn onthullingen.

Oltmans zei dat de gewezen Bulgaar „geheime" missies op de Balkan had moeten uitvoeren.

Later was hij opgetreden als adviseur van de presidenten Harry S. Truman en Kennedy. In februari van het vorig jaar was de generaal naar het Witte huis ontboden om met president Ford te spreken over hetgeen hij wist van de moord op president Kennedy.

Dimitrov-Donaldson had hem (Oltmans) hierover verteld, dat „Ford, Church en hij waren overeengekomen deze informatie niet naar buiten te brengen".

In april jl noemde Oltmans tegenover de commissie uit het Huis van afgevaardigden die de moord op Kennedy onderzoekt, de naam van George de Mohrenschildt als de man die met Lee Harvey Oswald de moord op de president zou hebben beraamd. De Mohrenschildt werd echter dood aangetroffen, voordat hij een verklaring voor de commissie kon afleggen. Volgens de officiele lezing zou hij zichzelf hebben doodgeschoten.

Agenda Rozendal

WILLEMSTAD — Zoals bekend zal de heer S.G.M. Rozendal, samen met de kandidaat-ministers van het nieuwe kabinet, gedurende de volgende week de gesprekken met vertegenwoordigers van verschillende groepen in de Antilliaanse gemeenschap. Na de gedachtenwisselingen die op maandag wordt gehouden met de twee Curacaose vakbond-centrales de Central General di Trahadornan di Corsow (CGTC) en de Algemene Vereniging van Vakbonden Curacao (AVVC), zullen gedurende de komende dagen met de volgende organisaties worden gesproken.

Voor dinsdag, 13 september zijn uitgenodigd de Bonaire Petroleum Workers Union (BPWU), de Vereniging Leerkrachten Bonaire (VLB), de Algemene Federatie van Bonairiaanse Werknemers (AFBW), de Sindicato Trahadornan di Gobierno di Bonaire (STGB), de Federashon Bonairiano di Trabao (FEDEBON) en de Kamer van Koophandel en Nijverheid Bonaire i.o.

Voor woensdag, 14 september: de Vereniging Leerkrachten Curacao (VLC). Voor donderdag, 15 september: de General Workers Union of the West Indies (GWUWI), de Winward Islands Federation of Labour (WIFOL), de Algemene Bond van Overheidspersoneel (ABVO Bovenwinden) de St Maarten Association for Bussiness and Industry, de Merchants Association of St Maarten: De St Maarten Hotel Association en vertegenwoordigers van de DP en de Windward Island Peoples Movement (WIPM) van Saba en St Eustatius.

Tijdens deze ontmoetingen kunnen genoemde organisaties hun wensen en suggesties naar voren brengen met het oog op het samen te stellen regeringsprogramma 1977-1981.

In de komende dagen zullen ook andere organisaties voor een gesprek worden uitgenodigd.

Ir Wawoe: regio en west-Afrika mogelijk

Nieuwe markten voor producten van Shell

WILLEMSTAD — Shell Curacao NV zal op zoek moeten gaan naar nieuwe markten voor haar producten. Die markten ligger hier in het Caribisch gebied en in het westelijk deel van Afrika. Aldus ir Gilbert Wawoe, general-affairsmanager van Shell Curacao NV in een gesprek met de Amigoe. In verband met het streven van veel landen in de omgeving zelf olieproducten te fabriceren, dreigt de afzetmarkt voor Curacaose producten de komende jaren nog meer terug te lopen.

De bezuiningsplannen van president Jimmy Carter van de Verenigde Staten zullen in de naaste toekomst gevolgen hebben voor de exportmogelijkheden van de raffinaderijen van Curacao en Aruba. Bovendien wil de Amerikaanse president in het kader van werkgelegenheidsschepping zelf de ruwe olie verwerken tot eindfabrikaten. De Shell en Lago die beiden export-raffinaderijen zijn (maar twee procent van de producten worden lokaal verhandeld) zullen om deze reden moeten zoeken naar andere afzetmogelijkheden. Zuid-Amerika zag general-affairsmanager ir Wawoe niet als mogelijkheid, omdat zoals hij zei de landen in die regio zoveel mogelijk autarkisch willen zijn, dat wil zeggen in de eigen behoeften voorzien.

Dit geldt ook voor Midden-Amerika, waar nog bij komt dat bijvoorbeeld Mexico op het ogenblik aan het uitgroeien is tot een grote olie-mogendheid. Mogelijkheden voor Shell kunnen gezocht worden in het Caribisch gebied. Probleem bij het zoeken naar afzetgebieden is volgens ir Wawoe is dat de arbeidslonen hier zo hoog zijn in vergelijking met eilanden in de omgeving, waaronder Trinidad en Tobago.

NIGERIA

Aan de westkust van Afrika ligt ook een mogelijkheid om onze olie-producten kwijt te raken, dacht de general-affairs-manager. In het bijzonder noemde hij Nigeria. Opmerkelijk is dat juist uit dit land de Shell op Curacao veertig procent van haar ruwe olie krijgt. Omdat Nigeria zelf nog geen raffinaderijen heeft, ligt er een mogelijkheid de producten van de Shell daar voor een deel te verkopen. Dit gebeurt op het ogenblik al op kleine schaal; volgens ir Wawoe is dat een fractie nog maar van de ingevoerde veertig procent ruwe olie. Problemen voor Shell Curacao zijn voornamelijk de hoge arbeidslonen waardoor Curacao zich uit de markt prijst en de overheidsmaatregelen. Volgens ir Wawoe zal het voor de Shell niet moeilijk zijn een beslissing te nemen wanneer de regering Shell de duimschroeven nog strakker aandraait.

Uit het gesprek met ir Wawoe viel op te maken dat de toekomst van de COT er minder somber uitziet. Aangezien de VS zeker de komende jaren nog ruwe olie zullen moeten importeren, kan het vervoer hiervan nog wel via de olie-overslagplaatsen in het Caribisch gebied gaan.

Euthanasie in Rome

ROME — Een 61-jarige Romein, Giacomo Pizzo, heeft vrijdagavond zijn vrouw in een Romeins ziekenhuis met messteken gedood om een eind aan haar lijden te maken. Zijn 65-jarige vrouw leed aan kanker in het eindstadium. Na zijn daad gaf Giacomo zich meteen aan bij de politie.

HAMBURG — De Brit Kevin Keegan scoort voor Hamburger SV zijn eerste Bundesliga doelpunt en brengt zijn ploeg daarmee op 2-0 tegen Kaiserslautern, dat uiteindelijk met 3-0 zou verliezen. Rechts de Zweedse doelman Ronnie Hellstroem.

AMSTERDAM — In ballingschap verkerende leden van de peronistische beweging Montonero zijn in West-Europa een actie begonnen, die tot doel heeft van de huidige Argentijnse regering een uitreisvisum te verkrijgen voor ex-president Hector Jose Cámpora, die in maart van het vorige jaar bij een omwenteling in zijn land naar de Mexicaanse ambassade in Argentinie vluchtte en daar asiel verkreeg.

„Zonder geldige redenen negeert de militaire regering het recht van asiel en geeft geen uitreisvisum af, zodat doctor Cámpora het land niet kan verlaten, aldus luidt een verklaring van de beweging. „Deze situatie duurt al 16 maanden."

In de verklaring, waarvoor de beweging met handtekeningen adhesie poogt te verkrijgen, wordt voorts opgeroepen tot „terugkeer van de vrede in Argentinie door middel van de geldige democratische instituties. De vrijheid van Hector Cámpora kan tot de onvermijdelijke eerste stap leiden.

Amigoe English Compani

OLADE postpones creation of fund

QUITO — The seventh Ministers meeting of the Latin American energy organization (OLADE) postponed the creation of a finance agency and proposed the measure be studied in 1978. The creation of such a fund, the chief objective of the meeting, may be discussed early next year, according to conference sources. Although there exists a consensus on the need for setting up an agency to finance regional energy projects, a concrete proposal will have to force a compromise among three main positions. Mexico proposes setting up a pre-investment fund, a mechanism prior to the formation of a bank, as proposed by Ecuador, and the utilization of the Latin American economic system (SELA) to finance the projects. The latter position is upheld by Venezuela. A fourth, albeit isolated, position is held by Brazil, whose government, although it signed the document setting up OLADE, has still to pay its dues.

Sources close to the meeting said that Brazilian Energy Minister Shigeaki Ueki opposed creation of an OLADE fund and suggested as credit sources the Interamerican development Bank (IDB) and the World Bank, in both of which the United States wields virtual veto power. Ueki, say the same sources, proposed changes in the CLADE statutes, which could mean the elimination of the organization as a genuinely Latin American body. Local experts say that any attempt to see financial aid at IDB and the World Bank would run counter to the objectives of the organization. OLADE was founded in 1973 to link Latin American efforts in the energy field through the resources of the member states. Brazil received backing from the Chilean delegation, whose government was excluded in October of 1976 from the Andean Pact for violating its foreign investment statute.

The Brazilian delegation abstained in the voting on a Colombian proposal to continue efforts leading to the creation of an OLADE fund and to the study next year of proposal was passed by a majority vote. Cuban delegate Manuel Torres Muniz, vice president of the state committee for economic collaboration, voiced support for the countries that propose the creation of an OLADE fund "by and for the Latin American countries". He said that OLADE, as a regional mechanism for Latin America's independent development will always receive the support of the Cuban government.

Train disaster in Egypt

CAIRO — Sixteen bodies have so far been recovered from the wreckage of a train which crashed Thursday in upper Egypt, possibly with foreign tourists aboard, police and railway sources said.

First reports said more than 40 people died and 50 were injured when the train left the rails near the city of Assiut.

Cairo newspapers estimates of the dead varied between 22 and 50.

Some of the casualties were believed to be foreign tourists, but there was still no confirmation of their nationality or of whether any of them had died.

The train, on its way from Cairo to Aswan, was travelling at 74 miles an hour when eight of its 11 coaches jumped the rails.

MEDICAL CORNER

by Dr. A.J. Samander

Self destruction

"If happiness is all we wanted, Life would be easy; it is when we seek pleasure beyond our happiness, that we can destroy ourselves..."

OF ALL THE ANIMALS in the world, only man is capable of Self Destruction. While God created the earth, Man created the atom bomb for the sole reason to destroy his fellow men. But Man is his own worst enemy. In his pursuit of pleasure, he ignores the possibility of happiness and in the end loses both.

We strive for all things in Life; money success and even power, yet none of these are a guarantee for peace of mind when we obtain them. Others who don't even try; utilize drugs and alcohol in abundance to seek a fleeting moment of peace. However, sunrise only brings back the old problems, and the fact that yesterday was another failure. If only there was time to think, but each day is added to yesterdays with all its errors and failures and there is hardly time to change the course of Life. Yet, it is vital to stop! We have to rearrange; or try with renewed strength the direction that seems best.

Although we are capable of destroying our own world, we are also capable of discovering others. The conquest of the moon, an impossibility years ago, is now a thing of the past. New horizons are always there to challenge some of us. We don't all have to reach the moon; we can attempt to reach beyond ourselves. It is easy to succeed in Life with the good qualities we have; but only when we use our weak traits and strengthen them; only then do we excel in whatever we do.

It seems in the end that everybody wants to be somebody; nobody wants to grow into somebody.

"For some see things as they are and wonder why; I see things that could have been and ask — why not??"

ROBERT KENNEDY

Carter tired of Mideast problem

TEL AVIV — President Carter has said in an interview he would be reluctant to continue Middle East peace efforts if the parties involved showed no further interest in a settlement.

In a interview with the English-language Jerusalem Post, President Carter was also quoted as saying the Palestine liberation organisation (PLO) could not take part in Middle East peace talks unless it recognised Israel's right of existence.

Defining his own view of how peace should be established, the American President said it should be beyond non-billigerency and should include open borders, diplomatic, economic and cultural relations and a solution to territorial problems.

Mr Carter thought a Palestinian homeland should consist of a "separate Palestinian entity that ought to be associated with Jordan" but any other solution to the issue reached between the sides would be acceptable to him.

The world in a nutshell

SALISBURY — Guerrilla-strijders uit Botswana hebben alle 45 arbeiders van een boerderij in Rhodesie ontvoerd, zo is dinsdag door het Rhodesische militaire hoofdkwartier in Salisbury meegedeeld. De Afrikaanse mannen, vrouwen en kinderen van de Diamond-T-ranch, gelegen in het gebied ter hoogte van het dorp Pandamatenga in Botswana, zijn zondag allen de grens overgebracht.

Botswana beschuldigde dinsdag Rhodesie van het bombarderen van dat dorp, ongeveer 48 km ten zuiden van de Victoria-watervallen gelegen. Dat zou zaterdagavond gebeurd zijn. Rhodesie sprak dit nu tegen.

PARIS. — This years; 33rd anniversary of the liberation of Paris from German occupation gave the French political world an opportunity to indulge again in one of its favourite pastimes-refighting old battles for immediate political profit. The celebrations marking the stirring days of August 1944 when resistance fighters fought from barricades in Paris streets while the allied armies closed on the capital have become a routine and largely ignored event over the past decade. But this years ceremonies were carried out with full pomp and led to a revival of an old controversy over who should get the most credit for ending the citys subjugation.

NEW DELHI. — Indian prime minister Morarji Desai said yesterday that his precessor, Mrs. Indira Gandhi, may be denied a passport to travel abroad. Mrs. Gandhi held a diplomatic passport while in office but this was automatically cancelled when she was ousted after general elections last March. She is reported to have had offers to lecture at universities and institutions abroad. Mr. Desai said in reply to questions at a press conference: "She's applied for a passport, I do know. I don't know whether a final reply has gone".

SALISBURY. — British and American negotiators began yesterday crucial talks with premier Ian Smith on the future of Rhodesia during wich they plan to demand that he quit as part of a joint peace plan. British foreign secretary David Owen and the US ambassador to the United Nations, Mr. Andrew Young met Mr. Smith at his official residence, independence house, in a Salisbury suburb. The talks come immediately after a general election in which Mr. Smith won a strong negotiating mandate from the country white minority, with his Rhodesian front party sweeping the polls.

NAIROBI. — Israel told the United Nations conference on deserts it would ignore charges by the Palestine liberation organisation (PLO) because it considered the conference to be scientific and not political. Israeli delegate Yoel Schechter, exercising the right of reply to PLO statements that Israeli reclamation of land in the Negev desert was at the expense of Arabs there, said: "Our delegation does not intend to use the right of reply to discuss or counter the statements made against our country and people. We rather hope that this conference will continue to be held in accordance with the inaugural address of Kenyan vice president Daniel Arap Moi to the effect that this would not be a political conference but a scientific one that will prepare a plan to combat desertification"."

BONN — The kidnappers ot West Germany's leading businessman, Hans -Martin Schleyer, have threatened to kill him unless 11 urban guerrillas are released and flown out of the country. West German radio said in an unsourced report that the guerrillas demand that prominent West German churchman Martin Niemoeller accompany them on their flight to an undisclosed destination. Dr Schleyer, 62, was abducted in Cologne last Monday in an ambush in which four people were killed. Police have asked the kidnappers to prove he is still alive.

Maximum sentences demanded against Molluccan terrorists

ASSEN, HOLLAND — The public prosecutor has demanded maximum sentences - 10 years each - for seven South Moluccan guerrillas on trial for seizing large groups of hostages in North Holland last spring.

The trial drew to its close Friday after a second night of trouble in the town of Assen.

Police searching for weapons raided an area populated by exiles from islands which are part of Indonesia.

Shooting broke out between police and Moluccans. A Moluccan woman was wounded in the head and a policeman hurt by flying glass.

The accused Moluccans have not entered any plea. Under Dutch legal process, the presiding judge will announce the verdicts and sentences in two weeks time.

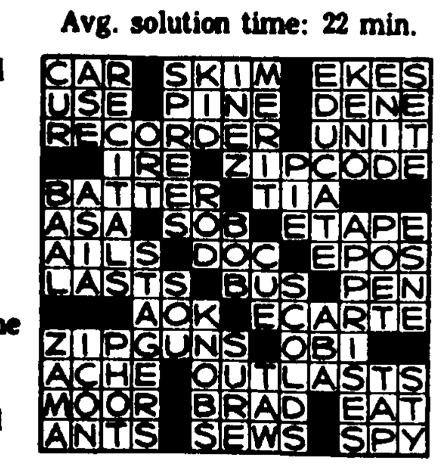
An eighth South Moluccan is also on trial, accused of supplying weapons and ammunition to the others. The prosecutor asked for a four-year prison sentence for the eighth defendant.

Crossword *By Eugene S*

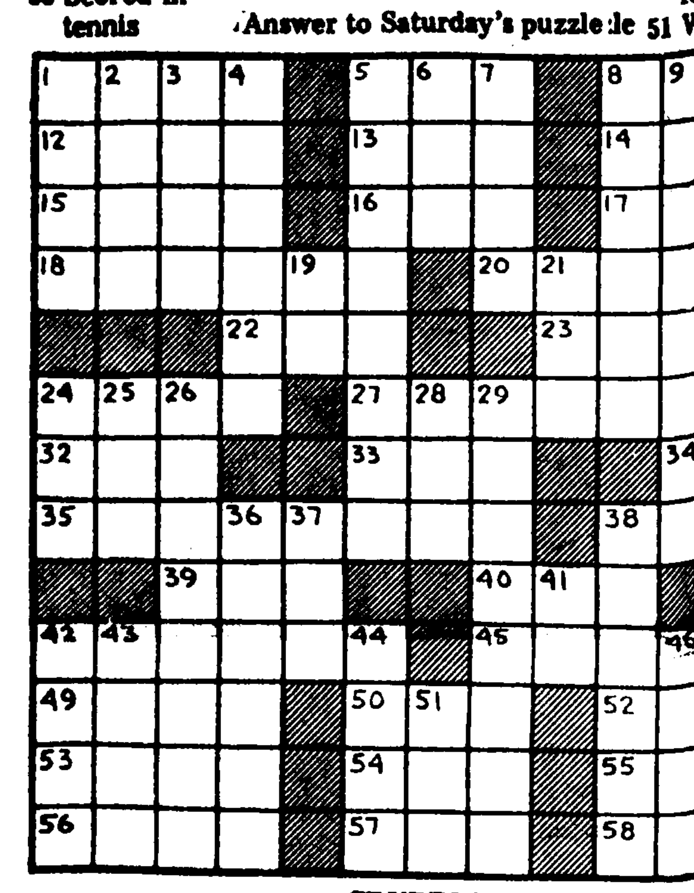
ACROSS
1 Sting
5 Grimace (slang)
8 Punished (Bib.)
12 Woodwind instrument
13 Spanish hurrah
14 Cabbage-like plant
15 Lath
16 Entangle
17 Burden
18 Clergyman's seat
20 Paste
22 Speck
23 Three-toed sloths
24 Without spirit
27 Not well matched
32 Artificial language
33 Girl's name
34 Biblical ruler
35 House and Senate
38 Scored in tennis
39 Promissory note
40 Gielgud or Eden
42 Obliquely
45 Overjoyed
49 Manorial court
50 King Arthur's lance
52 Flock
53 Sharp (Fr.)
54 — cream
55 Modern Persia
56 Actual being
57 Son of Jacob
58 — sugar

DOWN
1 Knob or stud
2 Skilled
3 Route
4 Befall
5 Coin into money
6 Caucho tree
7 Secures
8 Loose lava

Avg. solution time: 22 min.

Answer to Saturday's puzzle

CRYPTOQUIP

I G C - B G M H - T E S H G M E E B

G S Y T V A Y M E A C N I A Y F B

V G I A Y N

Saturday's Cryptoquip — WE WILL OFTEN FI[ND] FORTUNE IN DUTIFUL LIFE.

Today's Cryptoquip clue: S equals D

The Cryptoquip is a simple substitution cipher in wh[ich] letter used stands for another. If you think that X eq[uals] will equal O throughout the puzzle. Single letters, shor[t] and words using an apostrophe can give you clues to vowels. Solution is accomplished by trial and error.

Andean Pact to sign regional auto progra[m]

CARACAS. — Venezuelan Development Minister Luis Alvarez Dominguez announced that the Andean Pact countries will sign a regional agreement on the automotive industry on September 14 in Quito.

He stressed that this is the first multi-country industrial program of its kind. The program will be carried out by Bolivia, Colombia, Ecuador, Peru and Venezuela.

He stated with evident satisfaction that other integration schemes such as the European common market operate only on the product level.

Alvarez said that the signing of the agreement means "extra-ordinary prospects" for the member countries.

The board of the agreement (Andean the alternate repre[sentatives of] each country are no[w ...] preliminary meeting[s to] complete the details [of the] program.

Amin suspected of another "joke"

NAIROBI — Diplomats in Kampala have voiced doubts about reports Ugandan President Idi Amin is in a coma. While in London, Uganda's former Health Minister Mr Henry Kyemba, said the reports were "one of those stupid jokes one has to get used to from Kampala", A Ugandan official said the 49-year-old President had been flown to a special hospital at Lake Victoria.

Super-Isr[ael] advocated

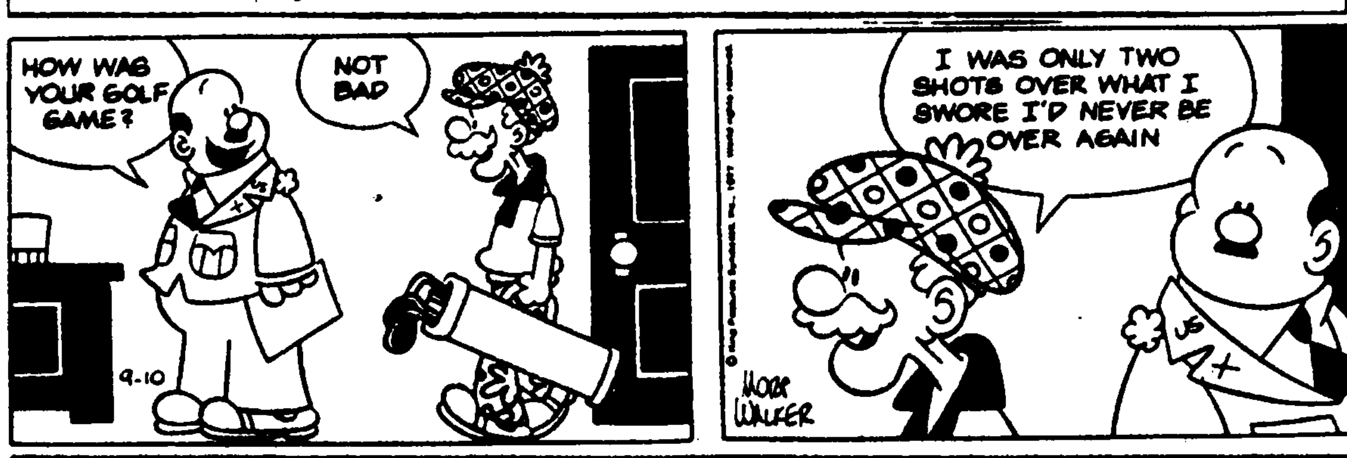
TEL AVIV — A[riel Sharon,] the commander who [led the] Israeli army across [the Suez] Canal in 1973, is a[head] ahead of his own [...] making plans for a [...] to be created by the [end of the] century by mass je[wish settle]ment in land seized [from the] Arabs.

Other cabinet Mini[sters in the] right-wing admini[stration of] Prime Minister Me[nachem Be]gin appear startled [at] being proclaimed [...] Sharon, who as M[inister of] Agriculture is resp[onsible for] the government's [settlement] policies.

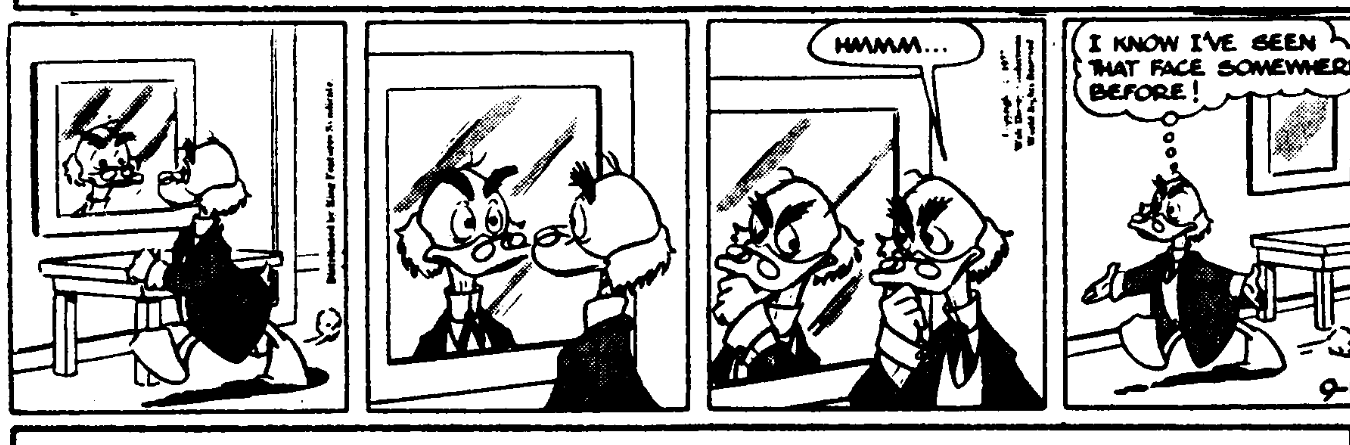
Aides of the other [...] have openly scoffed [at his plan] to settle two million [...] belt of land stretch[ing from the] Golan Heights do[wn to the] Sinai desert.

"Where would we [find ...] jewish settlers from[?]" [one offi]cial asked.

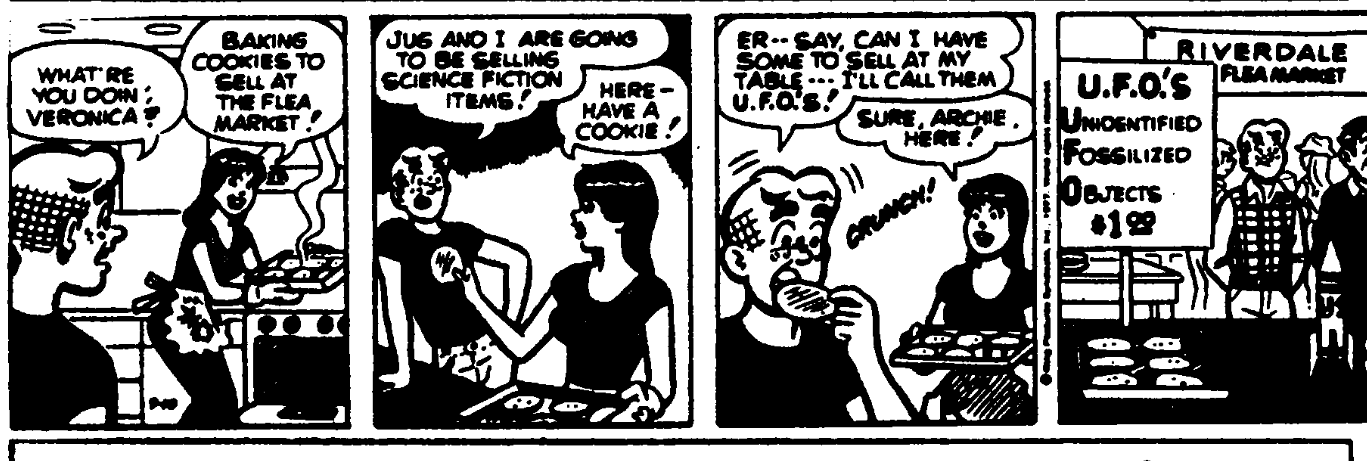
Beetle Bailey ® **By Mort Walker**

Walt Disney's DONALD DUCK ®

Archie ®

HENRY ® **By John Liney**

